Praznično

ZrNjE iz Cerkvenjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK ŠTEVILKA 75, 15. JUNIJ 2023

Foto: Robert Kocuvan

IZ VSEBINE

Složni in solidarni še naprej 2
Priznanja in nagrade občine 10
Investicije v letu 2023 11
Aktualno iz pomladi v poletje 16
Iz organizacij, združenj, društev in klubov 20
Med našimi ljudmi 42

25 let samostojne Občine Cerkvenjak

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE CERKVENJAK MARJANOM ŽMAVCEM OB 25-LETNICI OBČINE CERKVENJAK

OSTANIMO SLOŽNI IN SOLIDARNI, KOT SMO BILI 25 LET

Cerkvenjačanke in Cerkvenjačani bodo tako kot vsako leto tudi letos slovesno proslavili svoj občinski praznik. Različne kulturne, turistične, športne in družabne prireditve ter srečanja, ki jih bodo v sodelovanju z občino organizirala društva, klubi in združenja s sedežem v Cerkvenjaku, se bodo zvrstile od 1. junija do 2. julija ter v Cerkvenjaku ustvarjale praznično vzdušje. Letos bo v Cerkvenjaku proslavljanje občinskega praznika še posebej slovesno, saj občina praznuje svoj 25. rojstni dan. Ob tem jubileju smo se o tem, kaj vse je Občina Cerkvenjak dosegla v četrt stoletja in kakšne načrte ima za prihodnost, pogovarjali z njenim županom Marjanom Žmavcem.

Marjan Žmavc: Odkar imamo Cerkvenjačanke in Cerkvenjačani svojo občino, za katero smo se pred 25-imi leti odločili na referendumu, se območje celotne Občine Cerkvenjak veliko hitreje razvija. S tem smo dokazali, da znamo kot skupnost dobro »virtiti« (gospodariti) in sami skrbeti za svoj razvoj.

Kljub temu da se bova pogovarjala zlasti o rezultatih četrt stoletnega delovanja samostojne Občine Cerkvenjak ter o perspektivah njenega nadaljnjega razvoja, moram najprej zastaviti vprašanje v zvezi z zadnjimi vremenskimi ujmami, ki so zajele celotno Slovenijo, še zlasti pa njen severovzhodni del. Je močno deževje povzročilo na območju Občine Cerkvenjak veliko škode?

Vodna ujma tudi naši občini ni prizanesla, saj se je zaradi obilice dežja na območju občine sprožilo kar nekaj plazov, ki so povzročili škodo zlasti na kmetijskih zemljiščih ter na cestni in komunalni infrastrukturi. Še posebej veliko škode je deževje povzročilo v Brengovi, kjer je začelo plaziti blizu ene od stanovanjskih hiš, na meji med Brengovo in Osekom pa je voda spodjedla cestišče in tik ob njem sprožila zelo velik plaz.

Je občina prizadetim priskočila na pomoč?

Seveda, tako kot vedno v takšnih primerih. Takoj smo aktivirali gasilce, ki so šli na teren in poskušali z nameščanjem folij in drugimi ukrepi preprečiti nadaljnje plazenje. Prav tako smo aktivirali civilno zaščito v občini, ki je ukrepala po potrebi.

Ali bo občina prizadetim pomagala tudi s sredstvi za sanacijo škode?

Občina sicer ima nekaj sredstev za pomoč pri odpravi posledic naravnih nesreč, vendar je njihov obseg za tako hude nesreče premajhen. Delno povračilo škode po naravnih ujmah in drugih nesrečah pri nas ureja zakonodaja. Povračilo škode je v pristojnosti države. Sam sem zato že imenoval komisijo za evidentiranje plazov, pa tudi poplav v dolinah. Pri njenem delu sodelujejo tudi strokovnjaki, ki lahko strokovno ocenijo, kaj vse bo potrebno storiti za sanacijo posledic vodne ujme. Škodo pa ocenjuje državna komisija. Pričakujemo tudi ukrepe vlade za pomoč najbolj prizadetim. Občina si bo prizadevala, da bi pridobila določena sredstva in jih namenila za sanacijo škode. Na srečo v naši občini vodna ujma ni povzročila tako velike škode kot v Občini Šentilj in še nekaterih občinah v Slovenskih goricah.

V zadnjih letih je v celotni severovzhodni Sloveniji vse več naravnih nesreč, od vodnih ujm do suše in toče.

Narava nas vedno znova opozarja, da so vremenski pojavi nepredvidljivi. Zato bomo morali v prihodnje sprejeti določene ukrepe za zaščito. Treba bo bolj regulirati in sanirati vodotoke, redno čistiti obcestne jarke, skrbno preveriti lokacije za novogradnje in podobno. Za te ukrepe bomo morali nameniti tudi več sredstev.

Tudi ob takšnih primerih, kot je bila zadnja vodna ujma, se pokaže, kako dobro je, da ima Cerkvenjak svojo občino. V teh dneh Občina Cerkvenjak praznuje že 25. rojstni dan.

Res je. Za ustanovitev samostojne občine so se Cerkvenjačanke in Cerkvenjačani odločili na referendumu junija 1998. Na referendumu je za samostojno občino glasovalo 74,88 odstotka volivk in volivcev iz tedanje Krajevne skupnosti Cerkvenjak. Na osnovi tega je samostojno Občino Cerkvenjak z zakonom ustanovil Državni zbor Republike Slovenije 22. novembra 1998.

Danes, 25 let pozneje, lahko rečemo, da je bila odločitev za samostojno občino in za odcepitev od velike občine Lenart modra. Odkar smo samostojni, se celotno območje Občine Cerkvenjak razvija hitreje. Več sredstev, ki nam pripadajo, ostane v Cerkvenjaku in bolj gospodarno znamo ravnati z njimi. To dokazujejo rezultati na področju razvoja, ki smo jih dosegli v minulih dveh desetletjih in pol.

Marsikdo si ne predstavlja, kaj se je pravzaprav spremenilo s tem, ko je Cerkvenjak dobil samostojno občino.

Včasih smo bili del velike občine Lenart, kamor so se stekala vsa sredstva za razvoj osrednjih Slovenskih goric. Naš razvoj je bil odvisen od odločitev, ki so jih sprejemali drugi. Odkar pa imamo v Cerkvenjaku svojo občino, lahko o sredstvih za razvoj svojega območja odločamo sami. V tem pogledu smo enakopravni z drugimi 212 občinami v Sloveniji. Izjemno pomembno pa je tudi, da se lahko zdaj samostojno prijavljamo na razpise za razvojna sredstva iz državnega proračuna in iz skladov Evropske unije. Na ta način lahko lastna sredstva, ki jih imamo na razpolago, oplemenitimo še s sredstvi iz državnega proračuna in bruseljske blagajne. V zadnjih desetih letih smo na ta način pridobili za razvoj Cerkvenjaka veliko sredstev. K temu je veliko prispevala tudi strokovna usposobljenost občinske uprave, saj je za uspešno sodelovanje na državnih in evropskih razpisih treba pripraviti zajetno dokumentacijo, za kar je potrebno veliko znanja in dela, pa tudi izkušenj. V zadnjih dobrih desetih letih je Občina Cerkvenjak investirala v razvoj več kot 10 milijonov evrov sredstev. Gre za sredstva iz lastnega proračuna ter iz državnega in bruseljskega proračuna, kar je za občino z nekaj manj

kot 2.200 prebivalci zelo veliko. Če bi ta sredstva razdelili na občanke in občane, bi lahko rekli, da je občina na vsakega občana od dojenčka do starostnika investirala blizu pet tisoč evrov, preračunano na štiričlansko družino pa 20 tisoč evrov. To se na območju celotne Občine Cerkvenjak pozna. Tudi zaradi tega je danes kakovost življenja Cerkvenjačank in Cerkvenjačanov bistveno višja, kot je bila, preden smo imeli samostojno občino.

V zadnjih 25 letih, odkar je občina Cerkvenjak samostojna, sta jo vodila dva župana: Jože Kraner in aktualni župan Marjan Žmavc. Katere investicije je v dveh desetletjih in pol Cerkvenjak pridobil?

V Kranerjevem obdobju, ki je bilo zelo pomembno, saj se je takrat občina konstituirala, je občina na poti razvoja dosegla veliko: izborila si je priključek na avtocesto, kar je bilo in je za nadaljnji razvoj zelo pomembno. Ob priključku na avtocesto je občina z evropskimi sredstvi uredila poslovno obrtno cono, zgradila pa je tudi čistilno napravo v Kadrencih ter s tem uredila problem kanalizacije v središču Cerkvenjaka. Veliko je investirala tudi v izgradnjo prepotrebne komunalne infrastrukture ter v asfaltiranje cest. Uredila je tudi Arheološki park v Brengovi in še bi lahko našteval.

O dosežkih občine v času županovanja Jožeta Kranerja smo v Zrnju tedaj veliko pisali. Vsi dosežki občine iz tistega obdobja so v Zrnju podrobno opisani. Katere investicije iz obdobja vašega županovanja pa so najbolj zaznamovale razvoj občine?

Najprej smo dokončali čistilno napravo v Kadrencih in zgradili okoli dva kilometra kanalizacijskega omrežja. Občina je zgradila tudi Športno-rekreacijski center Cerkvenjak v Kadrencih, s čimer je mladim omogočila aktivno ukvarjanje s športom. Za najmlajše Cerkvenjačanke in Cerkvenjačane je občina zgradila nov petoddelčni vrtec, ki pa je glede na ugodna demografska gibanja že premajhen in ga bomo razširili. Gradbeno dovoljenje za to smo že pridobili, zdaj moramo za to pridobiti samo še sredstva za sofinanciranje iz državne ali bruseljske blagajne.

Poleg tega je občina izvedla prvo in drugo fazo energetske sanacije poslopja osnove šole. V prvi fazi je ogrevanje šole uredila na lesne sekance, v drugi fazi pa je poskrbela za novo fasado, za izolacijo in ureditev podstrešja ter pridobitev novih prostorov, pa tudi za ureditev okolja šole. Ob osnovni šoli v Cerkvenjaku je občina uredila otroško igrišče z igrali, ki jih najmlajši s pridom uporabljajo in s tem razvijajo svoje motorične sposobnosti, kar je za razvoj otrok izjemnega pomena.

Občina je izvedla tudi projekt agromelioracije in komasacije 100 hektarov kmetijskih zemljišč v Andrenški dolini. Danes je podoba te doline povsem drugačna, da o lažji obdelavi in večjih donosih v kmetijski proizvodnji niti ne govorimo.

V Arheološkem parku je občina postavila nov objekt za obiskovalce in promocijo le-tega, ki ga sedaj občasno uporablja Turistično društvo Cerkvenjak.

Med večje investicije v tem času sodi tudi prenova regionalne ceste skozi Cerkvenjak, ki je spremenila podobo kraja.

Res je. Regionalno cesto skozi Cerkvenjak je v dolžini okoli treh kilometrov od Brengove do meje z občino Sveti Jurij ob Ščavnici po številnih pobudah oziroma intervencijah občine modernizirala Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Naša občina pa je ob njej uredila pločnike in javno razsvetljavo. S tem se je prometna varnost v Cerkvenjaku zelo povečala, da o lepšem videzu kraja niti ne govorimo, še zlasti, ker je občina hkrati uredila tudi osrednji trg v središču Cerkvenjaka pred zgradbo občine in Kulturnega doma. Danes daje ta trg skupaj z regionalno cesto Cerkvenjaku novo, trško podobo. Občina je skupaj z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo uredila tudi vpadnico v Cerkvenjak iz Vitomarške strani. Tudi na tej vpadnici do križišča za Stanetince je direkcija modernizirala cestišče, občina pa je poleg njega zgradila pločnik in namestila javno razsvetljavo.

Ob ureditvi trškega jedra Cerkvenjaka, ki je bila za urbanistični razvoj in videz kraja nujna, je občina uredila tudi infrastrukturo na tem trgu.

Tako je. Med drugim smo na pročelje občinske zgradbe namestili interaktivno informacijsko tablo, ki smo jo imenovali »Cerkvenjak na dotik«. Z rahlimi dotiki lahko tam vsak obiskovalec izve vse o Cerkvenjaku ter o njegovih kulturnih in naravnih spomenikih. Na sredino trga smo umestili fontano, ob katero lahko obiskovalci sedejo in si ogledajo utrip življenja v središču kraja in občine. Nedaleč stran, pred osnovno šolo, pa je solarna klop, na kateri si lahko obiskovalci napolnijo baterije na mobitelu in drugih elektronskih napravah. V središču Cerkvenjaka lahko vsakdo brezplačno uporablja tudi občinsko internetno povezavo. V kratkem bosta nameščeni tudi dve polnilnici za električna kolesa, ena v centru in druga v Športno-rekreacijskem centru.

Ob urejanju osrednjega trga je nekatere skrbelo, kje bodo po ureditvi trga parkirali.

Občina je takoj uredila parkirišče za občinsko zgradbo. Nato pa je odkupila tudi hišo pred osnovno šolo in vrtcem ter jo porušila in na njenem mestu uredila parkirišče. Ta čas je to parkirišče še makadamsko, vendar bo občina na tej lokaciji uredila sodobno parkirišče s tržnico. Na njem bodo tudi polnilnice za električna vozila.

Občina je od škofije odkupila tudi zemljišče, na katerem stoji poslopje nekdanjega zdravstvenega doma.

Res je. Tudi ta objekt bo občina odstranila in na njegovem mestu uredila parkirišče. V prihodnje pa na tej lokaciji načrtujemo izgradnjo enote doma za starejše ali pa dnevnega centra za starejše. To je v veliki meri tudi odvisno od državnih in evropskih razpisov ter zavodov, ki se pri nas ukvarjajo z domsko oskrbo starejših občanov.

Ob Športno-rekreacijskem centru Cerkvenjak občina ureja tudi Vitalin park.

Vitalin park gradi občina v več fazah. V prvi fazi smo zgradili balinišče z ustreznim objektom ob njem, v drugi fazi, ki bo izvedena letos, pa bo občina uredila še igrišče za odbojko na mivki. Pogodbo z izvajalcem del je občina že podpisala. Pozneje, v tretji in četrti fazi pa bomo še zgradili motorični park za mlade in starejše ter pomptrack na zemljišču, ki smo ga lani odkupili.

Občina namerava odkupiti tudi lokal v novem trgovsko poslovnem centru, ki ga gradi zasebno gradbeno podjetje na nekdanji Zimičevi domačiji.

Občina bo v tem poslopju odkupila prostor za lekarno in poskrbela, da bo v njem zaživela lekarna, ki jo v kraju potrebujemo. Tako bomo v Cerkvenjaku poleg zdravnika specialista družinske medicine imeli še lekarno, da nam po zdravila ne bo treba hoditi v večja urbana središča, kar povzroča preglavice zlasti nekaterim starejšim. Občina si prizadeva tudi, da bi v Cerkvenjaku imeli tudi zobozdravnika. Mimogrede, občina je pred nedavnim obnovila tudi zdravstveni dom.

Ko spremljam razvoj Cerkvenjaka, se mi zdi, da je občina največ naredila za razvoj cestne in komunalne infrastrukture, vendar pa se vseh cevi, kanalov, vodov in kablov pod zemljo ne vidi. Marsikdaj pozabljamo tudi, koliko lokalnih cest, ki so bile včasih blatne in težko prevozne, je nova občina asfaltirala.

Investicij v komunalno in cestno infrastrukturo je bilo v minulih 25 letih toliko, da vseh na tem mestu niti ni mogoče našteti. Zgrajenih je bilo veliko vodovodnih odsekov, moderniziranih je bilo zelo veliko cest, občina je pomagala in pomaga tudi pri sočasni izgradnji optičnega omrežja. Sodelujemo tudi z elektro podjetjem, ki polaga električne kable pod zemljo. Za izgradnjo komunalne in cestne infrastrukture, ki vsakemu od

nas lajša življenje in dviguje njegovo kakovost, je občina v minulih dveh desetletjih in pol namenila veliko proračunskih sredstev. To je bila in ostaja ena od njenih prednostnih nalog.

Občine zagotavljajo tudi pogoje za razvoj gospodarstva in podjetništva.

Na tem področju je naša občina veliko storila. Že v času Kranerjevega županovanja je uredila poslovno obrtno cono v Brengovi. Zaradi svetovne finančne in gospodarske krize je sicer nekaj časa bolj ali manj samevala, v zadnjih letih pa se je izkazalo, kako pomembna je za razvoj. Trenutno je poslovno obrtna cona polna, saj je občini uspelo prodati vse zemljišča v njej. Nekateri poslovni subjekti v njej celo iščejo možnosti, kako bi jo razširili. Podjetja in samostojni podjetniki v coni zaposlujejo že zelo veliko delavk in delavcev, seveda pa vsi zaposleni niso iz naše občine, temveč tudi od drugod.

V Občini Cerkvenjak se število aktivnih prebivalcev povečuje, stopnja brezposelnosti v občini pa je nižja kot kadarkoli v zadnjih treh desetletjih. Trenutno je pod štirimi odstotki.

Občina si prizadeva v okviru svojih pristojnosti ustvariti čim bolj ugodne pogoje za razvoj podjetništva. Zato na začetku vsakega leta pripravimo sprejem za podjetnike, na katerem izmenjamo informacije in prisluhnemo njihovim opozorilom, težavam in pričakovanjem. Marsikatero njihovo opozorilo posredujemo tudi naprej pristojnim ministrstvom. Na občini smo veseli, da se število podjetij in samostojnih podjetnikov s sedežem v Občini Cerkvenjak iz leta v leto povečuje. Po zadnjih podatkih jih je že preko 100.

Tudi demografska podoba občine se izboljšuje. Prebivalcev je iz leta v leto več.

Včasih so se ljudje iz območja občine Cerkvenjak izseljevali v večja urbana središča, danes pa se iz njih v našo občino priseljujejo. To dokazuje, da se Občina Cerkvenjak razvija v pravi smeri. Število prebivalcev se že nekaj let iz leta v leto povečuje, zlasti na račun priseljevanja.

V kratkem bo začelo zasebno gradbeno podjetje graditi dve večstanovanjski zgradbi pod zdravstvenim domom. Občina je ulico do tja že uredila. Verjetno se bo po izgradnji obeh stanovanjskih blokov število prebivalcev naše občine spet povečalo.

Kako pa je na območju občine s kmetijstvom?

Občina vsako leto pripravi razpis za spodbujanje razvoja v kmetijstvu. Ponosni smo, da je na območju naše občine zemlja skrbno obdelana in da ni zapuščena. V zadnjem času imamo na območju občine kar nekaj mladih prevzemnikov, ki so se odločili svoje življenje posvetiti delu na domači kmetiji in kmetijski proizvodnji. Ravno mladi prevzemniki dokazujejo, da se da danes s samoiniciativnostjo, ustreznim znanjem in pridnim delom kakovostno živeti in preživeti tudi na kmetijah. Vse več kmetij se odloča za različne dopolnilne dejavnosti, s katerimi si povečujejo prihodke. Imamo tudi nekaj specializiranih kmetij, ki se ukvarjajo bodisi z živinorejo, vrtnarstvom, sadjarstvom ali vinogradništvom. V naši občini pa je kmetijstvo pomembno tudi zaradi tega, ker se veliko občank in občanov z delom na zemlji vsaj delno oskrbuje s hrano. S tem ne skrbimo samo za zdravo prehrano, saj vemo, kaj jemo, temveč samooskrba blaži tudi socialne probleme.

Kako pa je s turizmom in gostinstvom?

Naša občina ima dobro gostinsko in turistično ponudbo. V tem pogledu smo v minulih 25 letih zelo napredovali. Posebej pomembno se mi zdi, da naši gostinci in ponudniki prenočitev nudijo na trgu kakovostne storitve, ki privabljajo k nam tudi zahtevne goste.

V minulih 25 letih je tudi občina veliko storila za razvoj in promocijo turizma. Med drugim imamo Turistično informativni center (TIC), ki je več let deloval skorajda na profesionalni osnovi. Po potrebi ga bomo spet aktivirali.

Občina je za promocijo turizma pripravila tudi več promocijskih materialov, sodeluje pa tudi pri pripravi promocijskega gradiva in aktivnosti na medobčinski oziroma regijski ravni, skupaj z Razvojno agencijo Slovenske gorice iz Lenarta in drugimi deležniki.

Pomembno je tudi, da občina skrbi za nekatere turistične prireditve, ki v Cerkvenjak pritegnejo obiskovalce od drugod. Nekaj takšnih prireditev bo tudi ob letošnjem občinskem prazniku, da o rezi in trgatvi Johanezove trte, ki je potomka najstarejše trte na svetu, niti ne govorimo. Za turistično promocijo kraja in občine imajo zasluge tudi društva in druge organizacije, ki s svojim prostovoljnim delom in organiziranjem različnih prireditev privabljajo v Cerkvenjak obiskovalce od drugod.

Občina ob skrbi za razvoj z različnimi oblikami socialnih pomoči pomaga tudi tistim, ki so v socialni stiski ali kakorkoli drugače potrebni pomoči. Nekatere občanke in občani, ki so se priselili v Cerkvenjak, pravijo, da so bili prijetno presenečeni nad solidarnostjo, ki tukaj še vlada med ljudmi, v mestih pa je je vse manj.

Občina si na vsakem koraku prizadeva za to, da besedice solidarnost in medsebojna pomoč ne bi ostale samo na papirju, temveč bi živele tudi v vsakodnevnem življenju in odnosih med ljudmi. Tudi občina s socialnimi transferi izdatno pomaga pomoči potrebnim in je v tem pogledu lahko za zgled. Tako občina staršem otrok subvencionira vrtec, sofinancira pomoč na domu, plačuje družinskega pomočnika, s projektom Prostofer zagotavlja brezplačne prevoze k zdravniku in po drugih nujnih opravkih, doplačuje ali v celoti plačuje bivanje v domovih za starejše, subvencionira tržno najemnino za stanovanja tistim z odločbo CSD, plačuje prispevek za sodelovanje otrok v šoli v naravi in podobno. Poleg tega občina vsako leto iz svojega proračuna v okviru možnosti nameni določena sredstva za Karitas, za Rdeči križ in za nekatere humanitarne organizacije. Ob naravnih in drugih nesrečah občina vsakomur priskoči na pomoč, kolikor je v njeni moči.

V Cerkvenjaku se je, odkar ima samostojno občino, razmahnila tudi društvena dejavnost.

Trenutno ima v naši občini sedež že 25 društev, klubov, organizacij in združenj, ki delujejo v javnem interesu. Ta društva in organizacije, ki jih občina v okviru svojih možnosti podpira, dejansko skrbijo za kulturno, športno, humanitarno, strokovno in družabno življenje v kraju in občini. Odkar imamo svojo občino, se občanke in občani v okviru društev med seboj še bolj povezujejo in so še bolj aktivni, kot so bili v preteklosti. Poglejte, samo v okviru praznovanja občinskega praznika od 1. junija do 2. julija bodo društva, klubi in organizacije v sodelovanju z občino pripravile skupaj več kot 40 prireditev. Lahko rečem, da društva in druge organizacije zares živijo z občino, občina pa z njimi.

Sedaj pa moram povedati še nekaj, kar me niste vprašali.

Izvolite.

Letos praznuje 25-letnico izhajanja tudi časopis Zrnje iz Cerkvenjaka. Vsa ta dolga leta ga ureja Edvard Pukšič, zanj pa od začetka pišete tudi vi in še nekateri avtorji in drugi sodelavci od Franca Bratkoviča do Mirka Žmavca, ki skrbi za likovno podobo Zrnja. Celotnemu uredniškemu odboru ob častitljivem jubileju iskreno čestitam. V občini smo ponosni, da imamo tako kakovostno občinsko glasilo, ki zagotovo sodi med najboljša tovrstna glasila v Sloveniji.

Hvala za čestitke Zrnju in vsem, ki so v minulih 25 letih sodelovali pri njegovem izhajanju. Danes, ko se spominjamo prehojene poti samostojne Občine Cerkvenjak, vas ne bom spraševal o njenih načrtih. Pa vendarle, lahko naše bralke in bralce seznanite samo z nekaterimi najbolj pomembnimi.

Demografska slika na območju cerkvenjaške občine se tako izboljšuje, da bo morala občina novi vrtec dograditi.

Poslopje osnovne šole je občina energetsko sanirala in lično uredila, tako da je v ponos učencem, učiteljem in vsem občanom.

Središče Cerkvenjaka je lepo urejeno in daje pravi trški videz.

Industrijska cona je zasedena do zadnjega kotička, zato nekateri že razmišljajo, kako in kam bi jo razširili.

Naš razvoj je v veliki meri vezan na sredstva, ki jih lahko na razpisih pridobimo iz državne in bruseljske blagajne. Katere stvari sofinancira Evropska unija, pa določa vsakokratna finančna perspektiva. Letos se bo končalo »črpanje« sredstev iz stare finančne perspektive, naslednje leto pa se bo začelo črpanje iz nove. Zato pripravljamo programe za razpise, kar je strokovno zelo zahtevno delo. Želje in potrebe moramo uskladiti z realnostjo, torej s tistim, za kar lahko pridobimo sredstva iz Bruslja ali Ljubljane ter lastno soudeležbo. Marsičesa, kar si želimo in potrebujemo, Evropska unija trenutno ne financira, zato moramo včasih v ospredje postaviti programe, ki jih pač sofinancirajo.

Ta hip lahko rečem, da si na občini prizadevamo za razširitev otroškega vrtca, za ureditev parkirišča in tržnice v središču kraja pred vrtcem in osnovno šolo, za ureditev razglednega stolpa na stolpu gasilskega doma, za popravilo strehe na objektu občine in Kulturnega doma, za izgradnjo sončnih elektrarn na strehah javnih objektov, da bomo energetsko bolj samooskrbni (na gasilskem domu je že sončna elektrarna) in za še nekatere investicije. Predvsem pa se bomo potrudili, da bo sprejet dopolnjen prostorski načrt občine Cerkvenjak, v katerem bo več zazidljivih zemljišč za individualno gradnjo in javne objekte, kar bo omogočilo nadaljnji razvoj kraju in občini.

Morda še misel za konec ...

Vsem občankam in občanom čestitam ob 25. občinskem prazniku Občine Cerkvenjak in ob dnevu državnosti. Vsem se zahvaljujem za dosedanje razumevanje in podporo pri uresničevanju občinskih projektov in jih pozivam, da ostanemo še naprej tako složni in solidarni, kot smo bili ob ustanovitvi samostojne občine in vseh 25 let doslej. Potem uspeh ne bo izostal.

Vsem želim tudi, da bi uživali v prireditvah ob občinskem prazniku ter vse občanke in občane ter vsakogar posebej vabim, da se jih udeležijo v čim večjem številu, če jim to omogočajo druge obveznosti in zdravje. Naj vse spomnim na družabno srečanje po osrednji proslavi ob 25-letnici občine, ki bo pred gasilskim domom. Vabljeni torej vsi občani in naši prijatelji od drugod ter pokažimo vsem, da smo veseli in ponosni, da imamo že četrt stoletja svojo občino.

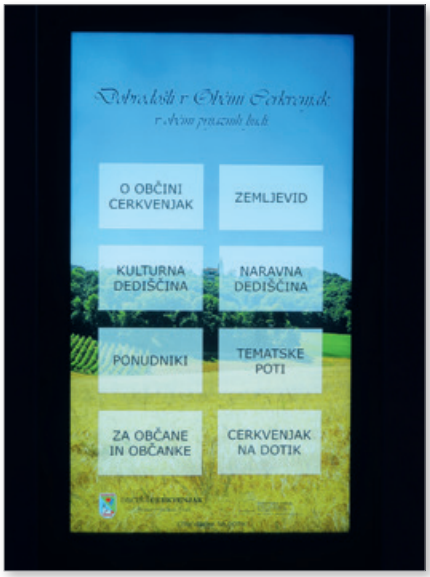

V središču Cerkvenjaka je promocijski in informativni ekran, na katerem lahko turisti in drugi obiskovalci, če se ga dotaknejo s prstom, izvedo vse o Občini Cerkvenjak in njenih naravnih in kulturnih znamenitostih.

Tomaž Kšela

IZ DELA ORGANOV OBČINE CERKVENJAK

4. redna seja Občinskega sveta Občine Cerkvenjak

ZAKLJUČNI RAČUN ZA 2022 IN ODLOK O REBALANSU ZA 2023 SPREJETA

Seja Občinskega sveta Občine Cerkvenjak v torek, 25. aprila, je imela na dnevnem redu 11 točk. Trajala je dobrih pet ur, vsi potrebni sklepi in mnenja so bili sprejeti, razen glede pošte.

Po ugotovitvi sklepčnosti in sprejemu dnevnega reda ter potrditvi sklepov 3. redne seje občinskega sveta je bil najprej na vrsti Sklep o tehnični posodobitvi Občinskega prostorskega načrta Občine Cerkvenjak, ki sta ga predstavila predstavnika TerraGIS, d.o.o., Žiga Mlinar in Igor Martinšek. Sledila je točka dnevnega reda Mnenje glede vzpostavitve pogodbene pošte v Cerkvenjaku. Vzroke, lahko bi rekli namen pošte, je svetnikom in občinski upravi pojasnevala predstavnica Pošte Slovenije, d. d., Erika Iršič Lazarevič. Z argumenti pošte, zakaj preiti na pogodbeno pošto, niso prepričali ne občinskega vodstva ne svetnikov. Menili so, da je to povsem nerazumljivo in neupravičeno, saj pošta v Cerkvenjaku dobro posluje in takšnega soglasja oziroma mnenja ne dajo. Kaj se bo zgodilo z obstoječo pošto v Cerkvenjaku, bo seveda pokazal čas. Pošta namreč soglasja sploh ne potrbuje, ker je soglasje obvezujoče, mnenje pa ne. Sprememba v pogodbeni pošti pomeni, da poštno storitev izvaja pogodbeni izvajalec in za uporabnika ostane enaka, a z razliko, da stranka na pogodbeni pošti ne more oddati paketov in dvigovati večjih zneskov gotovine. Pogodbeni izvajalec pa že ima kakšno svojo dejavnost.

Svetniki kot občinsko vodstvo so predstavnici Pošte Slovenije, d. d., predstavili številne utemeljitve, zakaj se ne strinjajo z njihovim predlogom za prehod na pogodbeno pošto.

Sicer pa, da se spomnimo, kot navajajo zgodovinski viri, ima pošta v Cerkvenjaku dolgo tradicijo. Poštni urad s slovensko oznako Cerkvenjak je bil odprt decembra leta 1895. Ukvarjal se je pisemsko in nato še poštno hranilno službo.

Poročilo nadzornega odbora o pregledu zaključnega računa proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2022 je podala Valerija Rodošek, predsednica nadzornega odbora, in kot smo slišali, na zaključni račun nadzorni odbor ni imel pripomb. Tudi na zaključni račun proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2022, katerega je predstavila in pojasnila Simona Kramberger, finančnica Občine Cerkvenjak, svetniki niso imeli pripomb.

Drugače je bilo pri podaji Mnenja k imenovanju ravnatelja JVI in VVZ OŠ Cerkvenjak – Vitomarci. Na razpis se je prijavil le sedanji ravnatelj mag. Mirko Žmavc, ki je na seji Občinskega sveta Občine Cerkvenjak predstavil svoj pogled in program delovanja v novem mandatu. Za so glasovali vsi prisotni svetniki. Svetniki so tudi sprejeli nekoliko višje cene programov vrtca v Občini Cerkvenjak.

Kandidat za novi mandat ravnatelja OŠ, mag. Mirko Žmavc, je predstavil svoj pogled in program delovanja osnovne šole in vrtca.

Veliko časa so si svetniki vzeli pri Odloku o rebalansu proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2023. Razlogi o rebalansu proračuna so v glavnem višje cene za preplastitev in modernizacijo cest, saj so se te glede na lani nenormalno povišale. Tako se bodo določeni projekti zamaknili v nekoliko kasnejši čas in se bo del plačil prenesel v prihodnje proračunsko leto. Iz proračuna za letošnje leto je izpadel že leta opevani projekt za razgledni stolp. Na seji so sprejeli še novi odlok o občinskih cestah v Občini Cerkvenjak.

Več je bilo vprašanj in pobud pri zadnji točki dnevnega reda. Nekatera se ponavljajo, za nekatera ni pravi naslov občina, spet so nekatere pobude neizvedljive, ker jih ni v proračunu. Žal so bile na tokratni seji slišane tudi žalitve in provokacije. Na večino zastavljenih vprašanj in predlogov so jim že na seji odgovorili župan Marjan Žmavc, direktor občinske uprave mag. Vito Kraner in referent za komunalne zadeve Marko Kocbek.

Franc Bratkovič

5. redna seja Občinskega sveta Občine Cerkvenjak

VODA IZ PTUJSKEGA VODOVODA BO NEKAJ CENEJŠA, IZ MARIBORSKEGA SE BO CENA DVIGNILA, VIŠJE BODO TUDI POLOŽNICE ZA ODVOZ ODPADKOV

Na že 5. redni seji Občinskega sveta Občine Cerkvenjak v tem mandatu v sredo, 31. maja 2023, je župan Marjam Žmavc na dnevni red uvrstil osemnajst točk dnevnega reda. Potem ko so sprejeli dnevni red in potrdili sklepe 4. redne seje, so prešli na Sklep o potrditvi cen izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki v Občini Cerkvenjak za leto 2023. Še pred potrditvijo sklepa sta Boštjan Berlak iz Pod-

jetja Saubermacher Slovenija, d. o. o., in Simona Bira iz Cerop, d. o. o., obrazložila razloge, ki se nanašajo na rast cen, zvišanje najnižjih plač in predvsem odvažanje odpadkov v tujino, ker jih doma nočemo oziroma zaradi naravovarstvenikov ne smejo sežigati. Veliko pa k podražitvam prispevamo tudi sami uporabniki s svojim ravnanjem, saj naj bi se v črni posodi našlo do 40 odstotkov odpadkov, ki vanjo ne sodijo. Razlogi so bili tehni in svetniki so s šestimi glasovi, dva sta bila proti, sklep potrdili. V kolikor ga ne bi, bi bil račun izstavljen v breme občine.

Tudi sklep o sprejemu elaborata za oblikovanje cen izvajanja storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo Mariborskega vodovoda, d. o. o., na območju Občine Cerkvenjak, ki ga je predstavil Sergej Danč iz Mariborskega vodovoda, za svetnike ni bil prijeten. Zdrava pitna voda iz omenjenega vodovoda bo za uporabnike nekaj dražja.

Lažje je tokrat bilo pri sklepu o soglasju k spremembi cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja za oskrbo s pitno vodo v upravljanju Komunalnega podjetja Ptuj, d. d., v Občini Cerkvenjak. Za tem, ko je bila tudi iz tega vodovoda od marca cena vode višja, bo s 1. 7. 2023 razveseljivo nekoliko nižja.

Svetniki so se seznanili s poročilom o delu Skupne občinske uprave Maribor za Občino Cerkvenjak v letu 2022, ki ga je podala direktorica mag. Zorica Zajc Kvas.

Pregled varnostne situacije na območju Občine Cerkvenjak v letu 2022 pa je pojasnil Rado Orešič, pomočnik načelnika PP Lenart. Največ kaznivih dejanj so v Cerkvenjaku lani obravnavali januarja in aprila. V letu 2022 beležijo policisti na območju Občine Cerkvenjak upad obravnavanih kaznivih dejanj. Večina kaznivih dejanj, ki so jih obravnavali, sodi v skupino kaznivih dejanj splošne kriminalitete. V notranji strukturi splošne kriminalitete prevladujejo kazniva dejanja zoper premoženje. Med kaznivimi dejanji zoper življenje in telo je stanje podobno kot leto poprej. Med kaznivimi dejanji zoper zakonsko zvezo, družino in otroke so obravnavali 3 kazniva dejanja.

Na območju Občine Cerkvenjak so v lanskem letu policisti PP Lenart obravnavali 15 kršitev (leta 2021 kar 42) kršitev predpisov, ki urejajo javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja, kar pomeni, da je število kršitev močno upadlo v primerjavi z letom 2021, predvsem zaradi kršitev Zakona o nalezljivih boleznih. Med zaznanimi kršitvami so prevladovale kršitve Zakona o prijavi prebivališča in Zakona o varstvu javnega reda in miru.

Na območju Občine Cerkvenjak, kjer poteka tudi trasa avtoceste A5, kjer opravlja naloge tudi PP za izravnalne ukrepe (PPIU) iz Maribora in PPP Maribor, prav tako pa občasno tudi PP Šentilj, so v letu 2022 obravnavali 23 prometnih nesreč. Žal na območju avtoceste na območju Cerkvenjaka tudi nesrečo s smrtnim izidom.

Kot so policisti zapisali v poročilu, bodo policisti PP Lenart tudi letos pri svojem delu sledili prednostnim nalogam PU Maribor, predvsem si bodo prizadevali povečati število odkritih kaznivih dejanj in prekrškov ter njihovih storilcev s področja prepovedanih drog, omejiti porast premoženjske kriminalitete (tatvine, vlomi) in izboljšati njeno preiskanost. Izvajali in pristopili bodo k še bolj aktivnemu izvajanju ukrepov, povezanih s prekrški vožnje pod vplivom alkohola in neprilagojene hitrosti.

Svetniki so na seji potrdili tudi Sklep o imenovanju Razvojnega sveta Območnega razvojnega partnerstva Slovenske gorice. Podali so mnenje k imenovanju direktorice Knjižnice Lenart, Petre Kranvogel Korošec, sprejeli Pravilnik o kratkotrajnem najemu prostorov kulturnega doma, Pravilnik o spremembi Pravilnika o upravljanju in uporabi športno-rekreacijskega centra (ŠRC) Cerkvenjak, Pravilnik o spremembi Pravilnika o upravljanju in načinu oddajanja telovadnice in športnega igrišča Občine Cerkvenjak. Potrdili so tudi Sklep o ukinitvi Sklepa o sprejemu cenika uporabe ŠRC Cerkvenjak, Sklep o ukinitvi Sklepa o sprejemu cenika najema telovadnice in športnega igrišča Občine Cerkvenjak, Sklep o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) za operacijo Trajnostna e-mobilnost, kjer se v Cerkvenjaku načrtujeta tudi dve polnilnici za električna kolesa.

Na seji so prav tako potrdili Sklep o podelitvi nagrad in priznanj Občine Cerkvenjak v letu 2023, ki bodo podeljena na osrednji slovesnosti ob 25. občinskem prazniku Občine Cerkvenjak. Podjetju Juven, d. o. o, iz Benedikta, ki se bo v Cerkvenjaku kmalu lotilo gradnje enega od dveh načrtovanih stanovanjskih stolpičev, pa so s sklepom omogočili plačilo komunalnega prispevka v dveh obrokih.

Za konec seje pri točki Pobude in vprašanja svetnikov seveda ni manjkalo pobud in vprašanj - od cest, elektrifikacije, optike, košnje trave ob cestah, o zanemarjenih ali zapuščenih objektih in zemljiščih, ki kazijo videz zaselkov in še kaj.

Franc Bratkovič

POPRAVEK

V zadnjih dveh številkah Zrnja je bilo v predstavitvi novih občinskih svetnikov in v poročanju o delu občinskega sveta napačno zapisano ime enega od svetnikov. Pravilen zapis je Attila Ftičar.

Uredništvo

OBVESTILO

Javni razpis za sofinanciranje ukrepov pospeševanja razvoja podjetništva v Občini Cerkvenjak za leto 2023

Občina Cerkvenjak je 17. 5. 2023 objavila Javni razpis za sofinanciranje ukrepov pospeševanja razvoja podjetništva v Občini Cerkvenjak za leto 2023.

Rok za oddajo vlog je do: 14. 9. 2023, do 15. ure.

Predmet javnega razpisa je dodelitev proračunskih sredstev za sofinanciranje ukrepov za pospeševanje razvoja podjetništva v občini Cerkvenjak, in sicer ukrepa:

a.) spodbujanje samozaposlovanja in
b.) naložbe za nakup nove opreme in nematerialnih investicij.

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani Občine Cerkvenjak, http://www.cerkvenjak.si/, rubrika Razpisi in objave ali pa pokličite na tel. št. 02 729 57 00 in vam jo pošljemo po pošti.

Občinska uprava Občine Cerkvenjak

CERKVENJAK VČERAJ IN DANES

Cerkvenjak se je v zadnjih 25 letih, odkar ima svojo občino, hitro razvijal, razvoj pa je spremenil tudi njegovo nekdanjo podobo. To v navpičnih parih dokazujejo tudi naše fotografije vedut iz območja Občine Cerkvenjak, posnete pred leti in danes s približno enake stojne točke (prva fotografija je presneta iz arhiva Feliksa Rajha).

Središče kraja je postalo središče občine s trško podobo. Avtocesta je približala Cerkvenjak okoliškim mestom in ga vrisala v zemljevid Evrope. Poslovno obrtna cona in športno-rekreacijski center dajeta življenju tega dela Slovenskih goric povsem nove vsebine. Svoj zelo viden pečat daje povečanje števila prebivalcev s skrbjo zanje, zlasti najmlajše.

Foto: Tomaž Kšela

OB 25. PRAZNIKU OBČINE CERKVENJAK

OBČINA BO OB OBČINSKEM PRAZNIKU PODELILA PRIZNANJA IN NAGRADE

Bronasta grba za Štefanijo Firbas in Branka Peklarja

Za večletno prostovoljno delo in dosežke na področju društvenih dejavnosti, ki so pomembne za razvoj, ugled in prepoznavnost Občine Cerkvenjak, bo bronasti grb občine prejela **Štefanija Firbas** iz Stanetinc 29a, ki je aktivna članica Društva kmečkih deklet in žena Cerkvenjak že skoraj 20 let. Vanj se je vključila kmalu po upokojitvi z namenom, da z delom v njem zapolni svoj prosti čas ter deli svojo kuharsko znanje s svojimi društvenimi kolegicami. Redno se udeležuje srečanj članic društva in aktivno sodeluje na vseh društvenih prireditvah. Društvene razstave poleg njenih dobrot krasijo tudi njena ročna dela. Svoje kulinarično in ročnodelsko znanje radodarno prenaša na mlajše generacije. Njen izdelek so tudi izvirni predpasniki članic društva. Dolga leta je bila tudi požrtvovalna članica (sedaj je veteranka) Prostovoljnega gasilskega društva Cerkvenjak, nepogrešljiva je pri Društvu upokojencev Cerkvenjak, zlasti v programu Starejši za starejše. Drugi mandat je članica Župnijskega pastoralnega sveta ter aktivistka dobrodelne organizacije Karitas. Zaradi prijaznega odnosa do ljudi so ji na šoli, kjer je delala, pravili: »Teta botra Štefka«.

Za večletno prostovoljno delo in dosežke na področju društvenih dejavnosti, ki so pomembni za razvoj, ugled in prepoznavnost Občine Cerkvenjak, bo bronasti grb prejel tudi **Branko Peklar** iz Brengove 13. Bil je idejni vodja za ustanovitev Strelskega društva Cerkvenjak, hkrati pa je tudi njegov ustanovni član. Že deset let je predsednik tega društva in gonilna sila v njem, hkrati pa tudi strelski sodnik. S strelstvom se ukvarja že 25 let. Prej je bil član Strelskega društva Osek, po izgradnji Športno rekreacijskega centra Cerkvenjak pa je v njem zrasla želja po domačem strelskem društvu. Konec leta 2012 je z nekaj strelskimi navdušenci ustanovil Strelsko društvo Cerkvenjak, ki je dobilo nove prostore v Kadrencih. Z novim streliščem in mnogimi treningi so se začeli vrstiti uspehi društva na tekmovanjih za ekipe in posameznike. Vsa ta leta društvo sodeluje v ligi z zračno in tudi malokalibrsko puško. V malokalibrski ligi se je ekipa zmeraj uvrstila med prve tri, zadnji dve leti pa je bila celo prvak lige. Tudi z zračno puško je društvo uspešno in se redno uvršča na prva tri mesta, leta 2022 je bila cerkvenjaška ekipa prvak lige. Branko tudi sam strelja v obeh ligah in velikokrat je pripomogel do odličnih rezultatov. Sosednja strelska društva organizirajo turnirje, ki se jih društvo redno udeležuje in dosega odlične rezultate ekipno in posamezno. Vsako leto na domačem terenu organizira turnir, na katerem so domačini med najboljšimi. Društvena vitrina, v kateri se vidi tudi trud Branka Peklarja, je polna pokalov in že kliče po razširitvi.

Plaketa občine za kmetijo Rojs iz Cogetincev

Za uspehe na področju gospodarstva in podjetništva in za kakovost ter tržno zanimivost storitev, ki so pomembne za razvoj in prepoznavnost Občine Cerkvenjak, bo plaketo občine Cerkvenjak prejela **kmetija Rojs iz Cogetincev 64.**

Na kmetiji Rojs obdelujejo okrog 16 ha njivskih površin, imajo pa še travniški sadovnjak in 11 ha gozda. Pridelujejo krmo za prašiče, viške pa prodajo na trgu. V hlevu imajo 20 plemenskih svinj in v zaključenem krogu spitajo letno do 350 prašičev za zakol. Okrog 150 jih predelajo v lastni predelavi, razliko pa prodajo. Za dopolnilno dejavnost na kmetiji se je že leta 2013 odločila **Tončka Rojs,** ki je bila tudi v preteklosti predsednica aktiva kmečkih žena in deklet Cerkvenjak. Leta 2017 je kmetijo prevzel sin **Tadej Rojs** kot mladi prevzemnik, po izobrazbi inženir živinoreje. Kakovost njihovih izdelkov redno preverjajo na ocenjevanjih v okviru festivala Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju, pri tem izstopata prekajeno meso iz tünke in doma dimljena klobasa, za katero so na ocenjevanju na Ptuju prejeli že več zlatih in srebrnih medalj. Za prekajeno meso iz tünke so prejeli tudi dva znaka kakovosti, kar pomeni trikrat zapored osvojeno zlato priznanje. Leta 2022 so s tünko osvojili še prvo mesto po izboru strokovne komisije in po izboru obiskovalcev na lokalnem ocenjevanju domačih mesnin »Kiblflajš festu« v Sveti Trojici. Kmetija Rojs načrtuje tudi povečanje prostorov za predelavo, ker so obstoječi premajhni, saj nameravajo nabaviti večje stroje za predelavo mesa.

Zahvala občine Mariji Vogrin iz Andrencev

Za večletno prostovoljno delo in dosežke na področju kulturne dejavnosti, ki so pomembni za ugled Občine Cerkvenjak, bo zahvalo občine Cerkvenjak prejela **Marija Vogrin iz Andrencev 16.**

Vogrinova Micika se je že v dekliških letih pridružila cerkvenemu pevskemu zboru in postala ena najbolj dejavnih ljudskih pevk v Cerkvenjaku. Dobrih pet desetletij je pela pri cerkvenem pevskem zboru, ki ga je tudi vodila in se priučila osnov orglanja. S cerkvenim pevskim zborom in ob spremljavi orgel je obogatila cerkvene obrede ter tudi nekaj sto pogrebnih slovesnosti v kraju. Aktivno je sodelovala v skupini ljudskih pevcev KUD-a in z njimi nastopila na številnih prireditvah v domačem kraju in drugod ter tako gojila slovensko ljudsko pesem. Neprecenljiva je bila njena pomoč pri ohranjanju in posredovanju starih napevov in besedil, zlasti tradicionalnih kolednic.

Priznanja župana

Tako kot vsako leto bo tudi letos svoja priznanja podelil tudi župan. Županovo priznanje bodo prejeli **Andrej Kocbek** (za 10-letno uspešno opravljanje funkcije podžupana Občine Cerkvenjak), **Moto klub Slovenske gorice – Cerkvenjak** (za več kot 20-letno uspešno in aktivno delo na področju moto športa v Slovenskih goricah, **Aeroklub Sršen Cerkvenjak** (za več kot 20-letno uspešno delovanje in promocijo letalskega športa v Občini Cerkvenjak) in **Društvo upokojencev Cerkvenjak** (za uspešno in aktivno izvajanje projekta »PROSTOFER« v Občini Cerkvenjak).

Nagrade za dosežke na področju izobraževanja

Občina Cerkvenjak ob občinskem prazniku vsako leto podeli tudi denarne nagrade za dosežke na področju izobraževanja. Letos jo bodo prejeli **dr. Anja Mauko** za pridobljeni strokovni naziv doktorica znanosti (strojništva), **Sara Grdja** za pridobljeni strokovni naziv doktorica veterinarske medicine, **Klavdija Dvoršak** za pridobljeni strokovni naziv magistrica zdravstveno-socialnega managementa, **Tadeja Polc** za pridobljeni strokovni naziv diplomirana medicinska sestra (VS), **Tadej Zorec** za pridobljeni strokovni naziv diplomirani inženir gradbeništva (VS), **Sergej Kocuvan** za pridobljeni strokovni naziv diplomirani zdravstvenik (VS), **Jure Šimek** za pridobljeni strokovni naziv diplomirani zdravstvenik (VS), **Janja Simonič** za pridobljeni strokovni naziv diplomirana ekonomistka (VS), **Klemen Hercog** za pridobljeni strokovni naziv diplomirani inženir računalništva in informacijskih tehnologij (VS) in **Jure Rajh** za pridobljeni strokovni naziv inženir strojništva.

Nagrado bosta prejela tudi odlična dijaka **Štefan Molnar** za doseženi odlični splošni učni uspeh v vseh letnikih izobraževanja na Srednji strojni šoli Tehniškega šolskega centra Maribor in **Pia Peklar** za doseženi odlični splošni učni uspeh v vseh letnikih izobraževanja na Srednji gradbeni šoli in gimnaziji v Mariboru.

Županovo petico bodo letos prejele tri učenke

Županovo petico za izjemne dosežke v času osnovnošolskega izobraževanja pa bodo prejeli Gaja Kovačec iz Kadrencev 13, Katja Rodošek iz Čagone 22 in Lana Vidovič iz Čagone 28.

T. Kšela

POHOD VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO

Ob 25. obletnici Občine Cerkvenjak so člani Območne organizacije veteranov vojne za Slovenijo Lenart pripravili 3. junija obvezen pohod po letnem programu dela pod sloganom »Od generala Maistra do osamosvojitve«.

Z lastnimi močmi in ob pomoči Občine Cerkvenjak smo pripravili prizorišče shoda na ŠRC v Kadrencih, saj smo pričakovali večje število veteranov iz drugih območnih organizacij po Sloveniji. S skupnimi močmi smo logistiko uspešno opravili. Treba je bilo namestiti večje število miz in klopi, nabaviti razne napitke in pijačo, kuharji so pripravili zelo dober bograč, naše članice pa ocvrle prekmurske »langaše«.

Seveda smo pohodnikom, bilo jih je okoli 160, zjutraj postregli ocvirkovko, obložene kruhke, kavo in čaj in nekaj »ostrega« za dobro jutro. Pohodniki so si ogledali razstavo o življenju generala Maistra, ki jo je pripravilo Društvo general Maister Cerkvenjak.

Po nagovoru predsednika OOVVZ Lenart Jožeta Majcenoviča je na kratko opisal zgodovino Cerkvenjaka župan Marjan Žmavc. Pozdravni govor je opravil še podpredsednik Zveze veteranov Slovenije Venčeslav Ogrinc, učenci OŠ Cerkvenjak pa izvedli kratek kulturni program. Sledil je poziv pohodnikom s strani vodje pohoda g. Rebernika, da se pohodniki, opremljeni z občinskimi zastavami na čelu kolone, odpravijo na vnaprej določeno traso pohoda. Pot je potekala z zbirališča preko Cerkvenjaka, čez Andrence, po Andrenski grabi in nazaj na zbirno mesto, seveda z vmesnimi postanki in okrepčilom. Tako smo se ustavili na povabilo društva Krdebač v njihovem taboru pri Lübi vodici, kjer so nam ponudili okrepčilo, za kar se lepo zahvaljujemo.

Po prihodu so se pohodniki nasitili z odličnim bogračem ter pijačo. Sledilo je prijetno druženje. Zadovoljni in tudi malo utrujeni so se gostje nato odpravili vsak proti svojemu domu z željo na srečanje ob naslednjem pohodu.

Na koncu še zahvala veteranske organizacije Lenart našim občanom, ki so se kot vselej radodarno odzvali ob donaciji raznih pijač, Romanu Lorenčiču za panoje o prikazu življenja generala Maistra, učencem OŠ Cerkvenjak in pa skupini naših pridnih članov za izredno izpeljano logistiko. »Naj ne bo nikoli pozabljeno.«

Franc Kos, foto: Dušan Komar

NALOŽBE V OBČINI CERKVENJAK V LETU 2023

INVESTICIJE V LETU 2023

OBNOVA OBČINSKIH CEST V TEKU

V letu 2023 in 2024 je načrtovanih več investicij v cestno infrastrukturo, in sicer:

- **Sanacija vozišča LC 203 381 (Smolinci–Novinci) – II. faza«, v dolžini 1.000 m;**
- **»Modernizacija JP 703-752 (Brengova–Zibote) – I. faza (zemeljska dela)«, v dolžini 450 m;**
- **»Sanacija vozišča JP 703 501 (Kunova–Komarnica–Slatinšek)«, v dolžini 360 m;**
- **»Modernizacija JP 703 741 (Brengova–Vodule–Vanetina)«, v dolžini 180 m;**
- **»Modernizacija JP 738-091 (Kadrenci–Omulec)«, v dolžini 115 m**
- **»Sanacija LC 203 271 (Cerkvenjak–Osojnica–Cogetinci)«, v dolžini 1.150 m.**

Odsek ceste v naselju Komarnica v izvajanju sanacije

Odsek ceste v naselju Brengova pred asfaltiranjem

Odseka v naselju Brengova in Cogetinci sta v zaključni fazi izvedbe.

Pri prvem odseku v naselju Smolinci je I. faza že bila realizirana v letu 2022, sledi še druga faza v dolžini 1.100 m, ki je trenutno v pripravi.

Odsek Brengova-Zibote bo začet v letu 2023 z zemeljskimi deli in v naslednjem letu (2024) preostanek.

Ceste so zaradi tehničnih lastnosti (dotrajanosti in poškodb) slabše prevozne, prometno manj varne ter ne zagotavljajo dobre prometne povezanosti med kraji občine. Prav tako je bilo zaradi dotrajanega vozišča oteženo in drago vzdrževanje teh cest.

Obstaja več razlogov za izvedbo teh investicij in sicer izboljšati prevoznost cest ter povezanost med naselji, ki jih povezujejo obravnavane ceste, omogočiti razvoj krajev in okolice, ki je z obravnavanim odsekom povezana z občinskim središčem, omogočiti lažje vzdrževanje rekonstruiranih odsekov cest, izboljšati infrastrukturno urejenost občine ter izboljšati splošne pogoje bivanja za tamkajšnje prebivalce.

Tudi v letu 2023 se tako načrtujejo nove investicije v cestno infrastrukturo in skupaj z občani se veselimo novih pridobitev v prihodnje.

OPTIČNO OMREŽJE V GRADNJI

Občina Cerkvenjak aktivno in prednostno izvaja aktivnosti za izgradnjo optičnega omrežja po celotni občini in sodeluje ter spodbuja podjetje TELEKOM Slovenije, ki letos načrtuje na območju Občine Cerkvenjak vzpostaviti čim več novega širokopasovnega optičnega omrežja.

V letu 2022 je bil izgrajen prvi del omrežja v naseljih Smolinci, Župetinci, Cenkova in Brengova. Letos se nadaljuje gradnja v naseljih Smolinci, Župetinci, Andrenci, Stanetinci in Cerkvenjak ter po možnosti tudi drugih naseljih, v kolikor bo izvajalcu in nosilcu projekta, Telekomu Slovenije, uspelo zagotoviti dodatna sredstva. Pri vseh obnovah cest ter gradnji druge infrastrukture se v naseljih polaga kabelska kanalizacija, ki bo omogočala širitev optičnega omrežja.

Tudi letos občina namreč prav v okviru sočasne gradnje v okviru svojih investicij v obnovo ter vzdrževanje cest, izgradnjo ter obnovo javnega vodovoda ali izgradnjo javne razsvetljave skupaj s podjetjem Telekom omogočila položitev ustrezne kabelske kanalizacije za širokopasovno optično omrežje. Veliko je tudi odvisno od zainteresiranosti gospodinjstev in tam, kjer bo zainteresiranost večja, bo izgradnja lahko prednostna.

V prihodnje bomo tako deležni intenzivne gradnje še kako potrebnega širokopasovnega optičnega omrežja, ki bo še kako spremenilo povezanost občanov vseh starostnih skupin v moderni spletni svet.

Območje obnovljenega vodovoda in sočasne izgradnje optike – odsek Rajh

OBNOVA VODOVODA V NASELJU CENKOVA

Občina Cerkvenjak je v letu 2022 v okviru sočasne gradnje z optičnim omrežjem izvedla tudi projekt I. faze obnove dotrajanega vodovodnega cevovoda, starega prek 45 let na odseku od GD Cerkvenjak v smeri naselja Cenkova do območja križišča za Rimsko gomilno grobišče, in sicer v dolžini cca 1 km. Prva faza investicije, ki je obsegala izvedbo glavnega cevovoda brez priključkov, je bila v celoti zaključena že v letu 2022. Letos se nadaljuje izgradnja odsekov na glavni cevovod. Odsek Rajh je že zaključen.

Obnova vodovoda v naselju Cenkova

Ob tem se je skupaj s podjetjem Telekom izvedla tudi kabelska kanalizacija za optično omrežje.

Druga faza obnove vodovoda, ki bo tako obsegala izvedbo manjših odsekov in obnovo hišnih priključkov, se načrtuje v obdobju 2024-2025.

VODOVOD V NASELJU ŽUPETINCI

V letošnjem letu se občina aktivno pripravlja na izgradnjo novega vodovoda v delu naselja Župetinci (Župetinska graba), Na tem območju so še namreč gospodinjstva brez priključka na javno vodovodno omrežje oz. imajo lastno oskrbo s pitno vodo, ki pa je v zadnji letih hidrološke suše povzročala nemalo težav zaradi pomanjkanja vode.

Trenutno so v teku obnove parcelnih mej z občinsko cesto, na območju katere bo potekala gradnja.

Načrtuje se izgradnja vodovoda s sočasno gradnjo optičnega

omrežja, s čimer bi zagotovili dva, v teh časih nujna komunalna priključka vsakega gospodinjstva.

V prihodnje nas čaka še kar nekaj obnov vodovodnega omrežja, ki je ali dotrajano javno ali staro omrežje vaškega vodovoda. Načrtujemo, da bomo v prihodnjih letih na tak način v naseljih Župetinci (Brezovjak), Grabonoški Vrh in Ivanjski Vrh, v skladu z razpoložljivimi investicijskimi sredstvi sočasno z obnovo vodovoda, izgradili tudi optično omrežje ter hkrati obnovili tudi cesto.

VODOVOD V NASELJU GRABONOŠKI VRH

Občina Cerkvenjak si skupaj s sosednjo Občino Sveti Jurij ob Ščavnici že leta aktivno prizadeva za prevezavo vaškega vodovodnega sistema Grabonoški Vrh na javni vodovodni sistem v upravljanju JP Komunala Ptuj d.d.

To v praksi pomeni, da se načrtuje prevezava na javno vodovodno omrežje, za kar pa so v teku priprave za prevezave in zamenjave vodomerov, ki bi se izvedle predvidoma v letu 2023. Investicija predvideva v prvi vrsti prevezavo in v prihodnje tudi rekonstrukcijo celotnega omrežja za cca 40 gospodinjstev tako na strani Občine Cerkvenjak in cca 5-10 na območju Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, ki bi se morala priključiti na javno vodovodno omrežje, kajti staro in dotrajano omrežje ne omogoča trajne in varne vodooskrbe.

Občina bo za svoje občane oz. gospodinjstva poravnala vse stroške preureditve obstoječega sekundarnega omrežja, stroške neposredne priključitve in kot upoštevanje vrednosti obstoječega omrežja tudi dobave vodomera. Po dogovoru z upravljavcem javnega vodovoda se bodo vodomerni jaški v glavnini vgradili ob obnovi celotnega omrežja, razen tam, kjer zaradi posebnih tehničnih pogojev oz. v tistih primerih, ko vgradnja novega vodomera ne bo možna v objektu ali na željo in stroške stranke, se izvede tudi vgradnja vodomernega jaška.

Vgradnja le-teh pa je v skladu z veljavno zakonodajo le ob prvi vgradnji strošek lastnika priključka. Kasneje bo to po veljavnih predpisih obveznost upravljavca.

V prvi fazi bi se tako izvedla navezava javnega vodovodnega sistema na obstoječe omrežje, ki pa bo v prihodnje v celoti obnovljeno. Za ta namen izdelujeta potrebno projektno dokumentacijo, ki je predhodno nujno potrebna za načrtovanje in izvedbo del.

NOVO NASELJE COGETINCI

Občina Cerkvenjak zaključuje z ureditvijo novega naselja Cogetinci (Nedeljko) in sicer z izvedbo ceste v asfaltni izvedbi ter novim prehodom za pešce prek regionalne ceste do pločnika, ki vodi do centra Cerkvenjaka, do ŠRC Cerkvenjak in ostalih delov naselja Kadrenci.

Izvedba je že zaključena.

Občina je po številnih prizadevanjih v lanskem letu 2022 le uspela pridobiti pozitivno soglasje Direkcije RS za ceste (DRSI) za izvedbo prehoda za pešce, ki bo bistveno povečal prometno varnost pešcev, predvsem pa otrok.

Oprema naselja obsega cesto v asfaltni izvedbi in delnim pločnikom z navezavo na regionalno cesto, meteorno kanalizacijo za potrebe ceste, fekalno kanalizacijo, telekomunikacijsko kabelsko kanalizacijo, električno in vodovodno omrežje ter javno razsvetljavo. Zazidljive oz. v večini že pozidane parcele so tako dobile vse potrebno za priključitev na komunalno opremo.

Celotna investicija z gradnjo in odkupi zemljišč ter potrebno projektno dokumentacijo bo občino stala več kot 180.000 EUR.

Vse to z namenom, da se čim več občanov odloči ostati ali si najti dom v Cerkvenjaku.

V zadnjem obdobju so se z ureditvijo komunalne, šolske, športne, poslovno-trgovske, zdravstvene, kulturne in druge infrastrukture resnično ustvarile razmere za zelo kvalitetno prebivališče, kar se kaže na vsakoletnem zviševanju števila prebivalcev.

Prehod za pešce na regionalni cesti v novo naselje Cogetinci

UREDITEV ULICE CERKVENJAK – GOVEDIČ

Konec leta 2022 se je začela izvedba in letos zaključila prva faza celovite komunalne ureditve manjše ulice v naselju Cerkvenjak, in sicer na odseku Cerkvenjak – Govedič v dolžini cca 100 m.

Projektna dokumentacija je bila izdelana spomladi, gradbeno dovoljenje za poseg je bilo pridobljeno v drugi polovici poletja 2022 in tudi izvajalec del je izbran ter zaključuje z gradbenimi deli na prvi fazi.

V zaključku se bo uredila cesta z ločenima pasovoma v širini 2,75 m (skupaj 5,5 m), ločenim pločnikom širine 1,4 m in prehodom za pešce prek regionalne ceste, opornimi zidovi v dolžini cca 30 m, urejeno meteorno in fekalno kanalizacijo ter vodovodno in optično širokopasovno omrežje in javno razsvetljavo ter prehodom za pešce prek glavne regionalne ceste. Cesta je v prvi fazi izvedena v makadamski izvedbi in brez cestnih robnikov.

Investicija je velika pridobitev za gospodinjstva na tem območju ter bo dolgoročno omogočala širitev naselja z ureditvijo dveh večstanovanjskih blokov, ki se bo predvidoma začela v drugi polovici letošnjega leta.

Zaključena I. faza ureditve komunalne opreme ulice Cerkvenjak-Govedič

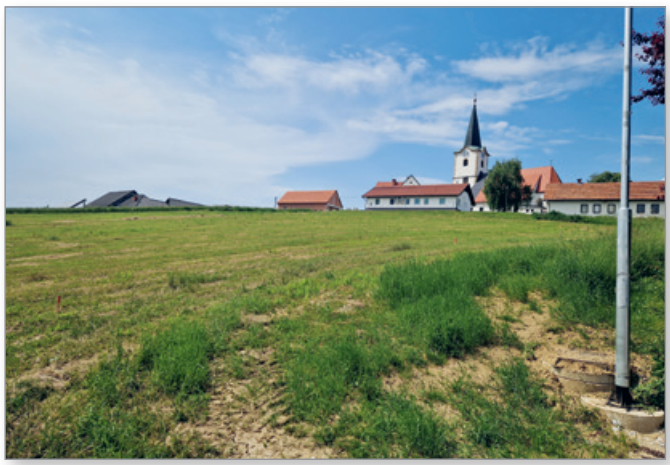

Pogled na območje pozidave dveh stanovanjskih blokov

VITALIN PARK V KRATKEM Z NOVO PRIDOBITVIJO

Občina že leta načrtuje in opremlja Medgeneracijski park VITALIN pri ŠRC Cerkvenjak.

V letu 2021 je bila uspešno zaključena I. faza, in sicer z ureditvijo BALINIŠČA s pomožnim objektom, namenjenim za druženje uporabnikov parka.

V letu 2022 so bili pripravljeni projekti in pridobljeno gradbeno dovoljenje za II. fazo, in sicer ureditev igrišča za odbojko na mivko.

Projekt je bil v začetku letošnjega leta prijavljen na JR Fundacije za šport in občina je iz tega naslova prejela sofinanciranje v višini 23.000 EUR oz. slabih 50 % investicije, ki se v celoti ocenjuje na cca 59.000 EUR.

V začetku meseca je bil na JR izbran izvajalec del, in sicer domače podjetje LORS, ki je že začelo izvajalska dela.

Projekt obsega ureditev odbojkarskega igrišča na mivki z mrežami in varovalnimi ograjami, ureditev ustrezne osvetlitve igrišča ter ureditev okolice.

Predvidoma v mesecu juliju bi lahko bilo igrišče predano uporabi in tako bo lahko koriščeno še to poletno sezono.

Veselimo se nove pridobitve in smo z načrti že v III. fazi, ki bo obsegala ureditev več igral za otroke različnih starostnih skupin z žično drčo (ZIPLINE) ter kolopark (PUMPTRACK).

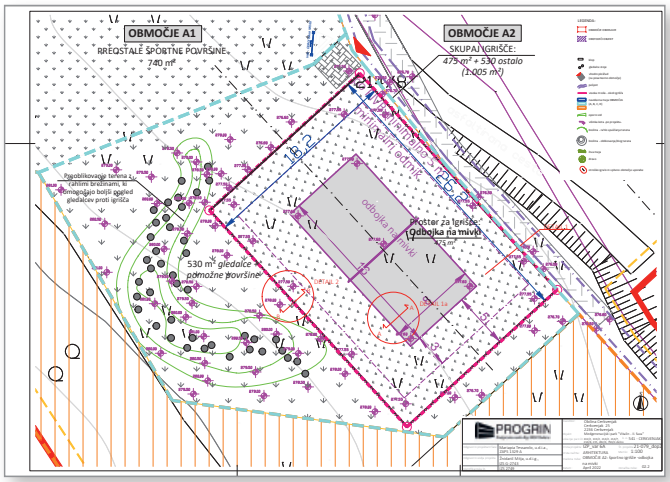

Tloris igrišča za odbojko na mivki

Mag. Vito Kraner, direktor občinske uprave

MODERNIZIRALI SO CESTNA ODSEKA BRENGOVA–VANETINA IN KUNOVA–KOMARNICA

Občina Cerkvenjak, ki že 25 let veliko vlaga v modernizacijo občinskih cest in javnih poti, je modernizirala 180 metrov dolg odsek na cesti Brengova – Vodule – Vanetina in sanirala vozišče na cesti Kunova-Komarnica-Slatinšek v dolžini 360 metrov. Dela na obeh deloviščih so v teh junijskih dneh v zaključni fazi.

Župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc je pogodbo za izvedbo del na podlagi javnega razpisa podpisal z Jožetom Druzovičem s.p. iz Voličine, ki ga je občina na javnem razpisu med petimi ponudniki izbrala za izvajalca del.

Občina bo za izvedbo del v okviru obeh investicij skupaj odštela okoli 86 tisoč evrov.

Cesta Brengova – Vodule – Vanetina je bila v enem delu asfaltirana, v drugem pa makadamska. Po modernizaciji je v celoti asfaltirana, ob cesti pa so uredili tudi bankine in mulde.

Pred asfaltiranjem so na cesti izvedli izkop stare podlage ter nasuli nov nosilni sloj cestišča.

Na cesti Kunova – Komarnica - Slatinšek pa je bil asfalt že dotrajan, zato so cesto na novo asfaltirali.

Pogodbo za modernizacijo obeh cestnih odsekov je župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc (prvi z desne) na osnovi javnega razpisa sklenil z Jožetom Druzovičem (s.p.) iz Voličine.

Modernizacija obeh cestnih odsekov bo povečala varnost prometa in izboljšala kakovost življenje prebivalcev.

T. K.

PREGLED REALIZACIJE INVESTICIJ V LETU 2022

INVESTICIJA		OBSEG / IZVAJANJE INVESTICIJE	
		OBSEG INVESTICIJE	STANJE IZVAJANOSTI
1.	CESTE, PLOČNIKI, PARKIRIŠČA:	**MODERNIZACIJA – ODSEKI 2023 in 2024:** • **SANACIJA VOZIŠČA LC 203 381 (SMOLINCI-NOVINCI) – II. faza«, v dolžini 1.000 m; (2023)** • **»Modernizacija JP 703-752 (BRENGOVA – ZIBOTE)«, v dolžini 450 m; (2023-2024)** • **»SANACIJA VOZIŠČA JP 703 501 (KUNOVA-KOMARNICA-SLATINŠEK)«, v dolžini 360 m; (2023)** • **»MODERNIZACIJA JP 703 741 (BRENGOVA-VODULE-VANETINA)«, v dolžini 180 m; (2023)** • **»MODERNIZACIJA JP 738-091 (KADRENCI-OMULEC)«, v dolžini 115 m (2024)** • **»SANACIJA LC 203 271 (CERKVENJAK OSOJNICA COGETINCI)«, v dolžini 1.150 m (2023-2024)**	**V PRIPRAVI - IZBOR IZVAJALCA DEL**
		UREDITEV PLOČNIKA IN OBNOVA REGIONALNE CESTE: ➢ IZVEDBA DEL – PLOČNIK OBNOVA VOZIŠČA NA ODSEKU:	
		➢ R II 439 Cerkvenjak-Peščeni Vrh	**ZAKLJUČENO**
		➢ R II 439 Cerkvenjak-CENTER-Brengova	**ZAKLJUČENO**
		➢ **R III 734 Cerkvenjak-križišče Stanetinci/Andrenci**	**ZAKLJUČENO**
		➢ **PARKIRIŠČE PRI VRTCU IN OŠ**	**IZVEDENA I. FAZA**
		KOLESARSKE POTI	**V IZVAJANJU**
2.	VODOVOD:	• **OBNOVA VODOVODA CENKOVA** • **OBNOVA VODOVODA COGETINCI – IVANJSKI VRH** • **IZGRADNJA VODOVODA ŽUPETINCI** • **IZGRADNJA VODOVODA GRABONOŠKI VRH – COGETINCI**	**V IZVAJANJU – II. faza** **V PRIPRAVI II. FAZA** **V PRIPRAVI I. FAZA** **PRIPRAVA izvedbe prevezave na javni vodovod**
3.	KOMUNALNA OPREMA ZEMLJIŠČ ZA STAN. GRADNJO:	• **UREDITEV NASELJA COGETINCI (NEDELJKO)** • **UREDITEV NASELJA CERKVENJAK - GOVEDIČ**	**ZAKLJUČENO** **IZVEDENA I. FAZA**
4.	KANALIZACIJA:	• **SOFINANCIRANJE MALIH ČISTILNIH NAPRAV**	**V PRIPRAVI**
5.	POSLOVNI OBJEKTI:	• **PRODAJA ZEMLJIŠČ**	**ZAKLJUČENO**
		• **NOVI POSLOVNI OBJEKT V CERKVENJAKU**	**V IZVAJANJU**
6.	OŠ - VRTEC:	• **PRIZIDAVA VRTCA**	**V PRIPRAVI DOKUMENTACIJA - PRIDOBLJENO GD**

Mag. Vito Kraner, direktor občinske uprave

AKTUALNO IZ POMLADI V POLETJE

VODNA UJMA POVZROČILA VELIKO ŠKODE

Obilno deževje je na območju celotnih Slovenskih goric, tudi na območju Občine Cerkvenjak, povzročilo veliko škode.

Na meji med Brengovo in Osekom je vodna ujma sprožila velik zemeljski plaz tik ob cesti.

Gasilci PDG Cerkvenjak so plazenje zemlje v bližini hiš poskušali preprečiti z nameščanjem folije, s čimer so zemljo ob močnem deževju zaščitili pred nadaljnjim namakanjem. Na naši fotografiji sta prostovoljna gasilca Andrej Anžel in Gorazd Perkovič ob nameščanju folije pred hišo Alojza in Jožice Hajnc v Brengovi 67.

Zaradi vodne ujme se je na območju občine, še zlasti v Brengovi, sprožilo več plazov, v dolinah pa je voda zalila marsikatero klet.

T. K.

PRIJAVA ŠKODE PO VODNI UJMI

Tako kot na območju celotnih Slovenskih goric je vodna ujma tudi na območju Občine Cerkvenjak povzročila veliko škode. Kot pravi Marko Kocbek iz občinske uprave Občine Cerkvenjak, bodo po sklepu Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje na občini zbrali podatke o škodi, ki je nastala ob obilnem deževju od 14. do 23. maja.

Po Kocbekovih besedah so doslej v omenjenem obdobju evidentirali 16 plazov. Šest jih je bilo na gospodarski javni infrastrukturi, deset pa na kmetijskih zemljiščih, torej na njivah, travnikih in sadovnjakih. Obilno deževje je večji plaz sprožilo v sadovnjaku v Grabonoškem Vrhu. Sicer pa je bilo po Kocbekovi presoji najbolj prizadeto območje Vanetine in Cenkove. Deževje je na območju občine ogrozilo tudi en objekt, v katerem nihče ne prebiva, saj ga je prestavilo za okoli 30 centimetrov.

Župan Občine Cerkvenjak je imenoval komisijo za popis škode, v kateri je tudi geomehanski strokovnjak Branko Muršec iz podjetja MBL inženiring. V komisiji so še podžupan Franci Zorko, Srečko Furšt, Danis Ploj in iz občinske uprave Marko Kocbek. Komisija, ki bo natančno popisala škodo po vodni ujmi, še vedno sprejema prijave o škodi.

Včasih se zdi prav neverjetno, da lahko deževje povzroči takšno škodo. Zemlja v Slovenskih goricah je pač ilovnata in začne drseti, ko je dovolj namočena. *Foto: Arhiv občine*

Prijave sprejema Marko Kocbek, tel. 02 729 57 05, marko.kocbek@cerkvenjak.si.

Kdor bo prijavil škodo, lahko upa, da bo dobil del škode povrnjen, vendar pa ne zagotovo. O povračilu škode bo po popisu odločala vlada. Pri ocenjevanju škode ocenjujejo stroške, ki bi bili potrebni za povrnitev zemlje v prvotno stanje, pred vodno ujmo, niso pa vanjo všteti stroški zaščitnih ukrepov, ki bodo potrebni, da se ob ponovnem deževju plazovi ne bi ponovno sprožili.

Kot pravi Marko Kocbek, ki ima na tem področju že bogate izkušnje, ni mogoče pričakovati, da bo država v celoti poplačala vso nastalo škodo. Vsak evro, ki ga bodo prizadeti morebiti prejeli, pa jim bo pri sanaciji posledic vodne ujme prišel še kako prav.

Tomaž Kšela

BAKLA IN PLAMEN MIRU OBISKALA OBČINO CERKVENJAK

Maribor bo med 23. in 29. julijem 2023 gostil Olimpijski festival evropske mladine. To je največji športni dogodek za mlade športnike v starosti od 14 do 18 let, ki ga v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije organizira Mestna občina Maribor.

Festival poteka vsaki dve leti pod okriljem Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) in v organizaciji Evropskih olimpijskim komitejev (EDC). Mladim športnikom pa predstavlja prvo srečanje z olimpizmom in olimpijskimi vrednotami.

Sodelovalo bo 48 evropskih držav, katerih športniki bodo tekmovali v enajstih športnih panogah. V Mariboru zraven 3600 udeležencev olimpijskega festivala pričakuje še okrog 800 funkcionarjev in tehničnih delegatov, približno 200 medijev, 800 prostovoljcev in kakšnih 5000 drugih udeležencev iz tujine in Slovenije.

Eden izmed glavnih ciljev organizacijskega odbora je povezovanje in sodelovanje različnih deležnikov ter inštitucij v okviru tega zgodovinskega športnega dogodka OFEM Maribor 2023. Zato je v sodelovanju z Regionalno razvojno agencijo za Podravje organiziran tudi prihod bakle in plamena miru v občine.

Za sprejem bakle in plamena miru so se odločile tudi Občina Cerkvenjak in vse ostale občine na Lenarškem. Cerkvenjak sta bakla in plamen miru obiskala v torek, 6. junija. Dogodek je imel cilj spodbujati šport in telesno aktivnost ter mlade in mlade po srcu navdihniti za šport, po olimpijskih načelih pa gojiti duh prijateljstva, poštene igre, strpnosti ter povezovanja.

Dogodek se je začel odvijati na ploščadi pred Domom kulture. Zatem ko je Marjan Žmavc, župan Občine Cerkvenjak, nagovoril prisotne in predstavil namen prisotnosti bakle in plamena miru, je Foks – maskota Olimpijskega festivala evropske mladine v Mariboru, najprej baklo predal v roke otrokom iz vrtca. Ti so z baklo kot prvi nosilci krenili proti šolskemu igrišču in jo med potjo predali upokojencem, ki so jo ponesli na igrišče, kjer se je program nadaljeval. Od tu sta nato bakla in plamen miru potovala v Sv. Trojico.

Franc Bratkovič

OBISK OBČINE PODČETRTEK

Zaposleni v občinski upravi Občine Cerkvenjak smo v mesecu maju obiskali Občino Podčetrtek, kjer so nas zaposleni in župan Peter Misja lepo sprejeli.

S ponosom so nam predstavili pridobitve ter nam razkazali turistične znamenitosti v občini, ki jih ni malo.

Ogledali smo si Center za promocijo vina, kulture in turizma Virštanj, Minoritski samostan Olimje in Čokoladnico Olimje. Izmenjali smo si izkušnje in primere dobrih praks pri razvoju turizma in črpanja nepovratnih sredstev ter se v Cerkvenjak vrnili s prijetnimi občutki in novimi idejami za razvoj naše občine.

Valerija Toš

GASILCI POSTAVILI "MAJPAN"

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Cerkvenjak so tudi letos po stari domeni ob 1. maju postavili prvomajsko drevo, »majpan«, kot mlaj imenujemo v osrednjih Slovenskih goricah. Tako kot lani je drevo daroval Tomaž Kšela.

Mlaj ali majpan se že dolga desetletja postavlja v čast 1. maja, mednarodnega delavskega praznika – praznika dela. Tradicija prvega maja seže v leto 1886 s Haymarketskim izgredom v ameriškem Chicagu, ko je Federacija organiziranih obrti in delavskih zvez po uspehih, ki jih je doseglo kanadsko delavsko gibanje, zlasti leta 1872, zahtevalo več delavskih pravic, med njimi predvsem uzakonjen 8-urni delavnik. V 20. stoletju je prvi maj pridobil uradni status praznika dela, začenši v Sovjetski zvezi.

Pred 2. svetovno vojno se praznik v Sloveniji ni uradno obeleževal, čeprav so neuradne slovesnosti obstajale in jih oblast načeloma ni prepovedala.

Slovenska tradicija pa prvi maj obeležuje zlasti s kurjenjem kresov, postavljanjem mlajev, nošnjo rdečih nageljnov in z igranjem prvomajskih budnic. Včasih pa ni manjkalo tudi prvomajskih veselic.

Sicer pa ta praznik praznuje večina držav sveta, redka izjema so ZDA. Praznik z dolgo zgodovino je tudi simbol svobode in bujne rasti. V prejšnjem sistemu je bil 1. maj tudi čas množičnih delavskih srečanj, na katerih so delavci delodajalce spomnili na svoje pravice.

Slednjega je danes vse manj. Lahko bi rekli, da se prvi maj več ne ujema s predstavo o delavstvu in delavskimi boji za njihove pravice. Oblike dela se spreminjajo, veliko delavcev je danes še v slabšem položaju kot nekoč, je pa tudi res, da so nekateri, predvsem na področju zelo iskanih poklicev, na boljšem.

F. B.

O SEJMU KOS 2023

V Lenartu je med 26. in 28. majem na Hipodromu Polena v Lenartu potekal tradicionalni 11. Kmetijsko-obrtniški sejem Lenart. Direktor sejma KOS Franc Lovrenčič je prepričan, da jim je tudi letos uspelo pripraviti kakovosten tridnevni dogodek, saj sejem še vedno ostaja brez vstopnine in parkirnine.

Čeprav sorazmerno mlad sejem, letos je namreč vstopil med najstnike, se je v Slovenskih goricah dobro »prijel«, organizirajo pa ga Konjeniški klub Slovenske gorice, podjetje Moneta, Občina Lenart, Las Ovtar Slovenskih goric in Razvojna agencija Slovenske gorice. Prvi dan, petek, je bil namenjen raznim strokovnim posvetom, Govedorejsko društvo Slovenskih goric je pripravilo zanimivo otroško tekmovanje v vodenju teličkov za pokal Liska, ki je bilo seveda izjemno atraktivno tako za starše kot otroke, z zanimanjem pa so si ga ogledali tudi malčki iz različnih vrtcev.

Plesalke in plesalci iz celotne Štajerske, torej od Žalca pa vse do Cerkvenjaka, iz letošnjega KOS-a. Foto: Mark Erdeljan.

V soboto so kuhali štajersko kislo župo in demonstrirali traktorje s priključki, popoldan pa so v večnamenski dvorani zaplesale country skupine. Nedelja je bila na Poleni dan za izbor županovega vina in za podelitev diplom najboljšim vinarjem, za kasače in starodobne avtomobile. Na sejemskem prizorišču so se lahko zabavali tako veliki kot majhni, lokalni ponudniki pa so poskrbeli za vrhunsko jedačo in pijačo.

Vir: http://www.sejem-lenart.si/portal/index.php

61. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM AGRA BO OD 26. DO 31. AVGUSTA

Sejem v Gornji Radgoni je eden najpomembnejših tovrstnih dogodkov v tem delu Evrope

Letošnji že 61. kmetijsko-živilski sejem AGRA bo od 26. do 31. avgusta v Gornji Radgoni s številnimi razstavljavci in obiskovalci navduševal z vrhunsko tehniko, mehanizacijo, opremo in sredstvi za kmetijstvo, gozdarstvo, vinarstvo in živilstvo. S strokovnimi razstavami živali bo predstavil vrhunske rejske dosežke in z najboljšimi sonaravnimi praksami vabil v bujne sejemske vrtove. Povezoval bo s strokovnimi in stanovskimi srečanji in nazdravil odličnemu poslu in prijateljstvu z najboljšimi kmetijskimi pridelki, prehrano in vini.

Vrhunski domači in tuji razstavljavci bodo ponujali inovacije v kmetijstvu in živilstvu, najnovejšo tehnologijo in vodilne svetovne blagovne znamke kmetijske ter gozdarske mehanizacije in opreme. Na voljo bodo semena, sadike, sredstva za prehrano in varstvo rastlin, embalaža, oprema za živilsko predelovalno industrijo in gastronomijo. Predstavljeni bodo pridelki in prehranski izdelki slovenske živilsko predelovalne industrije in dopolnilne dejavnosti kmetij. Vinska hala bo ponujala vrhunska vina ter vinogradniško in vinarsko opremo. Bogat bo program kmetijskih gradenj ter opreme za urejanje vrtov in okolice bivališč.

Najboljše tradicije in nove prakse bodo oživljale strokovne predstavitve. Spremljali ga bodo številni strokovni posveti, predavanja in okrogle mize na aktualno tematiko.

Država partnerica sejma, katerega radi obiščemo tudi Cerkvenjačani (nekateri na njem tudi sodelujejo), bo Indija.

Sicer pa je Pomurski sejem letos organizator štirih sejmov. 32. Mednarodni sejem gradbeništva MEGRA in Mednarodni sejem lovstva ribištva sta že za njimi. 6. Mednarodni sejem obrambe, varnosti, zaščite in reševanja SOBRA pa bo potekal od 21. do 24. septembra 2023, je povedal predsednik uprave Pomurskega sejma, Lenarčan Janez Erjavec.

Franc Bratkovič

PREDAVANJE DR. BERNARDA RAJHA O »DOMAČEM« NAREČJU

»Cerkvenjačani smo po vseh jezikovnih značilnostih Prleki, pa če to priznamo ali ne,« je na predavanju o domačem narečju, ki ga je pripravilo Društvo general Maister Cerkvenjak, dejal jezikoslovec, knjižničar in upokojeni univerzitetni profesor dr. Bernard Rajh.

Kot je dejal predsednik Društva general Maister Roman Lorenčič, so predavanje, ki je med Cerkvenjačankami in Cerkvenjačani naletelo na precejšnje zanimanje, organizirali ob obletnici rojstva slovenskega generala in pesnika, ki je s svojimi pesmimi izpričal, kako rad ima slovenski jezik in Slovenske gorice.

»Tudi spoznavanje domačega narečja je domoljubno dejanje, zato sem se rad odzval vabilu,« je na začetku predavanja dejal Rajh. Dr. Bernard Rajh, ki je pred leti napisal narečni slovar severozahodnopreleškega govora »Gučati po antujoško«, je predstavil jezikoslovne posebnosti domačega narečja.

Pred predavanjem dr. Bernarda Rajha sta predsednik Društva general Maister Roman Lorenčič (prvi z leve) in župan občine Cerkvenjak Marjan Žmavc položila venec pred spomenik generalu in pesniku Rudolfu Maistru v središču Cerkvenjaka ob obletnici njegovega rojstva.

Udeleženci predavanja so dr. Bernardu Rajhu zastavili veliko vprašanj.

Kot je dejal, pa imajo v Cerkvenjaku tudi »Cerkvenjaški besednjak« oziroma »Antujovški besednjak«, ki ga je pripravil Ciril Paluc. Tako govorica, ki so jo in jo še uporabljajo domačini, ne bo utonila v pozabo.

Po predavanju se je razvila živahna razprava, ki je pokazala, da je Cerkvenjačankam in Cerkvenjačanom mar za domače narečje in za to, kako govorijo. Kljub temu pa številne narečne besede uporabljajo samo še starejši, med mlajšimi pa ugašajo. Zato so narečni slovarji še toliko bolj pomembni, saj so nujno potrebni tudi pri jezikovnih, zgodovinskih, literarnozgodovinskih, kulturnih in drugih raziskavah.

Tomaž Kšela

IZ ORGANIZACIJ, ZDRUŽENJ, DRUŠTEV IN KLUBOV

SKUPŠČINA DRUŠTVA GENERALA MAISTRA CERKVENJAK

Pozdrav društvenemu praporu in zapeta himna Slovenec sem vseh prisotnih sta naznanila svečani začetek 13. redne letne skupščine Društva generala Maistra Cerkvenjak.

V uvodnem nagovoru in pozdravu članic in članov društva smo pozdravili goste skupščine, še posebej predsednico Zveze društev general Maister mag. Lučko Lazarev Šerbec, ki se vsako leto odzove našemu vabilu na skupščino in ostale prireditve, ki jih pripravlja društvo.

Letošnje leto so potekale volitve za predsednico/ka Zveze društev generala Maistra za novo štiriletno mandatno obdobje. V zgodovini zveze se je prvič zgodilo, da sta predlagana dva kandidata za funkcijo vodenja zveze. Da bi se člani društva in predstavniki, ki bodo društvo zastopali na skupščini zveze, lažje odločili, katerega kandidata na volitvah naj podpremo, smo prebrali vizijo za vodenje in delovanje ZDGM v obdobju 2023–2027 obeh predlaganih kandidatov.

Skupščino društva smo nadaljevali z izvolitvijo organov skupščine in po predlaganem dnevnem redu. Iz posameznih poročil o delovanju društva je bilo zaznati veliko angažiranost ter pomoč članov društva pri delovanju društva v preteklem letu.

Spomnili smo na pomen delovanja generala Maistra in vodenje slovenske narodne vojske ob razpadu Avstro-Ogrske monarhije ter na boje za slovensko severno mejo v obdobju 1918-1920, ki so njegova največja dejanja. Ob razpadu Avstro-Ogrske leta 1918 je ostalo odprto vprašanje severne meje na Štajerskem. Tako Slovenci kot Nemci so bili prepričani, da bo ta meja zanje ugodna. Slovenci so pričakovali ozemlje, ki bo segalo do narodnostne meje. Tudi Nemci so pričakovali veliko. Njihova minimalna zahteva je bila meja na Dravi, vključno z Mariborom. Generalu Maistru in njegovim vojakom se moramo zahvaliti za to, da je danes Maribor slovenski, da je slovenska Štajerska, da je slovensko Prekmurje in (žal le) majhen del Koroške. A če bi bilo po Maistrovo, bi bila slovenska Koroška bistveno večja in bi obsegala tako Celovec in Beljak kot tudi Gosposvetsko polje z vojvodskim prestolom, knežjim kamnom in Krnskim gradom.

Udeleženci 13. skupščine Društva generala Maistra Cerkvenjak so pozorno prisluhnili predstavljenima vizijama za vodenje in delovanje ZDGM v naslednjem mandatnem obdobju.

V slovensko zgodovino smo zaradi teh dejanj Rudolfa Maistra zapisali z zlatimi črkami. Njegov prispevek k ustvarjanju slovenske države ter veličina njegovih dejanj to potrjujeta. Ker je bil poleg tega, da je bil prvi general naše, slovenske vojske, velik strateg in bojevnik ter tudi nasploh izredna osebnost. Njegov ogromni prispevek je tudi v smislu narodnega buditeljstva med Slovenci in nasploh za slovensko kulturo. Hkrati pa je bil tudi naš heroj! Heroj, ki je bojeval več bitk hkrati in vse preživel! Biti je moral tudi bitke ne le s sovražnikom, temveč tudi s tistimi, ki bi mu pravzaprav morali pomagati! Maister je bil vsestransko angažirana oseba z izjemnimi intelektualnimi sposobnostmi, mož, ki si je prizadeval za nacionalni, politični in kulturni dvig naroda. Krasile so ga odlične športne sposobnosti, saj se je ukvarjal s številnimi športnimi panogami. Bil je odličen telovadec, sabljač, plavalec ter celo smučar, kar v tistem obdobju ni bil prav pogost pojav. Rad je zahajal v Zavrh pri Lenartu, kjer mu je prijatelj notar Štupica ponudil za bivanje svojo vilo med vinogradi. Očitno se je general sredi preprostega, domačega, kmečkega življa v Slovenskih goricah počutil odlično in prijetno. Danes je Štupičeva vila obnovljena in si jo je mogoče ogledati.

Vsi povabljeni gostje so nam namenili nekaj zahvalnih in spodbudnih besed za delovanje društva in ohranjanje spomina na zgodovinsko delo in domoljubno sporočilnost generala Rudolfa Maistra in njegovih borcev za severno mejo. Posebej se želimo zahvaliti Lučki Lazarev Šerbec, predsednici ZDGM, za predstavitev knjig o generalu Maistru, ki jo je poklonila našemu društvu in jih bomo predstavili na Maistrovem kotičku v Osnovni šoli Cerkvenjak – Vitomarci.

Ob koncu skupščine smo potrdili predlagani program za delovanje društva letos, ki ga bo treba tudi finančno pokriti. Poskrbeli smo za prijetno druženje po uradnem delu skupščine.

Roman Lorenčič

ROMAN LORENČIČ IZVOLJEN ZA PODPREDSEDNIKA ZVEZE DRUŠTEV GENERAL MAISTER

Roman Lorenčič, ki je že trinajsto leto predsednik Društva general Maister Cerkvenjak, je bil konec marca na skupščini Zveze društev general Maister izvoljen za podpredsednika te zveze, ki deluje, kot piše v njenih dokumentih, v javnem interesu ter neguje sporočilnost generala in pesnika Rudolfa Maistra in borcev za severno mejo. Zveza in društva, ki jo sestavljajo, delujejo na zgodovinskem, kulturnem, umetniškem, izobraževalnem, znanstvenem in športnem področju z namenom razvijanja in utrjevanja domoljubja. Predsednica zveze še naprej ostaja mag. Lučka Lazarev Šerbec, ki je Zvezo društev general Maister uspešno vodila že doslej.

Velika aktivnost Društva general Maister Cerkvenjak in njegovega predsednika ni ostala neopažena med drugimi društvi generala Maistra na Štajerskem. Tako so Domovinsko društvo general Maister Maribor, Turistično društvo generala Maistra v Zavrhu in Voličini in Društvo general Maister Šentilj na letošnji skupščini svoje zveze na državni ravni predlagali za enega od podpredsednikov Romana Lorenčiča, ki je letos dobil tudi zlati znak zveze.

Po izvolitvi, ko je postal podpredsednik, je ena od njegovih nalog skrb za sodelovanje zveze z društvi na Štajerskem in v Pomurju, ki so zelo aktivna in potrebujejo dobro povezavo s svojo zvezo na državni ravni. To bo še posebej pomembno naslednje leto, ko bomo v Sloveniji obeležili 150-letnico rojstva in 90-letnico smrti generala Maistra.

Sicer pa je bilo Društvo general Maister Cerkvenjak letos zelo aktivno. Med drugim je pripravilo predavanje generala dr. Alojza Štajnerja o vojni v Ukrajini in predavanje dr. Bernarda Rajha o slovarju Antüjovškega narečja, v okviru praznovanja občinskega praznika pa bo pripravilo tudi predavanje zgodovinarke dr. Vlaste Stavbar o Majniški deklaraciji in deklaracijskem gibanju. Predavanju, ki ga bodo pripravili skupaj z Osnovno šolo Cerkvenjak – Vitomarci, bodo prisluhnili tudi učenke in učenci višjih razredov. Na ta način Društvo generala Maistra v Cerkvenjaku širi poznavanje naše zgodovine in domoljubje tudi med mladimi.

Roman Lorenčič je letos dobil tudi zlati znak Zveze društev general Maister.

Sicer pa uspešno delo Društva general Maister v Cerkvenjaku pušča tudi trajne sledi. Najvidnejše so doprsni kip generala Maistra v središču Cerkvenjaka pred zgradbo občine, doprsni kip generala Maistra v prostorih osnovne šole ter urejen in lepo vzdrževan spomenik žrtvam prve svetovne vojne pod cerkvijo.

Tomaž Kšela

KUD CERKVENJAK

NE VIDIMO LE Z OČMI, TEMVEČ Z VSEM, KAR SMO IN KAR JE NAŠA KULTURA

Čas se vrti naprej, ne postane, se ne ustavi. Kot kolo, ki ga poganja voda v potoku, morda celo v deroči reki.

So mi otroci povedali:

»Kultura je to, kar pokažem.«

»Kultura je spoštovanje.«

»Kulturno je brati.«

»Povsod okoli nas je kultura.«

»Kulturno je pospraviti za seboj.«

»Kultura se ohranja v naši kulturni in naravni dediščini.«

»Kultura se kaže v pesmi in v plesu.«

Povedali so še mnogo več. Vse se torej vrti v utrinkih kulture. Kulture našega kraja, ki dediščino ohranja tako v pesmi kot v plesu. Dotaknimo se obeh.

Ti naši folklorniki. Res jih z veseljem pogledamo. Ko zapojejo, se zavrtijo v ritmu glasbe, potolčejo s čevlji ob tla, pokažejo svoje veščine plesa … uh, to pa ni mačji kašelj!

Seveda jim ob tem pomaga ustrezna glasbena spremljava. Muzikanti, pa že niso zabušanti, so najboljši. Zasedba instrumentov se spreminja, prilagajo se plesalcem, tako kot vedno in povsod.

To pa ni vse. Koliko časa je pa potrebnega, da je njihov videz kot iz škatlice? Da so oblačila ustrezno izbrana, čista, polikana … Za vse to poskrbi skupina sama. Kake dodatne pridne roke niso nikoli odveč.

Ubrano se podajo v usvajanje plesnih korakov, jih pridno povadijo, ter se zato uvrstijo na regijsko Maroltovo srečanje odraslih folklornih skupin. Le-to je bilo 22. 4. 2023 v Majšperku. Tam se je plesalo še v konkurenci z devetimi plesnimi skupinami.

Regijsko Maroltovo srečanje folklornih skupin 22. 4. 2023

Naša cerkvenjaška folklorna skupina je za to prireditev še posebej podvihala rokave. Tak uspeh je nagrada za trdo delo. S ponosom jim lahko zaploskamo!

Tudi če niso prejeli vstopnice za državno srečanje, so za nas zmagovalci. Ime našega kraja so že drugo leto zapored ponesli izven naše občine, poleg tega pa svojo prepoznavnost zelo uspešno širijo še naprej.

Radi se odzovejo povabilom, če le lahko uskladijo vse parametre – dovolj parov, čas, veselje do plesa pa imajo vedno na razpolago.

Glasbeno plesni spektakel Igraj, zaigraj 28. 5. 2023

Tako so bili 28. 5. 2023 gostje glasbeno plesnega spektakla »Igraj, zaigraj!«, ki ga je pripravilo Srpsko kulturno društvo Maribor. Prireditev je bila v letnem avditoriju Lutkovnega gledališča Maribor.

Zdaj pa se že pripravljajo na naše lokalno okolje. Spet bodo blesteli. Njihovi izrazi bodo pokazali vse to kar pokažejo vedno – zadovoljstvo, srečo. Delijo jo z nami, in še jo bodo naprej. Le delček lahko pokažejo s fotografijami, veliko več pa v živo.

Marjana Zorko, foto: Alja Družovec

TUDI PRI NAS JE PESEM DOMA

Zapolnimo naš kulturni mozaik. Dodajmo mu delček, ki ga spet in spet na novo odkrije naš mešani pevski zbor.

Iz ovinkaste ceste so ponovno na poravnanem delu. Spet je med njimi tista radost, ki je morda vmes malce zamrla. Pa ne po njihovi krivdi. Treba je bilo združiti moči, želje. Volja je ponovno našla pot.

Ubrani glasovi se vsak dan znova opolnomočijo. Na skupinskih vajah pa se zberejo v celoto.

Aktivnosti se kar ne končajo. Ne mine dosti časa, pa se spet pojavijo na odru. V zasedbi, ki uspešno premaga vse ovire. Veter, ki ga z vodenjem povzroči Anita, jih sploh ne premakne, kvečjemu potisne samo naprej.

Po prireditvi »Moje pesmi, moje sanje«, ki jo je pripravila osnovna šola, so priprave stekle v smeri Orfejeve revije odraslih pevskih zborov in malih vokalnih skupin.

Moje pesmi, moje sanje, foto: M. Z.

Orfejeva pesem, foto: M. Z.

Vadi, vadi, pa še enkrat vadi, je bila gonilna misel. Vaja naredi mojstra, če mojster vajo dela. Ni dvoma, naši pevci so v tem uspešni. Le kako bi bilo na prireditvah brez njih?

Orfejeva revija je tokrat bila v Cerkvenjaku, v našem domačem kraju. 26. maja so torej ob zvokih pevcev zatrepetale stene kulturnega doma. Zatrepetale so od navdušenja.

Tako kot je Orfej prebudil z glasbo vsak delček narave, vsak kamen, tako so tudi pevci napolnili z glasbo vsak delček okrog njih.

Glavni organizator Orfejeve pesmi je JSKD, območna izpostava Lenart. Prireditev je bila izpeljana v sodelovanju z Občino Cerkvenjak in KD Cerkvenjak.

Našim pevcem, torej Mešanemu pevskemu zboru KD Cerkvenjak, ki ga vodi Anita Grajfoner Šamperl, so se pridružili še:

KD Slovenskogoriški glasovi, z vodjem Andrejem Poličem,

Vokalna skupina Vox Angelica, z vodjo Anito Kralj Pavkovič in Cerkvenoprosvetni pevski zbor Sveta Ana, z zborovodjo Natalijo Šijanec.

Vsaka skupina se je predstavila s tremi pesmimi, strokovno oceno pa je podal gospod Aleš Marčič, ki ima za seboj že dolgo pot uspehov na glasbenih področjih. Od leta 2017 pa je podpredsednik Društva slovenskih pevskih pedagogov.

Strokovno oceno je podal vsakemu vodji posebej. Vsaka skupina je prejela tudi priznanje, ki sta ga podelila župan Občine Cerkvenjak, Marjan Žmavc, in vodja OI JSKD Lenart, Breda Slavinec

Vsak dosežek je razlog za uspeh. Uspehi se ne končajo kar tako. Naši pevci gredo dalje.

Priznanja za udeležbo na Orfejevi reviji. Foto: Jan Kocbek, s. p.

Nekako je treba stopiti malo više. Višji glasovi nas prebudijo in popeljejo v prireditvene vode. Zanje je »grand finale« njihov tradicionalni letni koncert. Kaj bo letošnja rdeča nit...hm,

le kdo bi vedel, če ne pevci sami.

V sam koncert je vložen trud celega leta. Vmesni postanki na lokalnih prireditvah so ploščadi ustvarjanja. Vsaka izpopolni že začeto. Tako jih bomo počakali, da tudi mi izvemo. **16. 6. 2023** bo dan D, njihov in naš koncert. Že se tkejo niti vsebine. Kaj več pa naj ostane za to belino lista. Pridite pogledat tudi vi! Takole naš občinski praznik ne mine brez pesmi in plesa. Kulturniki smo vpeti v sam kraj okrog in okrog. Še prireditev **Pod lipo samostojnosti** je naša, podelimo jo pa med vas. Okrog lipe se zapleše, se zapoje, pomeri se v družabnih igrah.

Že danes pomislite, kam vas odnese pot 24. 6. 2023, pa še sobota je!

Marjana Zorko

NOVA PREDSEDNICA KD CERKVENJAK JE MARJANA ZORKO

Kulturno društvo (KD) Cerkvenjak ima novo vodstvo. Članice in člani so na občnem zboru konec marca za predsednico izvolili Marjano Zorko, ki je po poklicu učiteljica razrednega pouka, v društvu pa je delovala v pevski sekciji in pela v mešanem pevskem zboru. Kot pravi, se v tem društvu, ki ima dolgo in častitljivo tradicijo, ne bo veliko spremenilo, saj že od nekdaj delajo timsko. »Naše je, da nadaljujemo delo, ki je bilo že doslej uspešno in zavzeto,« pravi nova predsednica.

Marjana Zorko: V KD Cerkvenjak nadaljujemo uspešno delo, po katerem naše društvo slovi že od nekdaj.

Marjano Zorko so prvič povabili v upravni odbor KD Cerkvenjak leta 2010. »Takrat so k bolj intenzivnemu delu v društvu pritegnili več mladih, med njimi tudi mojega brata Danijela, Primoža Čučka, Jerneja Rajha in še nekatere. To se je društvu obrestovalo, zato bom tudi sama poskušala k aktivnemu delu v društvu pritegniti čim več mladih,« pojasnjuje. V upravni odbor društva so jih nekaj že vključili, med drugimi Alena Ploja in Aljo Družovec.

Kot pravi predsednica Zorko, si v društvu prizadevajo ohraniti vse tri sekcije: pevski zbor, dramsko sekcijo in folklorno sekcijo. Ob tem pa so oblikovali še literarno sekcijo, ki so jo nekoč že imeli. Seveda si prizadevajo tudi, da bi vse sekcije dosegle kar najvišji nivo svojega umetniškega izražanja oziroma ustvarjanja in poustvarjanja.

Ko je Marjana Zorko poprijela za krmilo KD Cerkvenjak, je bilo društvo, kot pravi, v dobri kondiciji. Po njenih besedah je pevska sekcija oziroma pevski zbor kakovosten in dobro »uglašen«. V preteklosti ga je vodil Marjan Krajnc iz Slovenske Bistrice, nasledila pa ga je Anita Grajfoner Šamperl. Večina pevk in pevcev je izkušenih, saj že vrsto let skupaj pojejo na vajah in prireditvah, zato se lahko lotijo tudi najbolj zahtevnih projektov.

Folklorna skupina je pomlajena in v izredno dobri kondiciji. Vodita jo Rok Kurnik in Bojan Glaser. Lani in letos je bila povabljena na regijsko Maroltovo srečanje odraslih folklornih skupin, kar je velik uspeh. Folklorna skupina nastopa tudi na občinskih proslavah in na številnih srečanjih po vsej regiji in državi, na katera jo vabijo. S svojimi odličnimi nastopi veliko prispeva k promociji Cerkvenjaka.

Delo dramske skupine zadnje čase malce popušča, saj terja študij vsake dramske predstave ali komedije od igralk in igralcev, ki poleg tega delajo še v svojih službah in doma, zelo veliko časa in energije. Kljub temu so v zadnjem času uprizorili več zelo uspešnih predstav: Gosposko kmetijo, Kliniko Sv. Antona in Amlet od Antüja. Na pomoč sta jim priskočila Milan Černel in Valerija Ilešič Toš iz Vitomarcev. Poleg samostojnih predstav dramska sekcija pripravlja tudi vložke za občinske in nekatere druge proslave.

Vse bolj se, kot pravi Marjana Zorko, uveljavlja tudi literarna sekcija, ki je v preteklosti že delovala, vendar se ni tako imenovala. Posebej aktivna je ob slovenskem kulturnem prazniku. »Prizadevamo si za kulturo branja. Kdor veliko bere, veliko doživi,« pravi.

Kulturno življenje občank in občanov Cerkvenjaka je zelo bogato, k čemur veliko prispeva KD Cerkvenjak. V mestih gredo ljudje vsake toliko časa na kakšno kulturno prireditev, ki jo izvedejo poklicni kulturni ustvarjalci, po tem pa se s kulturo ne ukvarjajo veliko. V Cerkvenjaku pa veliko ljudi vse leto iz tedna v teden hodi na pevske, folklorne in dramske vaje, na katerih sami ponotranjijo umetniške in kulturne vsebine, nato pa jih na proslavah in prireditvah prenesejo še na druge. »Poslanstvo našega kulturno umetniškega društva je veliko in pomembno, saj prenašamo kulturo, ki jo moramo najprej imeti v sebi, še drugim,« pravi Marjana Zorko. »Kdor ima v sebi kulturo, ima veliko srce. Tistemu, ki kulturo dobi in sprejme vase od drugih ter jo podoživi, pa kultura srce poveča,« pravi smeje predsednica cerkvenjaškega kulturnega društva.

Kakšni pa so v Cerkvenjaku pogoji za delovanje KD-jevih sekcij? Predsednica Zorko pravi, da predstavniki občine prisluhnejo potrebam njihovega društva ter da se z njimi glede pogojev za delo da pogovarjati in dogovoriti. To pa je najbolj pomembno. Tako je občina pred kratkim obnovila oder v Kulturnem domu, ki je dovolj velik in sedaj tudi dobro opremljen. S prenovo so v društvu zadovoljni, vendar bo treba nekaj storiti še za izboljšanje akustike. »Tudi zavese pred odrom so sedaj takšne, kot se spodobi,« pravi Marjana Zorko.

Problem nastane, kadar ima več sekcij vaje na isti dan, saj na enem odru ne morejo vaditi hkrati plesalci, dramski igralci in pevci. Zato za vaje uporabljajo tudi prostore Gasilskega doma in Društva upokojencev, saj imajo sočasnih vaj kar precej, ker jih organizirajo izven delovnega časa in čez vikend, ko članice in člani društva nimajo drugih obveznosti.

Kako pa je KD Cerkvenjak preživel čase epidemije covida, ko je bilo prepovedano organiziranje prireditev in zbiranje večjih skupin ljudi. »V času epidemije smo bili KD-jevci na prisilnih počitnicah. Res pa je, da smo v tem času tudi nekaj prihranili, saj nismo imeli toliko stroškov kot ob polni aktivnosti. Napolnili pa smo si tudi baterije, saj smo imeli več časa za prebiranje knjig in študij različnih gradiv, ki jih potrebujemo pri svoji dejavnosti. Po epidemiji smo začeli previdno razvijati svoje dejavnosti, zdaj pa delo v društvu zopet poteka po običajnih in utečenih poteh. V našem društvu damo veliko na tradicijo, hkrati pa uvajamo novosti, za katere smo odprti. Na epidemijo covida pa smo že pozabili,« pravi veselo Marjana Zorko.

Tomaž Kšela

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV IN LJUBITELJEV VINA CERKVENJAK

Pomlad je čas, ko se vinska trta prebuja in zahteva vedno več naše pozornosti. V tem času vinogradniki budno spremljamo odganjanje vinske trte, začnejo pa se tudi prva spomladanska opravila, kot so pletev, škropljenja in ostala dela. In tako kot je spomladi in poleti pestro v naših vinogradih, tako pestro je tudi znotraj našega Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak.

Člani društva spremljajo ocenjevanje vin.

Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak je v mesecu aprilu izpeljalo že 21. društveno ocenjevanje vin, na katerem je strokovna komisija v sestavi Andrej Rebernišek, Matej Rebernišek, Miran Reberc, Cvetka Bunderla in Marko Breznik ocenila 39 vzorcev vin različnih letnikov, sladkornih stopenj in stilov. Podeljenih je bilo 26 zlatih priznanj in 11 srebrnih priznanj, najvišjo oceno redne trgatve pa je prejelo vino sorte Traminec, Vina Breznik ter s tem naziv vinar leta. Strokovna komisija je ob koncu ocenjevanja podala svoje mnenje o letniku 2022 in ocenjevanje zaključila s pohvalo vsem vinogradnikom, ki so sodelovali s svojimi vini. Vina so bila sortno značilna, polnega okusa z bogato aromatiko. Letnik 2022 ni bil enostaven letnik, saj so nas v mesecu maju in juniju pestile velike količine dežja ter s tem otežena zaščita vinske trte ter nadalje suša v mesecu juliju in avgustu.

Z izleta na Dolenjsko

V mesecu maju smo se skupaj z Društvom kmečkih deklet in žena odpravili na društveno ekskurzijo na Dolenjsko. Ogledali smo si vinorodne griče cvičkove dežele, prav tako pa smo obiskali župnika Martina Goloba v Grosupljem. Ogledali smo tudi muzej, posvečen Lojzetu Slaku in Tonetu Pavčku ter se sprehodili po največjem mestu na Dolenjskem, Novemu mestu.

V času občinskega praznika, v mesecu juniju, vinogradniki ne bomo počivali, saj pripravljamo veliko dogodkov, na katere vas prav vljudno vabimo. Naj jih omenimo le nekaj: že 10. pohod po Cerkvenjaški vinski cesti (10. junij), letos po zaselkih Čagona in Brengova, vinsko kulinarična razstava Vino in kulinarika (17. in 18. junij), podelitev priznanj najboljših vin in izvedba delavnice Poletna zelena dela v vinogradu (22. junij). Vljudno vabljeni!

Marko Breznik

ČEBELARSKO DRUŠTVO IVAN JURANČIČ CERKVENJAK

Pa smo dočakali mesec junij, mesec, ki bo kot po navadi najbolj pester za čebelarje, tudi za člane ČD Ivan Jurančič Cerkvenjak. Čebelarska sezona je v polnem razmahu, delo na društvenem področju pa zelo razgibano.

Prav je, da se na začetku ozremo na stanje čebel. V prejšnji številki Zrnja je bilo zapisano, da so bili prvi pokazatelji prezimitve in razvoja čebeljega zaroda dobri. Vremenski pogoji, z razmeroma visokimi temperaturami zraka, so v mesecu aprilu narekovali močan razvoj čebeljih družin. Toda kasneje se je vreme spremenilo, prav v času cvetenja sadnega drevja, temperature so se spustile pod ničlo in pozeba nekaterih medonosnih kultur je bila neizogibna. Takšno stanje je seveda močno vplivalo na čebele. Prišlo je tako daleč, da so čebelarski strokovnjaki pozivali k dražilnemu krmljenju, predvsem zato, da matice ne bi prenehale zalegati, seveda pa tudi, da čebele za preživetje ne bi porabile vse že nabrane medičine. Čebelarji v našem društvu imajo iz tega časa različne izkušnje. Medtem ko so posamezniki obdržali vse družine in so tudi zadovoljivo točili cvetlični med, drugi govorijo o propadu posameznih družin in pičlem medenem izkupičku. Letošnjo sezono zaznamuje tudi močno rojenje. Čeprav gre pri tem za povsem naravni pojav in osnovno vrsto pridobivanja novih čebeljih družin, je prepogosto rojenje za čebelarja lahko velika nadloga. Ukrepi za preprečitev rojilnega nagona od čebelarja zahtevajo precej znanja in truda, izid tega dela pa je precej negotov. Če je bila prej že omenjena pozeba, naj omenim še objavo ugotovitev dveh prekmurskih čebelarskih strokovnjakov, objavljenih te dni. Ugotavljata namreč, da je cvetenje akacije, ki je tudi na našem območju dobršen vir čebelje paše, lahko »jalovo«, oziroma, da gre za sekundarno cvetenje po pozebi, ki pa ni medonosno. Bomo videli.

Na društvenem področju smo v ČD IJC v zadnjem obdobju izvedli kar nekaj aktivnosti. V mesecu aprilu smo izvedli Tradicionalni pohod od čebelnjaka do čebelnjaka. Na poti smo obiskali naše čebelarje na področju Andrencev in Župetincev, se seznanili z njihovim delom, obiskani člani pa so udeležence pogostili z njihovimi dobrotami, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. V času pohoda smo se z obiskom groba na pokopališču v Cerkvenjaku spomnili obletnice smrti našega vzornika, Ivana Jurančiča. Poleg dveh sestankov UO društva smo izvedli članski sestanek, ki je bil sorazmerno dobro obiskan, seveda bi si želeli, da bi bila udeležba še večja.

Mesec april smo zaključili z odmevnejšima prireditvama, in sicer s postavitvijo majskega drevesa in kresovanjem v počastitev 1. maja, praznika dela. Aktivnosti so potekale pri Društvenem čebelarskem domu v Čagoni, na objavljeno povabilo,

pa je bila tako ob postavitvi drevesa kot ob kresovanju zelo dobra udeležba članov in ostalih obiskovalcev. Naj omenimo še nevšečnost, ki se je zgodila v času zadnjega obilnega deževja. Tudi našemu premoženju na žalost ni bilo prizaneseno. Na severni strani Čebelarskega doma v Čagoni se je sprožil zemeljski plaz, ki objekta sicer neposredno ne ogroža, vsekakor pa bo potrebna temeljita sanacija, ki bo zahtevala precej dela in finančnih sredstev.

Jurančičev pohod

Postavitev mlaja

Na koncu naj omenimo in vas povabimo na naše prihajajoče aktivnosti ter dogodke. Ker bo Zrnje izšlo šele po izvedbi Dneva odprtih vrat ČD IJC in Kresovanja ob kresni noči, ki ju načrtujemo za mesec junij, naj vas že sedaj povabimo na nedeljska popoldanska druženja vse nedelje v mesecu juliju pri društvenem čebelarskem domu in na tradicionalno strokovno ekskurzijo za člane društva in zainteresirano javnost, ki bo v mesecu septembru 2023.

Vabljeni tudi, da spremljate naše aktivnosti in dogodke na naši FB strani, obveščali pa vas bomo pa tudi preko plakatov. Naj medi!

Vido Blažič, foto: arhiv CD IJC

KZ ZB NOB

Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvenjak je eno od 82 kolektivnih članic v Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije in povezano v Pokrajinski svet Podravja s sedežem v Mariboru. Ker so samostojno združenje, to zanje pomeni tudi nekaj več obveznosti in dodatnega dela. Po številu članov so najmanjše združenje s 23 članicami in člani, a njihovo delo je na lokalni, regionalni in tudi na vseslovenski ravni opaženo in nagrajeno s priznanji.

Na programsko-volilni letni skupščini 30. marca organi združenja, ki so jim na lanski letni skupščini podaljšali mandat za eno leto, niso doživeli opaznejših sprememb, programske stalnice so potrdili in jih nekoliko aktualizirali. Vse usmeritve je 29. maja potrdil tudi izvršni odbor

Predsednik združenja Franc Bratkovič je v poročilu poudaril, da so program izpeljali v celoti in naredili več, kot bi glede na število članov kdo pričakoval. Njegove besede so potrdili tudi gostje.

Predsednik je poudaril le tradicionalni pohod na spomin prvega partizanskega spopada na tleh bivše velike Občine Lenart v Stanetincih, kjer je na tem območju počila prva partizanska puška; komemoracijo ob dnevu spomina na mrtve, predavanje o NOB v osnovni šoli, kjer zdaj že tradicionalno izvajajo tekmovanje v streljanju z zračno puško in učenke in učence poučijo o ravnanju s strelnim orožjem in vojaškim poklicem. Seveda ni izostala tudi okrogla miza v sklopu prireditev ob občinskem prazniku in skrb do videza spominskih obeležij tekom celotnega leta.

Lani so obnovili tudi napise na osrednjem spomeniku NOB pred Domom kulture in delno na obeležju v Stanetincih.

Vsebinske stalnice ostajajo tudi v novem programu. Ta je letos že zajel komemoracijo na Osankarici, obeležitev spomina na strmoglavljeni angleški lovec v Čagoni, ureditev spomenikov in obeležij NOB, pohod na Vanetino in prižig svečk zavezniškim ameriškim letalcem, spominsko šolsko uro ob dnevu upora, streljanje z zračno puško za učence OŠ Cerkvenjak – Vitomarci in prestavitev vojaškega poklica, okroglo mizo o prvem terenskem odboru OF na lenarškem v Cerkvenjaku in predavanje za učence višjih razredov OŠ o Cerkvenjaku v času upora 1941–1945.

V petek, 14. julija, ob 17. uri bo pohod v spomin na dogodek iz NOB v Stanetincih. Sledili bodo jesensko urejanje okolice spomenikov in obeležij in zgoščeno dogajanje ob njih ob dnevu spomina na mrtve.

Člani združenja ocenjujejo sodelovanje z Občino Cerkvenjak in njenim županom Marjanom Žmavcev, z Osnovno šolo Cerkvenjak – Vitomarci in Društvom general Maister Cerkvenjak kot tudi z Združenjem ZB NOB Lenart in Ptuj za zgledno.

E. P., foto: M. P.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV CERKVENJAK

Čas, ki ga moraš doživeti še v tretjem življenjskem obdobju

Pomlad se je poslovila in vrata nam je na široko odprlo poletje, ki nam prinaša vse toplejše dni in je tako odgnalo hladna jutra in deževne dneve. To smo čakali in izkoristili tudi člani društva upokojencev in se podali na izlet po Prlekiji.

Ustavili smo se v Središču ob Dravi in si ogledali večjo oljarno z 20 zaposlenimi. Bil je topel sprejem in velika pogostitev z bučnim oljem, raznim pecivom, sladico čokolade ter predstavitev oljarne in delovnega procesa s filmom in vseh produktov, ki se v oljarni proizvajajo.

V Miklavžu pri Ormožu smo si ogledali muzej, pomalicali ter pot nadaljevali do Ormoške kleti, ki obsega pet podzemnih etaž in se spušča 25 m globoko. Sledila je degustacija štirih vrst vina. Grozdje je pridelano v njihovih okoliših, vino pa vzgojeno v njihovi kleti. Vina so mednarodno priznana in tudi prodana.

Udeležba je bila 69 članic, članov, a kljub temu nekaterim zainteresiranim udeležbe nismo mogli zagotoviti zaradi pomanjkanja prostih mest oz. premalega drugega avtobusa. Vzdušje je bilo kot vedno dobro kljub slabemu vremenu, ki nas ni motilo, saj smo malo hodili zunaj. Iz vsega tega spoznavamo, koliko lepih in bogatih destinacij imamo v neposredni bližini, pa jih sploh ne poznamo.

Medgeneracijsko sožitje

24. 5. 2023 smo se udeležili medgeneracijskega sožitja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Sprva smo si ogledali likovno razstavo in dela spretnih rok raznih krožkov ročnih del. Nato smo si poiskali sedeže v veliki dvorani gospodarskega razstavišča, kjer nas je pričakal skoraj celotni ministrski zbor Republike Slovenije s predsednikom vlade Republike Slovenije dr. Robertom Golobom. Sledil je uvodni govor predsednika ZDUS gospoda Jeneza Sušnika in nekaterih ministrov ter nagovor predsednika vlade Roberta Goloba, ki je prestavil trenutno situacijo v državi in upokojence potolažil z besedami o dodatnih malih procentih proti koncu leta ter božičnico za vse upokojence, ki se bo delila po štirih stopnjah.

26. 5. 2023 je Osnovna šola Cerkvenjak-Vitomarci vključila v svoj letni plan dela tudi športni dan šole in k sodelovanju povabila člane društva upokojencev in prostovoljnega gasilskega društva. Vse aktivnosti so se odvijale na Športno rekreacijskem centru v Kadrencih vzporedno in deljeno po programu šole. Društvo upokojencev je sprejemalo šolske skupine v izmenah na balinišču in klegljišču, kjer so učenke in učenci kegljali s kroglo na vrvici. Najprej smo jih seznanili s pravilno uporabo rekvizitov in nujno skrbjo za svojo in soigralčevo varnost na balinišču kakor tudi na klegljišču, saj lahko hitro pride do poškodbe. Razpored igralcev in prva krogla na vrvici je že podrla prve keglje. Po nekaj poskusnih metih se je hitro videlo, da so učenke in učenci dobili prave občutke in keglje podirali, kot da so na pravem tekmovanju.

Iz vseh teh aktivnosti lahko sklepamo, da je to dobra poteza za mlado generacijo, da spozna namen rekvizitov, njihovo pravilno in varno uporabo. Nekateri so pokazali pravi interes ter navdušenje in prav je, da spoznajo širino svojih interesov ter se tako odklopijo od računalnikov, mobitelov in začnejo zdravo razmišljati in tudi bolj aktivno živeti.

Feliks Fekonja

LETNO IMAJO VEČ DESET NASTOPOV

Najhvaležnejši poslušalci ljudskih pevcev so starostniki v domovih starejših in tam tudi veliko nastopajo

V sklopu Društva upokojencev Cerkvenjak zelo uspešno že nekje 25 let deluje skupina ljudskih pevcev. Od leta 2000 jo vodi Ivanka Pleger. Kot je povedala, je prva leta bilo v skupini 11 pevk in pevcev. Starost naredi svoje, mlajši pa za petje niso zainteresirani. Tako jih je ta čas v skupini samo pet.

Letno ima skupina tudi po več deset nastopov. Njihovi najhvaležnejši poslušalci so starostniki v domovih starejših. V teh letih so sodelovali na številnih revijah in srečanjih ljudskih pevcev in godcev širom severovzhodne Slovenije. Še posebej radi nastopajo v domovih starejših, v katere se s svojimi nastopi tudi pogosto vračajo. Program traja eno uro, zadnji dve

pesmi običajno zapojejo skupaj s poslušalci – oskrbovanci. Na teh nastopih opažajo, da teko tudi solze. Solze sreče, solze zadovoljstva in spominov na mlade dni.

Letos so že nastopili in polepšali urice varovancev v domovih starejših v Domu pod gorco, v Domu Danice Vogrinec, v Domu sv. Lenarta, v Domu sv. Agate v Črnem lesu, v Idili v Jakobskem Dolu in v Domu starejših občanov v Gornji Radgoni. Poleg tega pa tudi na občnem zboru RK Cerkvenjak in na srečanju starejših občanov v Cerkvenjaku, na katerem sodelujejo že vsa leta. Razumljivo je, da so peli tudi na občnem zboru svojega matičnega društva DU Cerkvenjak. Nastopili so še na letošnji reviji ljudskih pevcev v organizaciji JSKD Lenart v Sv. Trojici.

Tako imajo cerkvenjaški ljudski pevci v trenutni sestavi: Ivanka Pleger, Jelka Ploj, Verica Furšt, Zdenka Fürst in Srečko Ornik za seboj samo v teh dobrih petih mesecih leta lepo bero nastopov, za katere je zaslužek le aplavz.

Ta mesec jih čakata še dva nastopa. Pomembnejši bo zagotovo na Srečanju ljudskih pevcev in godcev v petek, 23. junija 2023, ob 17. uri v Domu kulture v Cerkvenjaku, katerega organizator je DU Cerkvenjak. Nastopilo bo 12. skupin.

Ljudsko petje ima v Cerkvenjaku dolgo in lepo tradicijo. Poldrugo desetletje prejšnjega stoletja je skupina ljudskih pevcev delovala tudi v okviru KUD Jože Lacko Cerkvenjak.

Franc Bratkovič

GASILCI SO SE POKLONILI SVOJEMU ZAVETNIKU FLORJANU

4. maja goduje svetnik Florjan, zavetnik gasilcev in priprošnjik zoper požare in poplave. Na Slovenskem ga praznujemo že od nekdaj. Tega dne obeležujemo tudi mednarodni dan gasilcev, 8. junija še svetovni dan gasilcev. Zgodovinski viri navajajo, da naj bi bil Florjan eden prvih poveljnikov gasilcev rimskega bataljona.

Po tradiciji se gasilci ob prazniku svojega zavetnika udeležijo tako imenovane Florjane maše, ki je namenjena vsem mrtvim in živim gasilcem. Tako tudi v Cerkvenjaku, kjer je mašo za gasilce letos daroval župnik in dekan Marjan Rola. V molitvi so se spomnili vseh rajnih in živečih članov in članic društva ter njihovih dobrotnikov.

Svetniku Florjanu je v Sloveniji posvečeno 44 cerkva in poimenovano več krajev, mnoge gasilske domove pa krasi lik tega moža. Tudi cerkvenjaški gasilski dom, kjer ga je upodobil domačin in gasilec ter predvsem likovni umetnik Ivo Lorenčič Loren.

S Florjanovim so bili, ponekod še v manjšem obsegu so, povezani tudi razni običaji in navade. V Cerkvenjaku predvsem na predvečer Florjana petje Florjanove pesmi.

F. B.

PO VEČ LETIH TUDI GASILCI NA IZLETU

Večina društev, klubov in organizacij ima v programih za svoje člane organizacijo izleta. Po več letih so se za izlet, lahko bi dejali strokovno ekskurzijo, odločili tudi v Prostovoljnem gasilskem društvu Cerkvenjak. Izbrali so Kras. Naprej so se zapeljali čez slovensko-italijansko mejo, kjer so si v Monte Grisu, po slovensko na Vejni, ogledali trikotno Marijino svetišče, hram Marije matere in kraljice, ki je bilo zgrajeno v letih 1963 in 1965. Od tod se ponuja tudi prekrasen razgled na Trst in Jadransko morje.

Pot jih je nato vodila na ogled Štanjela, srednjeveške vasice z edinstveno veduto, ki ji je svoj pečat v času med svetovnima vojnama vtisnil svetovno znani arhitekt in tedanji župan Maks Fabiani.

Od tu so nadaljevali pot na obisk h gasilcem Zavoda za gasilsko in reševalno službo Sežana, kjer so imeli kaj videti in se seznaniti z njihovim delom in gasilsko opremo ter tehniko.

Sledil je ogled jame Vilenica, ki prav letos obeležuje 60-letnico ponovnega odprtja jame. Sicer pa naj bi bila turistično aktivna okoli 400 let. Za obiskovalce je jama na voljo za ogled v dolžini 450 metrov. V preddverju jame so leta 1980 začeli prirejati večere slovenskih književnikov in od leta 1986 naprej mednarodni literarni festival Vilenica, srečanje pesnikov in pisateljev iz vse Evrope.

Zanimiv in poučen je bil v Sežani tudi ogled kleti in degustacija vin Vina Kras, ki imajo že 162-letno tradicijo.

Lep izletniški dan se je tako končal s poznim kosilom v Senožečah. Seveda pa je bilo poskrbljeno, da ne bi bil kdo lačen in žejen čez ves dan, od jutranjega odhoda iz Cerkvenjaka do vrnitve nazaj.

Franc Bratkovič

AKTIVNOSTI DRUŠTVA KRDEBAČ

Člani društva Krdebač smo bili aktivni tudi v spomladanskih mesecih. Na velikonočno soboto so člani društva v domačo cerkev odnesli kresne gobe, kjer so jih prižgali in nato z njimi blagoslovili domove.

Tako, kot so že Rimljani ukvarjali s športom in raznimi igrami, tudi v društvo skrbimo za zdravje in gibanje naših članov, letos smo že drugo leto organizirali kolesarjenje za svoje člane in simpatizerje. Kolesarjenje smo izvedli 23. 5. 2023.

Aktivno sodelujemo v okviru občinskega praznika Občine Cerkvenjak z že tradicionalnim Rimskim taborom Lüba vodica v "Andrenški" dolini. Na taboru so se nam pridružili Barbari s Ptuja. Tabor je trajal 3. 6. 2023. Dan pred otvoritvijo smo postavili rimski tabor in zvečer ob druženju prižgali rimski ogenj.

Po sobotnem rimskem zajtrku smo imeli otvoritev tabora, na katerem so svoj nastop pripravile naše vestalke – svečenice rimske boginje Veste. Otvoritve so se poleg številnih domačih obiskovalcev udeležili tudi predstavniki občine.

Preživeli smo čudovit dan v Andrenški grabi, kjer smo obiskovalcem predstavili življenje Rimljanov, poskrbeli smo pa tudi za najmlajše obiskovalce z različnimi delavnicami.

Večer smo preživeli ob rimskem ognju in bogati rimski večerji.

Kljub številnemu dogajanju, ki spremljajo Občino Cerkvenjak ob občinskem prazniku, je bil naš tabor zelo dobro obiskan.

Da pa smo lahko tabor uspešno izvedli, se zahvaljujemo Občini Cerkvenjak in vsem sponzorjem, donatorjem, članom društva ter simpatizerjem, ki so omogočili pripravo in izvedbo tabora.

Člani društva se bomo udeležili tudi povorke starih običajev ob občinskem prazniku.

Krdebači bomo svoje aktivnosti nadaljevali tudi v poletju. V drugi polovici avgusta se bomo udeležili tradicionalnega rimskega tabora na Ptuju. Bralce revije Zrnje vabimo, da obiščejo naše sosednje rimsko mesto Ptuj in nas počastijo s svojim obiskom na taboru.

Za konec vam želimo dolgo poletje, polno počitniških doživetij in druženj. AVE!

Danica Kladošek

ŠTD SMOLINCI – ŽUPETINCI

V lanskem letu se je obnovila vaška kapela v Župetincih. V spomladanskem času smo začeli z urejanjem njene okolice.

Iz strani Občine Cerkvenjak smo prejeli finančna sredstva za nakup materiala. Prostovoljci, ki so vaščani Smolincev in Župetincev ter obenem tudi člani društva, so nekaj dni v popoldanskem času namenili saniranju okolice kapele. Večji del dela je že opravljen, čaka pa nas še nekaj manjših opravil, da bo okolica kapele dobila svojo novo podobo. Konec aprila smo imeli tudi čistilno akcijo, na kateri smo urejali okolico hrasta, hkrati pa še opravili nekaj manjših del v bližini kapele.

Po triletnem čakanju smo le spet dočakali društveni izlet. Letos smo se odpravili v jugozahodni del Slovenije, v Slovensko primorje. Najprej smo si ogledali znani grad Socerb. Res, da je bil zaprt, ampak razgled proti morju je bil fantastičen. Grad se nahaja na visokem skalnem robu na nadmorski višini 437 m, njegov pogled pa seže na Tržaški zaliv, mesto Trst z okolico in slovensko obalo vse do Istre. Po krajšem postanku in okrepčilu smo se odpravili proti našemu drugemu postanku.

Ta je bil v edinem mednarodnem pristanišču v Sloveniji - Luki Koper. Z avtobusom in lokalnim vodičem smo se popeljali po pristaniškem območju mimo zabojnikov, terminalov, skladišč … in prisluhnili zgodbam o več kot 60-letni zgodovini pristanišča. Ob več kot polurnem ogledu po celotnem pristanišču smo izvedeli zanimive informacije ter videli tudi marsikaj zanimivega.

Po obisku Luke Koper smo se odpeljali v biser slovenske Istre – Piran. V Piranu smo imeli nekaj prostega časa. Sprehodili smo se lahko skozi staro mestno jedro, skozi labirint tesno stisnjenih hiš, ki se stopničasto dvigajo navkreber. Na hribu nad mestom smo si lahko ogledali stolno cerkev sv. Jurija, zaščitnika Pirana. Pogumni so pa se že lahko osvežili v morju.

Za zaključek dneva smo se povzpeli še v vasico Marezige. Obiskali smo prvo vinsko fontano na svetu. Ob čudovitem razgledu na slovensko obalo smo okušali vina iz lokalnih kleti in vrhunska vina kleti Vinakoper. Polni vtisov in seveda utrujeni smo se v pozni urah vrnili v naš prelepi kraj. V mesecu juniju imamo tudi tradicionalni turnir Zorman v malem nogometu na travi. Turnir Zorman je znan daleč naokoli, saj se vrsti že več let, natančneje je letošnji turnir že bil 21. V sklopu občinskega praznika se bomo kot društvo udeležili na nekaterih prireditvah.

Sandra Soko

NOVICE IZ STRELSKEGA DRUŠTVA CERKVENJAK

Kljub temu da je spomladanski del sezone v Strelskem društvu Cerkvenjak bolj miren, saj je streljanje z zračno puško najbolj aktivno v zimskih mesecih, naši strelci letos niso samo počivali. Tako je 30. 4. 2023 Strelsko društvo Trnovska vas organiziralo tradicionalni prvomajski turnir, ki je bil že osemnajsti po vrsti, udeležili pa so se ga tudi naši strelci in znova dosegli odlične rezultate. Tekmovanje je potekalo v različnih kategorijah, in sicer ekipno do 12 let z naslonom, posamezno do 12 let z naslonom, posamezno od 12 do 18 let, posamezno člani in ekipno člani. Streljalo se je na 200 zadetih krogov.

V najmlajši kategoriji do 12 let posamezno z naslonom je prvo mesto zasedel naš mladi strelec Jure Kocuvan. V kategoriji od 12 do 18 let smo imeli kar tri mlade strelske predstavnike, ki so se prav tako odlično izkazali; Martin Karlo je zasedel 1. mesto, Rok Domajnko 2. mesto in Ivana Vršič 4. mesto. Naši mladi nadebudni strelci so se zelo razveselili prejetih medalj, odlični rezultati pa so jim dali še dodatno motivacijo, da bodo pozimi pridno trenirali in se udeležili še kakšnega tekmovanja.

Naši mladi nadebudni strelci Rok Domajnko, Martin Karlo, Jure Kocuvan in Ivana Vršič

V članski kategoriji smo na turnirju sodelovali ekipno in posamezno. Med posamezniki se je za naše društvo z drugim mestom najbolje odrezal Gregor Šeruga, ki pa je imel to smolo, da je imel enako število krogov kot zmagovalec, vendar je imel na zadnji tarči, ki je razsodila rezultat, slabše zadetke. Kot posamezniki so streljali še Marjan Kocuvan, Stanko Vršič in Branko Peklar.

V zasedbi Gregor Šeruga, Stanko Vršič in Branko Peklar so se naši strelci na turnirju pomerili tudi v ekipni konkurenci in si med sedmimi ekipami pristreljali odlično drugo mesto. Društveno vitrino so dopolnili z lepim pokalom, domov pa so odnesli tudi medalje in predvsem lepe spomine na tekmovalno zares uspešen dan.

Patricija Peklar

ZAKLJUČEK TEKMOVALNE SEZONE NK CERKVENJAK 2022/23

Tekmovalna sezona 2022/23 se je zaključila, vendar za vodstvo kluba ni predaha, saj že nekaj časa potekajo priprave na 15. po vrsti nogometno šolo NK Cerkvenjak in prijateljsko tekmo članske ekipe proti drugoligaški ekipi NK Nafta.

Uspehi in statistika posameznih ekip NK Cerkvenjak bo predstavljena v drugem članku, tu pa omenimo, da so ekipe Cerkvenjak zastopale zelo zadovoljivo. Članski ekipi sicer ni uspel preboj v višjo ligo, je pa za z zelo borbenimi predstavami prvenstvo zaključila na drugem mestu. Omenjeni selekciji je zaradi poškodb, kartonov in malce sreče zmanjkalo čisto malo za napredovanje.

V zadnjem času so tako videti tribune na ŠRC.

Smo pa v klubu zelo veseli, da se zaradi dobrih iger na tribune vračajo gledalci, saj smo na nekaterih tekmah našteli med 200 in 300 gledalcev, kar mislimo, da je dobro tudi za Cerkvenjak kot občino, saj ni veliko dogodkov s takšno udeležbo.

Delo za vodstvo kluba se nadaljuje brez predaha. Za naslednjo sezono je treba zagotoviti trenerski in igralski kader, saj se po vsaki sezoni omenjene zadeve malo spremenijo.

Poleg omenjenega pa je pred nami že prej omenjena 15. Nogometna šola Cerkvenjak, ki traja od 19. do 23. junija in dan za tem prijateljska tekma z drugo ligaško ekipo NK Nafta.

Oba dogodka zahtevata ogromno organizacije, planiranja in dogovarjanja. Ob tej priložnosti vabimo tudi vse Cerkvenjačane in ostale, da pred dopusti in počitnicami še zadnjič spodbudimo naše udeležence nogometne šole in članske igralce.

Povedati moramo, da se je ustanovila tudi navijaška skupina, ki spremlja naše nogometaše na domačih tekmah in gostovanjih. Fantje pripravijo zelo lepo slušno – vizualno kuliso in s tem še bolj spodbudijo naše fante na igrišču in gledalce na tribunah, da podpirajo naše nogometaše.

Navijaška skupina NK Cerkvenjak

Da pa vse poteka, tako kot je treba, se zahvaljujemo tudi Občini Cerkvenjak in vsem sponzorjem. Omeniti velja, da je otroške selekcije tudi to sezono pod svoje okrilje vzela NLB in nekaj domačih in okoliških podjetnikov.

Naši najmlajši uspešni nogometaši

Vodstvo kluba, igralski in trenerski kader se ob tej priložnosti še enkrat zahvaljuje vsem ljubiteljem nogometa, ki polnite naše tribune, in Vas v sklopu občinskega praznika vabimo še na zadnja dva velika dogodka v mesecu juniju.

Jani Dimec, predsednik NK Cerkvenjak

NK CERKVENJAK

Tekmovalna sezona 2022/2023 se je končala in čas je, da se ozremo nazaj ter pogledamo, kako uspešne so bile naše selekcije, ki tekmujejo pod okriljem Medobčinske nogometne zveze Maribor. V letošnji sezoni je klubske barve zastopalo 5 naših ekip, ki so dosegle odlične rezultate.

Pregled dogajanja in končnih uvrstitev po selekcijah v letošnji sezoni

U7 *(Najmlajši cicibani, trenerja: Tilen Kovač in Sergej Košnik)*

Naši najmlajši so letos tekmovali v skupini 3. Jeseni so se v turnirskem sistemu pomerili proti NK Jakobski Dol, NK Lenart in NK Jurovski Dol. Spomladi pa so dobili nove nasprotnike, ti so bili NK Malečnik, NK Kungota, NK Miklavž in NK Maribor. Sami so morali izpeljati dva turnirja.

Poleg turnirjev so odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem. Rezultati v tej starostni kategoriji še ne igrajo vloge in se tudi ne beležijo, ampak so fantje in dekle že sedaj dokazali, da se lahko kosajo z vrstniki iz bolj renomiranih klubov.

U9 *(Mlajši cicibani, trenerja: Damjan Žmavc in Jani Dimec)*

Mlajši cicibani so nastopali v 3. skupini lige U9, kjer je bilo 8 ekip. Naši fantje so odigrali tekme proti NK Jurovski Dol, NK Lenart, NK Pobrežje, NŠ Pesnica-Jarenina, NK Paloma Šentilj, NK Marles hiše Limbuš in NK Kungota.

Rezultati se ne beležijo, zato tudi ni lestvice, a je selekcija več kot odlično zastopala klubske barve. V juniju bodo odigrali še prijateljsko srečanje proti KMN Sveta Trojica in se udeležili turnirja v Vitomarcih.

U11 *(Starejši cicibani, trener: Tadej Vajzman)*

Ekipa je nastopala v 2. skupini lige U11, kjer je bilo 8 klubov in se je igralo 9:9, kot se igra komaj pri U13. Njihovi ligaški nasprotniki so bili NK Kungota, NK Jurovski Dol, NK Pohorje, NŠ Slivnica, NŠ Pesnica-Jarenina, NK Kovinar in NŠ Paloma Šentilj.

Odigrali so 14 tekem, od tega 6x zmagali, 4x remizirali ter 4x izgubili. Žal tudi tukaj ni vodene lestvice, a lahko zatrdimo, da je za njimi dobra sezona.

U13 *(Mlajši dečki, trenerja: Dejan Žmavc in Matic Pihler)*

Selekcija je letos nastopala v prvi skupini U13 in se odlično kosala z renomiranimi klubi. V skupini je bilo 10 ekip, poleg naših pa so v ligi igrali še: NK Pohorje, NK Malečnik, NK Maribor Tabor, NŠ Roho, NK Miklavž, NK Maribor, NK Fužinar Ravne, NŠ Dravograd in NK Pobrežje.

Fantje so 7x zmagali, 4x remizirali in 6x izgubili. Gol razlika, brez odigrane zadnje tekme proti Miklavžu, pa je bila 35:25. Najboljši strelec ekipe je bil Jaka Čeh s 16 goli. Sredi junija se še bodo udeležili turnirja v Gorišnici.

ČLANI *(trener: Roman Žamut)*

Članska ekipa je jesenski del sezone končala na odličnem 1. mestu, pozimi oddelala priprave, odigrala veliko pripravljalnih tekem in spomladanski del sezone odlično začela z zmago v Slivnici. Proti koncu sezone pa so fantom žal pošle moči, prišli so kartoni, prepovedi in poškodbe, kar je botrovalo k malce slabšim rezultatom, kar so s pridom izkoristili gostje iz Rošnje Loke.

Člane so tako do naslova ločile samo 3 točke, torej ena zmaga. Kljub prvotnemu razočaranju smo v klubu zadovoljni z osvojenim 2. mestom. Člani so na 16 tekmah zbrali, 9 zmag, 4 remije in 3 poraze, kar je zneslo 31 točk. Gol razlika je bila 44:17 (najboljša v ligi), najboljši strelec ekipe in tudi celotne 2. članske lige pa je bil Nastja Gavez z 11 zadetki. Največ časa na igrišču sta bila Rok Lorenčič (vratar, 1384 minut) in Žiga Šipek (branilec, 1300 minut).

Sledi premor, dopusti, nato pa že priprave na novo sezono. Cilji v novi sezoni ostajajo enaki, torej pridobiti še kakšno okrepitev ter se ponovno podati v boj za 1. mesto, ki vodi v 1. člansko ligo MNZ Maribor.

Velika pohvala vsem igralcem ter trenerjem za vložen trud, čas in seveda odlične rezultate.

Kot je že v naši navadi pa pred poletnimi počitnicami pripravljamo še naš največji projekt, 15. nogometno šolo. Ta bo letos potekala bo med 19. 6.–23. 6. 2023 (ponedeljek-petek) v ŠRC Cerkvenjak. Vpis bo prvi dan NŠ, v ponedeljek, 19. 6. 2023, od 16.30 dalje.

Dodatne informacije najdete na letaku, naši Facebook ter spletni strani www.nkcerkvenjak.si. Kot vsa leta poprej se bomo tudi letos maksimalno potrudili, da bodo udeleženci ter obiskovalci uživali.

V soboto, 24. 6. 2023, pa vas ob 17.00 ponovno vabimo v ŠRC Cerkvenjak, kjer se bo naša članska ekipa na prijateljski tekmi pomerila z drugoligašem NK Nafta 1903. Lepo vabljeni na spektakel!

Po obeh junijskih dogodkih sledi kratek premor ter dopusti, nato pa že priprave na novo tekmovalno sezono, v katero bi radi startali z več selekcijami. Člani bodo priprave začeli že sredi julija, mlajše selekcije pa nato v začetku avgusta.

Dovolite nam, da se na koncu uspešne sezone iskreno zahvalimo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali pri njeni izpeljavi. Sponzorji, donatorji, navijači, podporniki in predvsem starši, hvala vam!

Dejan Žmavc, prof., podpredsednik in vodja NŠ

KLUB MALEGA NOGOMETA CERKVENJAK

Članska ekipa, ki tekmuje v 1. Medobčinski futsal ligi Lenart, je osvojila končno 4. mesto. Z malo več sreče in izkušenj bi dokaj mlada ekipa lahko osvojila tudi 3. mesto, ki se je na koncu izmuznilo le za vsega štiri točke. Še pred zadnjim krogom je bila razlika vsega 1 točka. To 4. mesto je odraz vse boljših iger mladih igralcev, ki napredujejo iz sezone v sezono. Ob vse boljši igri so postali tudi prava klapa.

V juniju ponovno organiziramo sedaj že tradicionalen turnir med zaselki občine Cerkvenjak. Turnir se bo odvijal v petek, 23. 6. 2023, od 19.00 dalje. Letos bo turnir v petek, ker je v soboto, 24. 6. 2023, še bolj tradicionalno druženje pod lipo samostojnosti. Tudi naš turnir je namenjen predvsem druženju, zato bo za pijačo in jedačo dobro poskrbljeno, ob tem pa si bomo še ogledali dobre tekme malega nogometa.

Lepo vabljeni!

David Košnik

VETERANI »ANTUJA« ORGANIZATORJI VETERANSKE LIGE

V petek, 26. 5. 2023, v večernem terminu se je na ŠRC Cerkvenjak v Kadrencih odigral 12. krog spomladanskega prvenstva Veteranske lige malega nogometa na travi, sezone 2022/23. Organizatorji smo bili veterani »Antuj«, kot se imenuje ekipa, ki že nekaj let tekmuje v ligi, ki poteka med veteranskimi ekipami iz območja Slovenskih goric.

Spremljali smo štiri napete in do konca zanimive tekme. Seveda ni manjkalo lepih zadetkov in potez igralcev, ki imajo kljub veteranskim letom še vedno veliko tehničnega znanja.

Kot organizatorji smo se zelo potrudili in ligo odlično organizirali. Za vse ekipe smo pripravili pogostitev in nekateri so se kar dolgo v večer zadržali na čudovitem objektu ŠRC-ja Cerkvenjak v Kadrencih.

Ekipa veterani »Antuj« se trenutno nahaja na 7. mestu lige in nas do konca prvenstva čaka še kar nekaj težkih tekem. Liga je vsako leto težja, saj za večino ekip igrajo zelo znani kvalitetni igralci, ki so igrali v odmevnejših ligah doma in v tujini. Naši ekipi pa se v letošnjem letu pozna, da nismo imeli tradicionalnih priprav ob morju in ne najdemo več tako dobre forme iz lanske sezone.

Zahvaljujemo se vsem našim sponzorjem, donatorjem in drugim, ki podpirate našo ekipo.

Andrej Kocbek

SRŠENI SPET LETIJO – LETALSKI DAN AEROKLUBA SRŠEN CERKVENJAK

Tudi letos je v klubu precej pestro leto, polno aktivnosti. To soboto, **17. 6. 2023,** bomo organizirali največjo klubsko prireditev in sicer že **12. LETALSKI DAN CERKVENJAK 2023.**

Helikopter na obisku v Čagoni

Vsi, ki imate radi letalski šport ali letenje nasploh, ponovno vljudno vabljeni to soboto na vzletišče v Čagoni, da skupaj z nami podoživite dan, poln letalskega programa.

Drugače pa v klubu aktivno potekajo aktivnosti za podaljšanje vzletišča v Čagoni, kajti projekt obrambe pred točo z letali, ki se nekaj časa poleti izvaja tudi iz vzletišča Cerkvenjak, ter razvoj letalskega turizma že sama po sebi kličeta po podaljšanju vzletišča, in sicer severno proti avtocesti za cca 200 m. Obstoječe dimenzije ne omogočajo varnega letenja za tipe letal, ki se koristijo za protitočno obrambo z letali, in tudi letala iz tujine, ki bi nas lahko obiskala, imajo zahteve po daljši pristajalni stezi.

Smo stališča, da je treba izkoristiti ta veliki potencial, ki ga nudi samo vzletišče in v prihodnje intenzivno izvajati vse aktivnosti, da bo izvajanje obrambe pred točo iz Cerkvenjaka ter obisk letal iz tujine kaj kmalu realnost.

Mlada pilota pred poletom

Ogled letalskega JET modela na reaktivni pogon

Cilj kluba za v prihodnje je predvsem zagotavljati najboljše možne pogoje za varno letenje tako za motorne pilote, modelarje kot motorne padalce. Prav tako želimo še naprej aktivno sodelovati z domačimi in tujimi klubi ter delati na približevanju letalskega športa vsem zainteresiranim. Zato vse zainteresirane vabimo, da se nam pridružite v klubu ali vsaj na naših prireditvah.

Spremljajte nas in se nam pridružite na:
http://www.facebook.com/AeroklubSrsen/

Mag. Vito Kraner, tajnik AK Sršen Cerkvenjak

IZ ŠOLE IN VRTCA

ŽE VRSTO LET SMO »EKO« ŠOLA

Živimo v svetu nenehnih sprememb in spremembe, ki so vezane na okolje, niso izjema. Vedno bolj smo priča okoljski degradaciji, katere posledice so vidne v upadanju kakovosti zraka, vode in tal, uničevanju ekosistemov, izumrtju prostoživečih živali in onesnaževanju. Da bi zmanjšali vpliv človeškega načina življenja na okolje, je eden izmed temeljnih ciljev osnovnošolskega izobraževanja oblikovanje in spodbujanje zdravega načina življenja in odgovornega odnosa do naravnega okolja. Z željo, da bi bili pri tem na naši osnovni šoli čim bolj uspešni, že vrsto let sodelujemo v projektu Eko šola, katerega glavni cilj je vzgoja otroka, da skrb za okolje in naravo postane del življenja.

V okviru projekta na šoli izvajamo številne dejavnosti. Naj na tem mestu izpostavim le nekatere.

Z zbiranjem starega papirja prispevamo k ohranjanju gozdov, varčevanju z energijo in zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov v ozračje. V akcijo se vključuje veliko krajanov Občine

Cerkvenjak in Sveti Andraž. Zbrana sredstva namenimo vsako leto osnovnošolcem za pokritje nekaj stroškov valete.

V zimskih mesecih vsako leto izvedemo EKO kviz. Učenci s prebiranjem literature pridobivajo drugačen pogled na spreminjanje okolja in spoznavajo priložnosti, ki jih ponuja narava. Šestošolci spoznavajo temo gozd in gozdarstvo v Sloveniji, sedmošolci ekosisteme, učenci osmega razreda pa pridobivajo nova znanja s področja električne energije.

Našo šolo pri umivalnikih in električnih vtičnicah ter stikalih krasijo logotipi, ki učence opozarjajo na varčno rabo vode in energije. Že vrsto let posebno skrb namenjamo ločenemu zbiranju odpadkov, zaradi česar imamo v učilnicah nameščenih več košev.

Pri raziskovanju vrst in količine odpadkov na šoli ter ravnanje z njimi so učenci izrazili željo za postavitev košev za ločeno zbiranje odpadkov tudi v neposredni okolici šole, predvsem pred šolskimi garderobami in na igrišču. Čez celo šolsko leto učenci pridno pobirajo odpadke v neposredni okolici šole in skrbijo za urejenost cvetličnih gredic.

Ker se zavedamo, da je v današnjem času, času raznovrstnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ohranjanje odnosa do knjige še posebej pomembno, izvajamo eko bralno značko. S spodbujanjem branja pri učencih krepimo ekološko zavest posameznikov.

Ne zavrzi oblek - ohrani planet je naslov projekta, v sklopu katerega učencem omogočamo izmenjavo rabljenih oblačil. S tem dogodkom želimo pri učencih spodbujati kritično razmišljanje o hitrih modnih trendih, ki pogosto prinašajo poceni in manj kvalitetna oblačila ter posledično velike količine zavrženih oblačil. Slovenci smo nad evropskim povprečjem, saj vsak izmed nas v povprečju letno zavrže 12 kg rabljenih oblačil.

Slovenija je dežela gozdov, saj gozdovi pokrivajo skoraj 60% površine naše domovine. Ker moramo gozd kot naravno dobrino znati ceniti in varovati za prihodnje generacije ter znati zanj skrbeti, smo se priključili projektu Znanje o gozdovih LEAF. V projektu sodelujejo učenci od prvega do devetega razreda. Opazujejo in spoznavajo gozd iz vseh vidikov, gospodarskega, okoljskega in socialnega. Gozd želimo učencem predstaviti tudi kot prostor za sproščanje. Med drugim učenci v njem obravnavajo pravljico in prepoznavajo lastne občutke.

V lanskem šolskem letu smo v projektu sodelovali tudi z Zavodom za gozdove Maribor. Dr. Zoran Belec je šestošolcem podrobneje predstavil drevesne vrste, gozdne rastline in živali ter skrb za gozd.

Nekaj njegovega znanja smo želeli trajno ohraniti, zato so tehnično ustvarjalni učenci pri interesni dejavnosti tehniški krožek izdelali predalnik za herbarij drevesnih vrst.

To je le nekaj dejavnosti v sklopu projekta Eko šola. Ker se na šoli zavedamo, da je področju okoljske problematike v današnjem času potrebno nameniti veliko pozornosti tudi v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, saj se odgovoren odnos do narave mora začeti oblikovati že v otroštvu, bomo s projektom Eko šola nadaljevali tudi v prihodnje.

Štefka Smej, koordinatorica projekta Eko šola

TABOR ZA NADARJENE IN VEDOŽELJNE UČENCE

Osnovna šola je prostor, kjer se srečuje raznolika množica otrok, ki se med seboj ne razlikujejo le po spolu in telesnih značilnostih, ampak tudi po spretnostih in sposobnostih. Zakon o OŠ posebej opredeljuje delo z nadarjenimi učenci, učenci, ki imajo učne težave, in učenci s posebnimi potrebami. Vsem trem skupinam šola prilagaja metode in oblike dela ter jim omogoča še druge oblike dela, učencem s posebnimi potrebami ure dodatne strokovne pomoči, nadarjenim učencem in učencem z učnimi težavami individualno in skupinsko pomoč.

V letošnjem šolskem letu smo nekaj teh ur izvedli v obliki klasičnega pouka na šoli, nekaj v strnjeni obliki v taboru za nadarjene in vedoželjne učence. Tridnevni tabor smo v CŠOD Murska Sobota izvedli v mesecu aprilu od petka do nedelje. Učencem od petega do devetega razreda, ki želijo in zmorejo več, smo izven šolskega okolja ponudili dejavnosti za razvijanje nadarjenosti in talentov.

Pri načrtovanju dejavnosti smo izhajali iz njihovih potreb in tudi želja. Tako smo v petek po udobni namestitvi v domu in okusni večerji izvedli prvi sprehod s ciljem spoznavanja okolice doma in geografskih ter zgodovinskih značilnosti Murske Sobote. V soboto dopoldne so razvijali logične spretnosti in vztrajnost pri sudoku in sestavljanju Rubikove kocke. Merili so se tudi v igri hiti lončki. V drugi delavnici so izvajali kemijske poskuse iz sestavin, ki jih najdemo v kuhinji. Po kosilu je sledil drugi del raziskovanja Murske Sobote s ciljem razvijanja spretnosti, potrebnih za orientiranje v naravi.

Uspešen prihod na cilj jih je popeljal do zasluženega sladoleda. Pridobljeno energijo so porabili v matematično-tehnični delavnici, kjer so načrtovali izdelek in iz gostote lesa preračunavali maso. Sledile so sproščujoče večerne aktivnosti. Nedeljska delavnica je bila namenjena spoznavanju tehnik sproščanja, razvijanju čuječnosti in tehnikam krepitve samopodobe.

Izhajajoč iz spoznanja v evalvaciji, da je za razvijanje spretnosti in sposobnosti potrebnega veliko vloženega dela in truda, so učenci tabor z učiteljicama Iris Banič in Štefko Smej zaključili z željo, da ga naslednje leto ponovno obiščejo.

Štefka Smej

MEDGENERACIJSKO BRANJE V CERKVENJAKU

V letošnjem šolskem letu smo se prvič pridružili projektu medgeneracijsko branje. Prvo srečanje, Prva bralna čajanka, je bila v torek, 14. marca 2023. Zbralo se nas je 5 učiteljic, 2 mami in 11 učenk. Knjigo je bralo še več ljubiteljev knjig, vendar se srečanja žal niso mogli vsi udeležiti.

Ob čaju in pecivu, ki ga je spekla naša učenka Tia Vogrin, smo se pogovarjali o knjigi Damijana Šinigoja, Iskanje Eve.

Razvili smo debato o vsebini, pasteh virtualnih poznanstev, delili smo si izkušnje in zgodbe, podobne književnima junakoma. Bolj zgovorne smo bile učiteljice in mami.

Druga bralna čajanka je bila v petek, 20. aprila 2023. Sedmošolke so brale prvošolcem, 15 deklic iz 7. razreda je bralo mlajšim učencem, razdelile so si po 2 do 3 otroke. Ena skupinica treh sedmošolk je 7 prvošolcem zaigrala igrico Bibi in Gusti, banje so nadgradile z igro.

Zelo lepi dve uri smo preživeli skupaj. Brali smo, se pogovarjali, imeli malico, pili čaj in šli smo na krajši pohod po Cerkvenjaku in prezvijačili hrib. Tako kot Bibi in Gusti v knjigi Kako sta Bibi in Gusti prezvijačila hrib.

Tretja bralna čajanka je načrtovana za junij, prebirali bomo poezijo in se sproščali z jogo.

Bralne čajanke so koristne in poučne, spodbujajo vse generacije k branju. Knjige za branje nam je podarilo društvo Bralna značka Slovenije.

Jožica Vršič Novoselnik, mentorica srečan

ŠPORTNA PRIREDITEV »VETER V LASEH - S ŠPORTOM PROTI ZASVOJENOSTI«

Osnovna šola Cerkvenjak – Vitomarce že vse od leta 2004 sodeluje v projektu VETER V LASEH. Tudi letos smo v petek, 26. 5. 2023, izpeljali športni dan Veter v laseh, kros in športne igre.

Slogan akcije je S športom proti zasvojenosti! Mlade želimo ozavestiti, da vse oblike zasvojenosti negativno vplivajo na posameznikovo življenje, na drugi strani pa imajo športne aktivnosti in redno gibanje velik pozitiven učinek na splošno

počutje in uspešnost na vseh področjih. Zato želimo z bogatim celodnevnim športnim in spremljevalnim programom doseči, da bi mladi preživeli dan ob športu in druženju s svojimi družinami in sovrstniki ter spoznali, da je šport v prvi vrsti zabava, sprostitev, druženje s prijatelji, veselje in smeh. Izvedbo programa Veter v laseh so sofinancirali Fundacija za šport, Športna unija Slovenije, občina Cerkvenjak, občina Sv. Andraž in OŠ Cerkvenjak – Vitomarci. Tudi letos je prireditev potekala na dveh destinacijah.

Učenci matične osnovne šole, bilo jih je 205 in so tekmovali in se preizkušali na ŠRC Cerkvenjak v krosu, streljanju z zračno puško, balinanju, ruskem kegljanju, nogometu, odbojki, med dvema ognjema, tenisu, badmintonu, frizbiju in T-ballu. Letos so jih obiskali tudi motokrosist Sašo Kragelj in gasilci. V Vitomarcih so metali vorteks, tekli kros in skakali v višino, med prireditvijo jih je obiskal tudi Sašo Kragelj, ki jim je razkazal svoje motorje. 5. razred je ta dan opravljal tudi kolesarski izpit.

Razdelili smo tudi medalje za najboljše v krosu in streljanju z zračno puško, podeljevali smo tudi pokroviteljske verižične obeske za ključke za napisom Veter v laseh.

Za kvalitetno izvajanje aktivnosti v krosu, streljanju z zračno puško, med dvema ognjema, skoku v daljino, frizbiju, tenisu, malem nogometu, odbojki, badmintonu in različnih elementarnih igrah, so skrbeli učitelji, strokovni sodelavci iz posameznih športnih klubov in vzdrževalci ŠRC.

Ponovno se je izkazalo zelo dobro sodelovanje Osnovne šole, lokalne skupnosti in prostovoljnih aktivistov v športnih klubih.

Vseh udeležencev na prireditvi je bilo okoli 330, okrog 270 je bilo tekmovalcev od 1. do 9. razreda. Učenci so v športih in lepem vremenu zelo uživali.

Miha Čuček

NAJBOLJŠA STRELCA Z ZRAČNO PUŠKO JANA IN TOMAŽ

V okviru šolskega športnega dneva Veter v laseh je v organizaciji in s sodelovanjem z Osnovno šolo Cerkvenjak – Vitomarci in krajevnim Združenjem borcev za vrednote NOB Cerkvenjak potekalo že tradicionalno streljanje z zračno puško za učence višjih razredov.

Tako so se tudi letos v petek, 26. maja, v sklopu omenjene športne prireditve Veter v laseh učenci višjih razredov Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci preizkusili med ostalimi športno rekreacijskimi disciplinami, ki so jih imeli na programu, tudi v streljanju z zračno puško, ki ga je izpeljalo KZB NOB Cerkvenjak. Na kratko jim je bil predstavljen tudi vojaški poklic.

Dogajanje, nad katerim so bili tudi tokrat učenci in učenke navdušeni, je bilo tudi tekmovalnega pomena. V konkurenci deklet je bila najuspešnejša Lana Vidovič, drugo mesto je pripadlo Juliji Zorko in tretje Niki Paluc. Pri fantih je bil najboljši Tomaž Vršič, drugi je bil Žan Kolednik in tretji Jakob Roškar Dizma.

Gost te prireditve je bil motokrosist Sašo Kragelj, večkratni državni prvak v motokrosu iz Radizela. Od zunanjih sodelavcev pri izvedbi tega športnega dogodka je sodelovalo tudi Društvo upokojencev Cerkvenjak, ki je šolarjem predstavilo kegljanje na vrvici, in Prostovoljno gasilsko društvo Cerkvenjak.

F. B.

MLADI PIŠEJO

JAZ, CANKAR IN MOJA DOMOVINA

Domovina mi pomeni veliko, saj sem rad Slovenec in spoštujem slovenski jezik, državo in njene prebivalce. Politične razmere so sedaj boljše kot v obdobju moderne, v času moderne so delovali štirje veliki slovenski pisatelji (Kette, Murn, Cankar in Župančič). Moderna je zelo zanimivo obdobje, saj so bili pisatelji tistega časa med seboj zelo povezani. Meni je slovenska književnost zelo zanimiva, saj je v njej delovalo veliko pisateljev, ki so napisali veliko literarnih del. Pisatelji so znani tudi izven meja naše domovine. Ivan Cankar je veliko postoril za Slovence in državo, lahko bi se zgledovali po njem.

Ivan Cankar, ki se je rodil 10. maja 1878 na Vrhniki, je slovenski pisatelj, ki je deloval v obdobju moderne. Ko je bil Cankar mlad, je Ivana ter njegovih 11 bratov in sester zapustil njihov oče, ki je odšel v Bosno in se od tam vrnil, ko so že šli od doma. Po koncu osnovne šole je odšel v ljubljansko realko, kjer se je pridružil društvu Zadruga in navezal stike z drugimi pisatelji tistega časa. Ivan Cankar je svoje prve pesmi napisal že v času, ko je bil še dijak. Leta 1896 pa se je Ivan odpravil na Dunaj, kjer je študiral tehniko, vendar se je kmalu prepisal na slavistiko. Po študiju in 12-letnem življenju na Dunaju je Cankar odšel živet k svojemu bratu v Sarajevo, kjer je napisal uspešnico Hlapci. Leta 1989 je Ivan izdal svojo prvo pesniško zbirko Erotika, ki je bila njegova edina zbirka poezij in je predstavljala začetek nove moderne. Ivan Cankar je v svojem življenju opustil pesništvo in se začel posvečati prozi in dramatiki, ki sta mu bili pri srcu, in svoja čustva je izlil na papir. Cankar je bil zaročen, vendar je svojo zaroko na Dunaju razdrl. Leta 1907 je Ivan Cankar na Dunaj kandidiral za državnega poslanca, vendar ni bil izvoljen. Kljub temu da mu ni uspelo, je nadaljeval svojo kariero in se predstavljal na odru, kjer je imel predavanja oziroma zborovanja, s katerimi je učil ljudi pravega odnosa do države in umetnosti. Na enem izmed teh zborovanj je Ivan Cankar izrekel izjavo, zaradi katere je dobil kazen, ki je bila 7 dni zapora. Leta 1915 pa je bil Cankar poklican v vojsko, odslužil je le malo časa, saj so ga po nekaj tednih odpustili zaradi bolezni.

Ivan Cankar je v zrelih letih živel nad gostilno, ki se je nahajala na Rožniku. Tam je Cankar našel svoj mir, ki je bil nujno potreben za pisanje kvalitetnih knjig: Hlapci, Na klancu, Moje življenje, Bela krizantema, Kralj na Betajnovi. Leta 1918 se je velikemu pisatelju zaključilo življenje, umrl je v deželni bolnišnici v Ljubljani. Cankarja so pokopali na ljubljanskih Žalah, kjer so bili pokopani njegovi prijatelji Josip Murn, Dragotin Kette in Oton Župančič, v grobnici moderne.

Knjige so pomembne za ljudi in narod.

Gal Plohl, 9. a

V NARAVI, IZ NARAVE ZA NARAVO

OBLIKOVANJE GRADBENE PARCELE STAVBE

Zahteva zakonodaje GZ-1 (GPS v nadaljevanju)

Gradbena parcela je parcela, na kateri bo ali pa je že izvedena gradnja in se skladno z novo zakonodajo GZ-1 določi v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ustrezati mora naslednjim pogojem:

- minimalni velikosti, ki je določena v OPN (Občinskih prostorskih pogojih) ali OPPN (Občinskih podrobnih prostorskih pogojih ali drugih veljavnih aktih, določenih za območje).
- velikost gradbene parcele mora ustrezati urbanističnim parametrom, ki so predpisani v OPN (faktor zazidave FZ, faktor izrabe zemljišča FIZ, delež zelenih površin DZP), skladno s tem, kar se na parceli želi graditi.

Načrtovanje se nanaša predvsem na določanje velikosti in oblike gradbene parcele stavbe, organizacija pa na delitev površine gradbene parcele stavbe na podenote in poteka na dveh ravneh – osnovni in podrobnejši. Pri tem je treba posebno pozornost nameniti geodetski ureditvi meje parcele pred oblikovanjem gradbene parcele.

Podrobnejša **organizacija** GPS se nanaša na delitev prekri-

tega in raščenega dela GPS na podrobnejše podenote ter na njihova medsebojna velikostna in funkcionalna razmerja. Določa razmerja med na primer zemljiščem pod stavbo, zemljiščem pod pripadajočimi pomožnimi objekti, utrjenimi zunanjimi površinami in raščenim delom zemljišča.

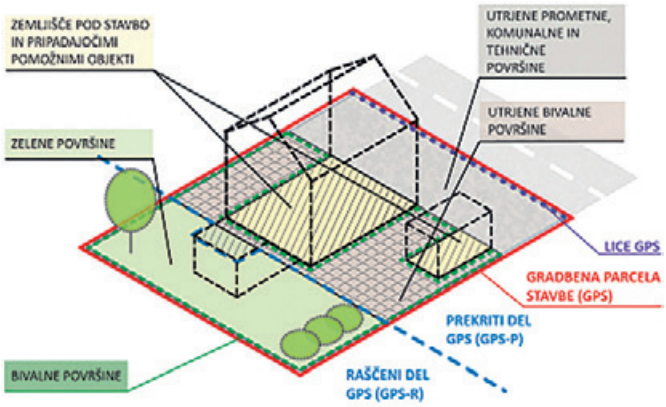

Pri določanju velikosti in oblike GPS je treba upoštevati zlasti merila, ki se nanašajo na namen, velikost in zmogljivost načrtovanih objektov oziroma stavb, tako da se zagotovijo razmere za njihovo normalno uporabo in vzdrževanje ter kakovost bivanja. GPS mora biti zasnovana tako, bo na njej načrtovana stavba imela ustrezno lego in odmike, ki bodo omogočali kakovostno osvetlitev, prezračenost, zasebnost, funkcionalnost, dostopnost in možnost priključitve na javno prometno in drugo omrežje ipd.

Gradbeno parcelo bo potrebno pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja odparcelirati, kar pomeni za investitorje dodatni strošek, zato je oblikovanje le-te treba skrbno premisliti.

Priporočilo Ministrstva je, da po oblikovanju gradbene parcele ne smejo ostati neuporabni / premajhni deli zemljiške parcele. V takem primeru običajno zemljiška in gradbena parcela sovpadata.

Graditi bo mogoče samo v okviru gradbene parcele, vsaka sprememba le-te pa pomeni spremembo gradbenega dovoljenja.

Pripravil: dr. Boštjan Kovačič, univ. dipl. inž. geod.

PRAZNOVANJE 6. SVETOVNEGA DNEVA ČEBEL

20. maja smo praznovali že 6. svetovni dan čebel (SDČ), ki so ga leta 2017 razglasili Združeni narodi na pobudo Republike Slovenije. S tem se je končal dolgotrajni postopek, ki se je začel leta 2014. Razglasitev še danes pomeni eno izmed največjih diplomatskih dosežkov v samostojni Sloveniji.

Prvo praznovanje svetovnega dne čebel je bilo organizirano leta 2018 v Žirovnici na Gorenjskem, kjer je bil rojen Anton Janša, največji čebelar, ki se je rodil 20. maja 1734 in po katerem je bil izbran dan za praznovanje svetovnega dne čebel.

Od razglasitve naprej se za praznovanje SDČ odločajo številne organizacije in različna združenja po celem svetu. Nekatere aktivnosti, povezane s praznovanjem svetovnega dne čebel, koordinira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ob sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije.

Na mednarodnem področju praznovanje SDČ spodbuja Organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO) s sedežem v Rimu, ob sodelovanju z mednarodno čebelarsko organizacijo APIMONDIA.

Glavni namen SDČ ni le praznovanje, ampak tudi ozaveščanje širše javnosti da so:

1. Čebele in ostali opraševalci izredno pomembni!
2. Čebele so v zadnjem obdobju na veliko območjih ogrožene!
3. Kaj moramo kot skupnost in posamezniki narediti v prihodnosti, da bomo čebele ohranili v prihodnje!

Nabor aktivnosti za boljše preživetje čebel:

- Sajenje avtohtonih medovitih rastlin (seznam rastlin je dosegljiv na spletni strani ČZS).
- V okrasne namene (na balkonih in drugih zunanjih prostorih) sejemo, sadimo medovite rastline.
- Ohranjamo travnike z večjo pestrostjo rastlin.
- Setev travnikov z medonosnimi rastlinami.
- Košnja cvetočih rastlin po cvetenju.
- Nakup medu in ostalih čebeljih pridelkov pri najbližjih čebelarjih.
- Moralna podpora čebelarjem.
- Odstop primerne kmetijske lokacije za začasno ali trajno namestitev čebel.
- Zmanjšana uporaba čebelam škodljivih pesticidov.
- Mulčenje cvetočih rastlin v sadovnjakih in vinogradih pred škropljenjem s pesticidi.

Nabor ni dokončen, vseeno pa lahko vsakdo najde ideje, kaj lahko naredi za čebele in ostale opraševalce. Ob tem pa moramo še vedeti, da s tem, ko pomagamo čebelam, pomagamo tudi ostalim organizmom in seveda tudi ljudem. Čebele namreč za dober razvoj in življenje potrebujejo skoraj enake življenjske pogoje kot ljudje. Čist zrak, vodo in zdravo okolje brez onesnaženosti. Takšno okolje pa je tudi bolj zdravo za življenje ljudi.

Bodimo odgovorni, varujmo okolje in tudi sami bomo živeli v boljšem in predvsem bolj zdravem okolju!

Dr. Peter Kozmus, podpredsednik svetovne čebelarske organizacije Apimondia

POMEN ČEBELARSTVA IN OPRAŠEVALCEV ZA PROIZVODNJO HRANE

Čebelarstvo poleg čebeljih izdelkov prispeva tudi ekosistemske storitve, kot je opraševanje cvetov. To je pomembno za zagotavljanje prehranske varnosti, saj se le iz oprašenih cvetov razvijejo plodovi, ki jih uporabljamo za prehrano. Od oprašitve odvisne gojene rastline prispevajo velik del hranilnih snovi v humani prehrani. Med rastline, ki so odvisne od opraševanja, uvrščamo sadje, zelenjavo, oreščke in stročnice.

Število opraševalcev v svetovnem merilu upada. To postaja skrb vzbujajoče dejstvo, saj imajo opraševalci ključno vlogo pri proizvodnji hrane. Globalno je 35 % pridelane hrane odvisne

od opravljenega dela opraševalcev. Od tega je kar 40 % živil, ki zagotavljajo za organizem nujno potrebna hranila. To so vitamin A in vitamin C, minerali, antioksidanti in prehranska vlaknina. Te snovi v organizem v največji meri vnašamo z uživanjem sadja in zelenjave. Hkrati je od opraševalcev odvisno tudi ohranjanje biodiverzitete divje rastočih rastlin. Ohranjanje biodiverzitete zunaj kmetijskega sektorja je pomembno, saj vpliva na ugodnejšo sestavo prsti, vodni krog, krogotok hranil v okolju, zmanjšuje nekontrolirano širjenje škodljivcev in blaži podnebne spremembe. Število opraševalcev se zmanjšuje zaradi spreminjanja in degradacije okolja, intenzivnega kmetijstva ter uporabe pesticidov in vsesplošnega onesnaženja. Padajoče število opraševalcev predstavlja enega izmed faktorjev tveganja za nezadostno preskrbo s hrano za vedno večje število prebivalcev. Uspešna oprašitev omogoča večji pridelek, ne da bi bilo potrebno za to nameniti večje zemljišče. Strateško nameščanje čebeljih panjev je v tem pogledu dobra rešitev. V raziskavi, ki so jo izvedli Sillman in sodelavci (2021), so ugotovili, da je pridelek oljne ogrščice za 11 % večji na zemljiščih, kjer sta na hektar posevka postavljena dva čebelja panja.

Za upad števila opraševalcev sta najbolj občutljivi pridelavi oreščkov in sadja, kjer bi se lahko pridelava zmanjšala za več kot 80 % ob odsotnosti opraševalcev. Za manjšanje števila opraševalcev sta manj občutljivi zelenjava in stročnice. Ob močnem upadu števila opraševalcev bi bile s strani prehranske varnosti najbolj na udaru gosto poseljene države na severni hemisferi. Kot problematično se v nadaljevanju pojavi dejstvo, da je severna polobla že trenutno uvoznica živil z južne poloble, kar se v primeru upada opraševalcev samo še potencira. S tem se vrši pritisk na lokalno prebivalstvo juga, ki je v večji meri že v depriviligiranem položaju, ki bi se z zaostritvijo razmer samo še poslabšal.

K ekosistemskim storitvam opraševanja opraševalci prispevajo tudi druge ugodnosti. V primeru gojenih medonosnih čebel je to pridobivanje čebeljih pridelkov. Od čebelje družine je tako možno pridobiti med, ki se ga uporablja kot živilo in sladilo. Uporaba medu lahko do neke mere nadomesti uporabo sladkorja iz sladkorne repe ali sladkornega trsa, ki za svojo rast zasedata velike kmetijske površine. Cvetni prah je dober alternativni vir beljakovin. Iz panja lahko pridobivamo tudi matični mleček in propolis, ki sta bogata z antioksidanti. S tem, da vključujemo čebelarstvo v kmetijsko pridelavo hrane, tako omogočimo večje hektarske donose gojenega pridelka, hkrati pa dodatno pridobimo še čebelje pridelke, ki prav tako prispevajo k zagotavljanju prehranske varnosti. Med kot glavni čebelji pridelek je manj obremenjujoč za okolje v primerjavi z drugimi sladili. Za pridobivanje medu namreč ne zasedemo velikih gospodarskih zemljišč.

Ko združimo ekosistemske storitve in pridobivanje čebeljih proizvodov, ugotovimo, da je čebelarstvo panoga, ki ima za okolje ugodne učinke, saj omogoča večanje kmetijskega pridelka in hkrati zagotavlja čebelje proizvode. Ekosistemske storitve opraševanja so ključne za zagotavljanje prehranske varnosti prebivalstva.

Coghlan C., Bhagwat S. 2022. Geographical patterns in food availability from pollinator-dependent crops: Towards a Pollinator Threat Index of food security. Global Food Security, 32, 100614: 11 str.

Sillman J., Uusitalo V., Tapanen T., Salonen A., Soukka R., Kahiluoto H. 2021. Contribution of honeybees towards the net environmental benefits of food. Science of the Total Environment, 756, 143880: 9 str.

Ana Janžekovič, svetovalka za varno hrano ČZS

CVETNI PRAH, ZAKLADNICA HRANILNIH SNOVI

Ko omenimo cvetni prah, mnogo ljudi najprej pomisli na alergijske reakcije, kar je posledica cvetnega prahu vetrocvetk. Cvetni prah žužkocvetk z barvitimi in dišečimi cvetovi pa je pravi **dar narave, čebel in čebelarja.**

Svež ali zamrznjen cvetni prah vsebuje številne hranilne snovi, ki jih naše telo potrebuje za normalno delovanje. Najbolje je, da ga zaužijemo čim bolj svežega. Priporoča se uživanje ene velike žlice svežega cvetnega prahu (15 g) na dan. Alergijske reakcije po uživanju cvetnega prahu niso pogoste. Kdor je alergičen na vdihovanje cvetnega prahu vetrocvetk, ni nujno, da bo izrazil alergijo tudi ob uživanju cvetnega prahu, vsekakor pa je potrebna previdnost in pričetek uživanja z majhnimi količinami.

Lahko ga uživamo kar v naravni obliki. Še večji izkoristek hranilnih snovi v cvetnem prahu lahko dosežemo, če ga namočimo v mlačno vodo ali čaj in pustimo namakati vsaj pol ure (če imamo posušenega, ga namočimo za 12 ur).

Umešamo ga lahko tudi v jogurt, med, razne sadne in zelenjavne napitke, kosmiče, dodamo na kruh k medu ali marmeladi ali pa ga posujemo na sladoled, pecivo ali kakšno drugo sladico. Paziti moramo, da cvetnega prahu ne segrevamo ali dodajamo v vroče jedi oziroma napitke, saj to bistveno zmanjša njegovo hranljivost.

Aljaž Debelak, svetovalec za zagotavljanje varne hrane JSSČ, ČZS

ZLATA TRSNA RUMENICA TUDI V CERKVENJAŠKIH VINOGRADIH

Opozarjamo vse vinogradnike, lastnike latnikov in vinskih brajd, da se bliža čas obveznega zatiranja ameriškega škržatka, ki je prenašalec karantenske bolezni zlate trsne rumenice. V preteklih dveh letih se je močno razširila na območju Ormoško – Ljutomerskih goric, okužene trte pa smo našli tudi že v naših Cerkvenjaških vinogradih, brajdah, ohišnicah in latnikih. Zlata trsna rumenica lahko okuži vse trte, tudi samorodnice, kot sta jurka in šmarnica.

Za preprečevanje nadaljnjega širjenja bolezni sta najpomembnejša ukrepa **pravočasno zatiranje** z registriranimi fitofarmacevtskimi sredstvi in **hitro odstranjevanje okuženih trsov** že v poletnem času. Opozarjamo, da za fitoplazmo zlate trsne rumenice ni fitofarmacevtskih sredstev, ki bi zmanjšala simptome ali jih popolnoma pozdravila, in da v primeru znakov okužbe na trsih, je takšne okužene trse treba nemudoma odstraniti.

Znaki na okuženih trsih so naslednji, rumenenje listov pri belih sortah ali rdečenje pri rdečih sortah, listi bledijo in se obračajo navznoter, motnje pri oplodnji (Slika 1, Slika 2, Slika 3).

Prvo zatiranje izvedemo po zaključenem cvetenju vinske trte, v večernem času. Za zatiranje lahko uporabljamo samo registirana sredstva: Sivanto prime (enkrat) ali Mospilan 20 SG (enkrat) ali Movento SC 100 (dvakrat) ali Flora verde in Biotip floral (oba trikrat), Decis 2,5 (enkrat, samo do fenološke faze BBCH 75), Decis 100 EC (enkrat), Mavrik 240 EW (dvakrat). Več informacij lahko dobite na oddelku za varstvo rastlin Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor.

V letu 2023 bo zaradi preprečevanja okužb v vinogradih na območju občine Cerkvenjak potrebno opraviti troje škropljenj. V primeru, da bo imetnik sam spremljal ulov odraslih škržatkov z rumenimi lepljivimi ploščami in da če se po 2. tretiranju ulovilo manj kot 4 škržatki na eno ploščo na teden, 3. tretiranja ne bo treba opraviti.

Zatiranje ameriškega škržata je obvezen ukrep, ki ga morajo izvesti vsi vinogradniki in vsi tisti, ki imajo v lasti tudi manjše število trt. Izvajanje tega ukrepa preverjajo čez celotno leto kontrolne službe.

Napisala: Mag. Jože Miklavc, KGZS Zavod Maribor
Marko Breznik, mag. kmetijstva, KGZS Zavod Maribor

RAZVAJANJA DOMAČINOV IN GOSTOV

CERKVENJAK POSTAJA TURISTIČNA DESTINACIJA

Ko si pred več desetletji v Cerkvenjaku težko dobil sendvič, kaj šele kosilo ali večerjo, da o nočitvah ni bilo niti govora, zadnja leta lahko govorimo tudi o tem.

Lansko leto glede nočitev sicer ni bilo rekordno kot leto poprej, kar je šlo na račun turističnih bonov in je bilo zabeleženih skupaj 5131 nočitev, je bilo tudi leto 2022 spodbudno.

Našteli so 2538 nočitev, za katere so bili gostje zavezanci plačila turistične takse. Ob tem še je bilo 275 nočitev, za katere velja oprostitev plačila turistične takse. To so otroci in mladina do 18 let ter invalidi, včlanjeni v invalidska društva.

F. B.

Rimsko gomilno grobišče v Anželovem gozdu v Brengovi, arheološki park, velja za enega pomembnejših kulturnih spomenikov rimske civilizacije in je ena najpomembnejših destinacij v cerkvenjaški turistični ponudbi.

34. FESTIVAL DOBROT SLOVENSKIH KMETIJ

V svojem nagovoru je predsednik **Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije zbornice Roman Žveglič** čestital vsem, ki so v teh letih gradili blagovno znamko **Dobrote slovenskih kmetij**, poudaril njen pomen za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah ter pomen ohranjanja in prenašanja tradicije, nadgrajene s sodobno tehnologijo in domačo prakso. Tudi letos je bilo ocenjenih 969 izjemnih izdelkov s slovenskih kmetij, saj je bilo podeljenih 856 priznanj, 420 zlatih, 291 srebrnih in 145 bronastih priznanj.

Vir: Rezultati ocenjevanja na Dobrotah slovenskih kmetij 2023 | Dobrote slovenskih kmetij

PONUDNIKI DOMAČE KULINARIKE SO NA VOLJO TUDI MED TEDNOM

Raznolika in okusna domača kulinarika je v Slovenskih goricah in v širši štajerski regiji nekaj tako samoumevnega, da jo pogosto premalo poudarjamo. Ponudniki domače kulinarike (izletniške in turistične kmetije, gostišča na kmetiji, domačije s ponudbo hrane itd.) največkrat obratujejo zgolj ob koncih tedna, zato je bila do zdaj dostopnost do obrokov iz domačih sestavin precej otežena. Da bi lahko bolje povezali ponudnike in vse tiste, ki bi si zaželeli okusno domačo večerjo ali bogat narezek tudi med tednom, smo na Razvojni agenciji Slovenske gorice v sodelovanju s ponudniki domače kulinarike pripravili program, kjer vsak mesec sproti objavljamo ponudnike domače kulinarike, ki so razpoložljivi tudi od ponedeljka do četrtka zvečer. Pobuda je sprva prišla od ponudnikov samih, ki se velikokrat soočajo s povpraševanji nastanjenih gostov po večerji, vendar je priprava večernega obroka zaradi praviloma individualnih povpraševanj stroškovno in časovno velik zalogaj. Da bi zadovoljili želje gostov in optimizirali delovanje, smo skozi sestanke razvili model pripravljenosti, kjer je med tednom za goste na voljo najmanj en ponudnik. Na ta način lahko vsak nastanitveni ponudnik pošlje svoje goste k ponudniku, ki je na določen dan v pripravljenosti za pripravo obrokov, naslednjič pa bodo drugi ponudniki poslali goste k njemu.

Foto: LAS Ovtar Slovenskih goric

Dogovorjen odpiralni čas je od ponedeljka do četrtka med 17. in 20. uro zvečer, od petka do nedelje pa ponudniki obratujejo s standardnim delovnim časom, na katerega ste že navajeni. Vsakodnevne najave pri posameznem ponudniku so potrebne do 10. ure, vsi ponudniki pa nudijo narezke, večina tudi tople večerje z vinsko spremljavo. Na prvi poziv k sodelovanju so se odzvali Domačija Firbas (Cerkvenjak), Gostišče na kmetiji Breznik (Cerkvenjak), Turistična kmetija Pri kapeli (Vitomarci), Kmetija odprtih vrat Gundel - Šenveter (Sv. Ana), Posestvo Rožengrunt pri Miheliču (Sv. Ana), Družinska kmetija Dreier (Zg. Velka), Vino – turizem Protner (Pernica) in Turistična kmetija Bunderla (Lenart), k sodelovanju pa seveda vabimo še ostale ponudnike domače kulinarike. Ponudba bo na voljo skozi celotno poletno sezono, vse do konca septembra. Vsi, ki bi želeli presenetiti družino in prijatelje z okusno večerjo v podeželskem okolju ali pa preprosto iščete prostor za poslovni sestanek ali »teambuilding«, lahko obiščete vašega najljubšega ponudnika domače kulinarike tudi med tednom. Mesečne in tedenske urnike razpoložljivih ponudnikov lahko spremljate na profilih družbenih omrežij ponudnikov, Visit Gorice in Razvojne agencije ali na spletni strani www.visitgorice.si.

Danijel Zorko

MED NAŠIMI LJUDMI

90 LET MARIJE ŠTELCAR

90-letni življenjski jubilej je letos praznovala Cerkvenjačanka Marija Štelcar iz Andrencev. Rodila se je 4. aprila 1933 leta mami Jožefi in očetu Jakobu Štelcarju. Štirinajst let pozneje je staršema privekal na svet še brat Franc. Ker je bil oče kmečki sin iz Stanetincev, je jubilantka Marija kaj hitro spoznala, kako poteka kmečko življenje, ko je takrat delo na kmetiji, ki ga nikdar ni zmanjkalo, potekalo od zgodnjega jutra do pozno v noč, saj ni bilo strojev in se je vse delalo ročno. Kot je povedala Marija, je bilo, ko so bila na vrsti pomembnejša kmečka opravila, denimo žetev, na njivi tudi po deset do petnajst delavcev "tavrharjev". Pri hiši pa so v njenih rosnih letih imeli tudi po dve dekli.

Pri petintridesetih letih se je Marija odločila, da odide v Nemčijo. Delo si je našla v zdravstvu blizu mesta Tübingen, kamor se je davnega leta 1548 zaradi prepovedi protestantizma v naših slovenskih krajih zatekel Primož Trubar, ki je izdal prvi slovenski knjigi. Po slabem poldrugem desetletju se je Marija vrnila domov in se zaposlila v mariborski bolnišnici, kjer se je tudi upokojila.

Svojo občanko slavljenko je v Domu sv. Lenarta obiskal tudi Marjan Žmavc, župan Občine Cerkvenjak.

Dokler je Marija zmogla sama v celoti poskrbeti zase, je živela doma na svoji rojstni domačiji v Andrencih v soseščini bratove kmetije v Stanetincih. Ko so ji začele pešati moči in je zaradi težav z nogami vse pogosteje potrebovala pomoč bratove družine, se je pred dobrim letom odločila, da gre v dom starostnikov sv. Lenarta v Lenartu. Tako je tam praznovala tudi svoj visoki življenjski jubilej. Marija je kljub svojim zdravstvenim težavam dobrega spomina in tudi razuma. Naj še dolgo tako ostane.

F. B.

IZ MESTNEGA VRVEŽA V ZELENI CERKVENJAK

V preteklosti so se ljudje iz Cerkvenjaka izseljevali, zadnja leta pa se priseljujejo. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije se je samo od vključno leta 2018 do vključno leta 2022 v Občino Cerkvenjak priselilo 140 ljudi, novejših podatkov pa še ni. »Da se Cerkvenjačanke in Cerkvenjačani v večjem številu več ne izseljujejo iz naše občine in da se vanjo priseljujejo nove občanke in občani, je dober znak,« pravi župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc. »To kaže, da se občina razvija in da so postali pogoji življenja pri nas primerljivi ter v marsikaterem pogledu celo boljši kot v večjih urbanih središčih.«

Zakonca Tumpej vidita največjo prednost življenja v Cerkvenjaku, da poteka v čudovitem naravnem okolju med prijaznimi sokrajani.

Med tistimi, ki so se v zadnjem času priselili v Občino Cerkvenjak, sta tudi zakonca Tumpej. V svoji novi hiši v Cogetincih, ki sta jo kupila od gradbinca Saša Lorenčiča, živita že leto in pol.

»Dokler se nisva preselila v Cerkvenjak, sva živela v bloku v Mariboru. Sprva je bilo življenje v njem lepo. Živeli smo v prijetnem okolju z mnogo zelenja blizu narave. Z leti pa se je zaradi širitve mesta naše naselje spremenilo, zato sva z ženo Nelo začela razmišljati, da bi se preselila nekam bližje naravi,« pravi Ivan Tumpej, ki je po poklicu diplomirani inženir strojništva. Pred upokojitvijo je delal v Tovarni avtomobilov Maribor in drugih podjetjih, zadnjih deset let pa je deloval kot samostojni podjetnik – poslovni in tehnični svetovalec.

Ko sta si ogledala hišo v Cogetincih in Cerkvenjak, je bila, kot pravi sogovornik, odločitev lahka. »Ko sva videla hišo še v izgradnji in njeno lokacijo ter vešče roke domačih gradbincev, se nisva nič kaj dosti obotavljala, saj je bila obema takoj zelo všeč,« pravi.

»Hišo sva kupila v četrti fazi, tako da sva jo lahko dokončno uredila pa svojih zamislih. Tu je seveda imela glavno besedo žena,« pojasnjuje Ivan Tumpej. Ob tem rad pove, da je hiša zares »super«. Je blizu narave, saj je ob njej gozd. Uredila sta zelenjavni vrt in zelenico, zato sta ves dan v naravnem okolju, kar jima še zlasti sedaj, ko sta v zrelih letih, veliko pomeni.

Vsaj tako kot hiše pa sta zakonca Tumpej vesela, da sta prišla v Cogetincih in Cerkvenjaku med gostoljubne in prijazne krajane. »Sosedi in vsi drugi, s katerimi sva se in se še srečujeva, so naju zelo lepo sprejeli. Tukaj je veliko več med sosedskega sodelovanja in pomoči, kot je bilo v mestu. Sosedi se tudi veliko več pogovarjajo in komunicirajo med seboj, kar je lepo.«

Pri hiši in okoli nje je vedno kaj za postoriti, zato jima ni nikoli dolgčas. Ivan rad sede tudi na kolo in kolesari po okoliških naseljih, včasih pa ga pot zanese tudi do Ljutomera ali kakšnega drugega večjega urbanega središča.

Kot pravi, ima tudi v Cerkvenjaku, ki je le streljaj od njunega novega doma, večino, kar človek potrebuje za vsakodnevno življenje – od trgovine, bankomata, bencinske črpalke, gostinskih lokalov in pošte do zdravnika.

»Skratka, kaj naj rečem. Tukaj uživava! Vesela sva, da sva življenje v Mariboru zamenjala za življenje v zelenem Cerkvenjaku,« pravi smeje Ivan Tumpej. Večkrat pa ju obiščejo sorodniki in prijatelji. Njim je tukaj prav všeč. Kdo ve, morda pa bosta zakonca Tumpej s svojim primerom navdušila za preselitev v Cerkvenjak še koga?

Tomaž Kšela

CERKVENJAČANA PREJEMNIKA ZAHVALE PGD OSEK

Na letošnjem rednem volilno-programskem občnem zboru Prostovoljnega gasilskega društva Osek sta bila med prejemniki zahval tudi Cerkvenjačana Milan Poharič in Vlado Kukovec.

F. B.

SREČANJE PO 50 LETIH KONČANE OSNOVNE ŠOLE

V tem času imajo osnovnošolci valete, srečanja pa si organizirajo tudi tisti, ki so osnovno šolo končali pred desetletji. Tako so se v petek,12. maja, v Gostišču pri Antonu, v prostoru njihove nekdanje učilnice drugega razreda, srečali sošolci in sošolke, ki so osnovno šolo končali leta 1973.

To je bilo njihovo drugo takšno srečanje, zato so si imeli veliko povedati. Zavleklo se je pozno v noč.

F. B.

CERKVENJAČANI S PD LENART NA OTOK BRAČ

Člani Planinskega društva Lenart smo se letos ob koncu meseca aprila odpravili na tradicionalni večdnevni planinski izlet na otok Brač. Izleta se je udeležilo tudi 21 članov PD Lenart iz občine Cerkvenjak.

Kljub slabim vremenskim napovedim nas je ob prihodu čakalo čudovito sončno vreme, ki smo ga že prvi dan, še pred namestitvijo izkoristili za pohod na relaciji Sutivan – Ložišča – Mirca – Supetar. Namestili smo se v Waterman Svpetrvs Resortu v Supetru in v naslednjih dneh opravili več pohodov po otoku. Med drugim smo se po ogledu mesteca Bol in plaže Zlatni rat povzpeli iz Bola na najvišji vrh otoka Brač Sv. Nikola (778), ki je obenem tudi najvišji vrh jadranskih otokov. Kar naporen vzpon nas je nagradil s čudovitimi razgledi po sosednjih otokih Hvar, Vis, Šolta, Korčula in velikem delu Dalmacije.

Obiskali smo še muzej oljčnega olja in čudovito najstarejše naselje na otoku Škrip s trdnjavo Radojkovič, samostan Pustinja Blaca, v Nerežiščih smo si ogledali drevo, ki raste s strehe kapelice in prehodili veliko naselij in planinskih poti.

Seveda ni šlo brez obveznega kopanja, čeprav so bile temperature morja še zgodaj pomladne. Nekaj časa je ostalo tudi za individualne sprehode in nakupe predvsem spominkov iz znamenitega Bračkega kamna. Hitro je prišel dan vrnitve in polni vtisov smo se vrnili domov.

V imenu vseh udeležencev pa bi se za ponovno odlično organizacijo rad zahvalil vodstvu PD Lenart s predsednico Svetlano Bogojevič, izkušenim vodnikom Jožetom Spevanom in drugimi. Za varen in udoben prevoz pa je poskrbel voznik TA LEZE.

Vsi se že veselimo naslednjih izletov in planinskih vzponov s PD Lenart.

Andrej Kocbek

BILO JE NEKOČ

500-LETNICO KMEČKIH UPOROV SO OBELEŽILI TUDI V CERKVENJAKU

Letos januarja je minulo 550 let, ko so se kmetje v Zagorju, na Štajerskem in Kranjskem z orožjem uprli proti gospodom, ker jih je ta neznosno obremenjevala s suženjsko tlako in zahtevami po denarnih davkih. Plemiška vojska je v krvavem boju pobila nad 3000 kmetov in z ujetjem njihovega vodje Matije Gubca, kateremu so v Zagrebu 15. februarja 1573 na glavo posadili žarečo železno krono, ga mučili in razčetverili, upor zadušila.

Leta 1937 je na to tematiko Bratko Kreft, rojak iz Sv. Jurija ob Ščavnici, takrat Vidma, objavil zgodovinsko dramo v petih dejanjih Velika puntarija, ki je bila ob 500-letnici kmečkih uporov tudi skupni medobčinski gledališki projekt nekdanjih velikih občin Lenart in Gornja Radgona. Tako so v dramskem projektu, ki seže v januar in februar leta 1573, bili udeleženi igralci iz Cerkvenjaka, Gornje Radgone in Vidma ob Ščavnici, sedaj Sv. Jurij ob Ščavnici. Režija je bila delo neutrudnega cerkvenjaškega kulturnika, pred 31 leti umrlega Vlada Tušaka, in uprizorjena na prostem.

Fotografija prikazuje gledališki odlomek iz vaje, na kateri je le peščica igralk in igralcev, sodelujočih v velikem projektu. Na fotografiji, ki smo jo objavili že oktobra lani, nismo pa takrat prepoznali vseh igralcev, so: Vlado Tušak, režiser in v vlogi Matije Gubca, Cvetka Vogrin, poročena Hojnik, danes 81-letni Franc Lančič iz Sv. Jurija ob Ščavnici, ki je od leta 2016 tudi častni občan Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, Karl Golob, Ivan Simonič, Veronika Klobasa, Anica Golob, poročena Simonič, Marica Zelenik, Jernej Anžel, Franc Branko Kocmut, Janez Kraner in Stanko Topolovec. Žal vseh več ni med živimi, spomin pa še živi.

F. B

70 LET OD PRIDOBITVE ELEKTRIFIKACIJE V CERKVENJAKU

Današnja mladina si zagotovo ne more prestavljati, kako so ljudje živeli, ko še ni bilo elektrike. A med nami živi še veliko ljudi, ki so življenje brez elektrike doživljali.

Elektrifikacijski odbor Cerkvenjak v Slov. gor.

Dne 18. januarja 1953

vabimo na

otvoritev elektrifikacije

Spored:

v soboto, dne 17. 1. 1953, ob 19. uri v dvorani Zadružnega doma spevoigra v 3 dejanjih „Svojeglavček“ Pred predstavo in v odmorih poje umetne in narodne pesmi „Planinski oktet“ iz Maribora. Po igri ples v dvorani

v nedeljo, 18. 1. 1953, ob 14. uri slavnostna otvoritev pred transformatorjem v Cerkvenjaku
Po otvoritvi splošno ljudsko rajanje v vseh prostorih Zadružnega doma. V soboto in nedeljo bodo gostom na razpolago prvovrstna vina in jedila

Na ta naš veliki praznik nas počastite s svojim obiskom

ODBOR

Prve električne luči so v Cerkvenjaku zasvetile šele po drugi svetovni vojni. Elektrifikacijska akcija se je v začela leta 1948. Pri tem so sodelovali skoraj vsi Cerkvenjačani, ki so opravili vsa fizična nekvalificirana dela - od kopanja jam za drogove, postavljanja drogov, čiščenje terena, vlečenja žice, prispevali pa so tudi drogove in plačali prispevek za priključitev, če so se želeli priključiti na električno omrežje. Seveda slednjega veliko gospodinjstev ni zmoglo, tako da je na veliko domačijah električna luč zasvetila še deset, dvajset in več let po tej pomembni pridobitvi za Cerkvenjak, katere otvoritev je bila 18. januarja 1953. leta.

F. B.

NAŠI PREDNIKI NISO BILI NEPISMENI

Pogosto smo slišali ali še slišimo, da naj bi bilo veliko naših prednikov nepismenih. S čimer se ne gre strinjati. Še več - obvladali so svoj materni slovenski jezik.

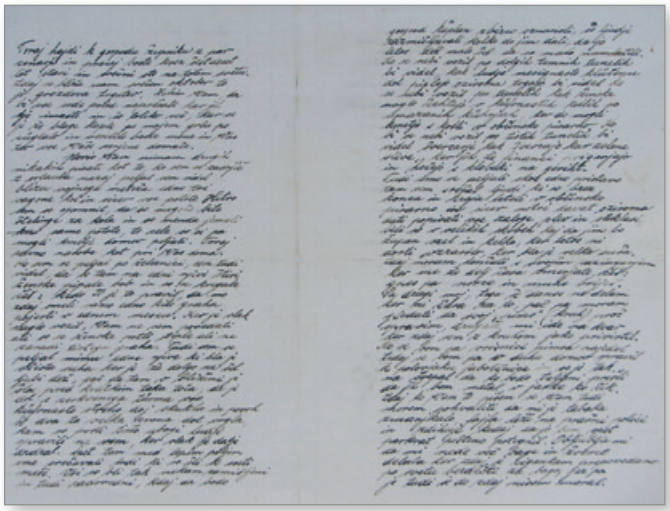

To potrjuje tudi pismo, ki ga je s soške fronte leta 1916 pisal takrat triintridesetletni Valentin Kaučič iz Smolincev, dedek Franca Hanžekoviča po mamini strani. Fant v najlepših letih v vojski, kot sem imel možnost prebrati v pismih, se je znal tudi šaliti. Vojno je preživel, umrl pa je mnogo prehitro, star komaj 46 let.

F. B.

V BESEDI IN SLIKI

GASILSKI DOM V UREJENEM OKOLJU

Pogled na gasilski dom po aprilski delovni akciji čiščenja in urejanja okolja doma. F. B.

KRIŽ PADLEMU PREDNIKU ZNOVA OBNOVLJEN

Žižkov, nekdaj Omulečev križ v dolini Stanetincev je po nekje tridesetih letih zopet dočakal obnovo. Tokrat se je za njegovo obnovo odločil mladi gospodar Dani Žižek. Križ je bil postavljen v spomin Francu Omulecu, padlemu 7. julija 1943 v nemški vojski, v katero je bil prisilno mobiliziran. Pokopan je na domačem cerkvenjaškem pokopališču.

Na zemljišču za križem je v starih časih pred drugo svetovno vojno in kratek čas po njej, stala krčma »Pijana muha«.

Da so ga takrat starši uspeli dobiti mrtvega domov, je uredil Ivan Molan, ki je bil žandar. Da mu postavijo križ, je bila želja pokojnega, ki si jo je izgovoril ob odhodu v vojsko, če se iz nje ne vrne, kar naj bi bila njegova »erbija« - dediščina. Kot je povedal Dani Žižek, bodo v kratkem pripravili tudi blagoslov obnovljenega križa.

F. B.

OBNOVLJEN KRIŽ V ANDRENCIH

Tudi v Andrencih najdemo več znamenj, med katera spadajo tudi križi in bogatijo kulturno krajino in dokazujejo, da nismo šele od včeraj na tej zemlji. Znamenja nas tako spominjajo na razne pomembne dogodke, zaobljube in priprošnje.

Gotovo je v določen namen bil postavljen nekoč tudi križ na domačiji Slaček, danes Druzovičev križ - na fotografiji - v Andrencih. Ta je bil v svoji zgodovini že večkrat obnovljen. Že drugič so ga obnovili tudi novi lastniki posestva - Druzovičevi iz Drbetincev.

F. B.

FAJGELJ

Tako je cvetel ob našem obisku aprila letos fajgelj pri Ornikovih oziroma Štruclovih v Komarnici. F. B.

C E N I K OGLASNEGA PROSTORA IN KOMERCIALNIH SPOROČIL V ZRNJU

Delež strani	Velikost v cm²	Cena barvnega oglasa v € brez DDV
1/8	59,63	45,00
1/4	119,25	75,00
1/2	238,50	135,00
1/1 (26,5x18,0 cm)	477,00	250,00
Naslovnica	77,00	180,00

ZrNjE iz Cerkvenjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ISSN: C504-0868

tudi na **www.cerkvenjak.si**

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič, zrnje.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Danica Kladošek, Tomaž Kšela, mag. Mirko Žmavc, Marjana Zorko, Franc Bratkovič, Andrej Kocbek, mag. Lidija Šipek, Franc Zorko

Oblikovanje naslovnice: mag. Mirko Žmavc

Fotografije: avtorji člankov in arhiv Zrnja

Jezikovni pregled: Suzana Logar, prof.

Oblikovanje in tisk: Evrografis, d. o. o.

Zrnje je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo RS pod zap. št. 1781

Junij 2023

ZA SMEH

Pripravlja: T. K.

Sodobna gospodinja
»Mama, ne vem, kaj naj naredim? Moj mož noče jesti pasulja.«
»Povej mu, kako si se mučila, da si ga skuhala.«
»Kaj je treba fižol skuhati?«

Strah pred nevihto
Žena se je sredi noči, ko je zunaj divjala nevihta, prebudila in rekla možu: »Ko sem bila mala, me je mama med nevihto vedno vzela k sebi v posteljo, stisnila k sebi in poljubila, da me ni bilo strah.«
»Ti zares nisi normalna. Naj te sedaj, sredi nevihte, peljem k mami?« se je razburil mož.

Rojstnodnevno darilo
»Dragi, kaj si želiš za rojstni dan?« je žena vprašala moža.
»Nič drugega, samo da bi mi bila zvesta.«
»Eh, škoda, da mi tega nisi povedal prej. Zdaj sem ti že kupila kravato.«

Gostoljubje
»Pozdravljen sosed, vam lahko kaj ponudim,« je soseda ljubeznivo vprašala svojega soseda, ko je šel mimo hiše.
»No, če že vztrajate, lahko spijem en šnops pred pivom, dokler se kavica ne skuha, ker odličnega kosila, ki ga pripravljate, nikoli ne jem na prazen želodec.«

Učiteljske plače
»Zakaj imajo učitelji tako slabe plače?«
»Sami so krivi.«
»Zakaj?«
»Zato, ker so dajali enke in dvojke tistim, ki danes odločajo o višini njihovi plač.«

Vrane
»Vrane mi gredo na živce!«
»Zakaj?«
»Ko so na tleh, ti jedo iz rok, ko se povzpnejo in poletijo, pa ti serjejo po glavi.«

Vprašanje za očeta
»Ata, v tvojih mladih letih še niste poznali računalnikov, interneta, Googla in Facebooka. Kaj ste sploh uporabljali v šoli?«
»Možgane, sinko!«

Obletnica poroke
»Dragi, jutri imava obletnico poroke. Lahko bi zaklala odojka,« je žena dejala možu.
»Ne, saj odojek ni nič kriv.«

Večno življenje
»Gospod vedeževalec, kaj naj naredim, ker bi rad živel večno.«
»Poročite se.«
»Ali bom potem živel večno?«
»To ne, samo želja po večnem življenju vas bo minila.«

Najboljše cepivo
»Najbolj verjamem Pfizerjevemu cepivu.«
»Zakaj?«
»Ker je Pfizer izumil tudi viagro.«
»No, in?«
»Kdor zna obuditi mrtve, lahko pozdravi tudi žive.

Sprejemni izpit
Ko je babica brala Sveto pismo, je mimo prišel vnukec.
»Ej, babica, vidim, da se učiš in pripravljaš za sprejemni izpit,« je dejal vnukec.
»Za kakšen sprejemni izpit neki?« je presenečeno vprašala babica.
»Ej, za sprejem v raj!«

Ženska pamet
»Žensk ne razumem,« je dejal Peter prijatelju.
»Zakaj ne?«
»Ženska ti bo vedno našla kakšno napako, zaradi katere te bo zafrkavala, razen če si huda baraba: potem bo pri tebi poskušala najti kakšno dobro lastnost.

Pravi moški
»Kako veš, da je moški zares pravi moški,« je mlajša prijateljica vprašala starejšo.
»Če je moški pravi, te od njega ne bolijo ušesa in glava, temveč kolki.«

Ženska logika
»Oh, kako si ti danes krasna. Zakaj si tako lepo oblečena,« je mlajša prijateljica vprašala starejšo.
»Zato, ker grem na zmenek in pričakujem, da bom slečena.«

Služba
»Kako je hoditi v službo?« je mlajši prijatelj vprašal starejšega.
»Meni ni težko iti v službo. Tečno mi je samo, da moram potem osem ur čakati, da lahko grem domov.«

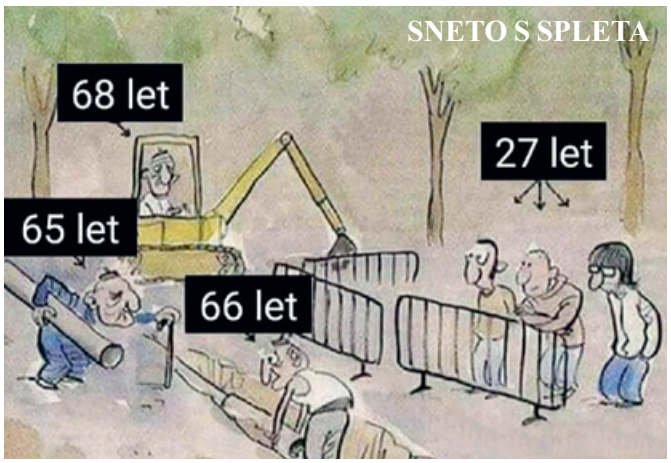

25. OBČINSKI PRAZNIK OBČINE CERKVENJAK
1. JUNIJ – 2. JULIJ 2023

ČETRTEK, 1. 6. 2023

17:00 Usposabljanje - Prva pomoč z uporabo defibrilatorja (AED) – v avli Vlada Tušaka – *OO RK Cerkvenjak*

PETEK, 2. 6. 2023

15:00 Srečanje starejših občanov – v Gostišču pri Antonu – *OO RK Cerkvenjak*

SOBOTA, 3. 6. 2023

Ogled domačij v občini – *TD Cerkvenjak*

8:00 Zvezni pohod veteranov vojne za Slovenije »Od generala Maistra do osamosvojitve« – zbirališče na ŠRC Cerkvenjak – *Združenje veteranov vojne za Slovenijo Lenart*

10:00 Rimski tabor pri »Lübi vodici« – *Društvo »Krdebač«*

15:00 21. tradicionalni turnir Zorman – v malem nogometu na travi – *ŠTD Smolinci – Župetinci*

NEDELJA, 4. 6. 2023

10:00 Dan odprtih vrat pri Čebelarskem domu v Čagoni – *ČD IJ Cerkvenjak (do 15. ure)*

TOREK, 6. 6. 2023

8:00 Bakla miru – Olimpijski festival evropske mladine (OFEM) – v centru Cerkvenjaka – *Občina Cerkvenjak*

ČETRTEK, 8. 6. 2023

9:00 Kegljanje s kroglo na vrvici – meddruštveno tekmovanje – na ŠRC Cerkvenjak – *DU Cerkvenjak*

PETEK, 9. 6. 2023

18:00 Valeta za učence 9. razreda – v Domu kulture – *OŠ Cerkvenjak – Vitomarci*

19:30 Okrogla miza »Zgodovina slovenskega naroda in prvi terenski odbor OF na območju UE Lenart v Cerkvenjaku« – v avli Vlada Tušaka – *Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvenjak*

SOBOTA, 10. 6. 2023

13:00 Pohod »Po cerkvenjaški vinski cesti« – dan odprtih kleti – *Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak*

NEDELJA, 11. 6. 2023

7:00 Ribolov in druženje pri ribniku v Smolincih – *Društvo »Krdebač«*

8:00 Vesela kuharija – meddruštveno kuhanje enolončnice – pred gasilskim domom – *Društvo kmečkih deklet in žena Cerkvenjak*

14:00 Streljanje z zračno puško za pokal občine - tekmovanje med zaselki in posamezno – na ŠRC Cerkvenjak – *Strelsko društvo Cerkvenjak*

PONEDELJEK, 12. 6. 2023

8:00 Krvodajalska akcija – v gasilskem domu – *OO RK Cerkvenjak*

TOREK, 13. 6. 2023

16:00 Slovo minimaturantov – *v avli Vrtca Pikapolonica Cerkvenjak*

17:00 Zaključna prireditev – na ŠRC Cerkvenjak – *Vrtec Pikapolonica Cerkvenjak*

17:00 Pohod »Po severni meji Občine Cerkvenjak« – *Društvo general Maister Cerkvenjak*

ČETRTEK, 15. 6. 2023

18.00 Okrogla miza o varovanju kulturne dediščine v osrednjih Slovenskih goricah, z gostom Srečkom Štajnbaherjem – v avli Vlada Tušaka v domu kulture – *Združenje SGF Cerkvenjak*

PETEK, 16. 6. 2023

19:00 Koncert MePZ KD Cerkvenjak – v Domu kulture – *KD Cerkvenjak*

SOBOTA, 17. 6. 2023

6:00 12. letalski dan AK Sršen Cerkvenjak 2023 – na vzletišču Cerkvenjak – *Aeroklub Sršen Cerkvenjak*

18:00 »Vino in kulinarika« – večer vina in domačih dobrot – v avli Vlada Tušaka – *Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak in Društvo kmečkih deklet in žena Cerkvenjak, v sodelovanju z OŠ Cerkvenjak – Vitomarci, društvi in lokalnimi ponudniki*

NEDELJA, 18. 6. 2023

9:00 Razstava domačih dobrot »Vino in kulinarika« v avli Vlada Tušaka – *Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak in Društvo kmečkih deklet in žena Cerkvenjak, v sodelovanju z OŠ Cerkvenjak – Vitomarci, društvi in lokalnimi ponudniki*

9:30 Maša, posvečena prazniku Občine Cerkvenjak – *Župnija sv. Anton v Slov. goricah*

10:30 Preleti ULN letal in motornih padal – *Aeroklub Sršen Cerkvenjak*

10:30 Povorka starih običajev »Obudimo stare čase« – *TD Cerkvenjak v sodelovanju z ostalimi društvi in organizacijami*

11:00 Osrednja proslava ob 25. občinskem prazniku Občine Cerkvenjak – v dvorani Doma kulture – *Občina Cerkvenjak*

13:00 Družabno srečanje z ansamblom Matadorji – pred gasilskim domom – *Občina Cerkvenjak*

PONEDELJEK, 19. 6. 2023

17:00 15. nogometna šola – na ŠRC Cerkvenjak – *NK Cerkvenjak (do 23. 6. 2023)*

TOREK, 20. 6. 2023

19:00 Okrogla miza o finančni pismenosti – predavatelj Primož Čuček – v avli Vlada Tušaka – *KD Cerkvenjak*

SREDA, 21. 6. 2023

17:00 Zaključna prireditev učencev OŠ Cerkvenjak - Vitomarci – v Domu kulture – *OŠ Cerkvenjak – Vitomarci*

ČETRTEK, 22. 6. 2023

18:00 Okrogla miza »Ustanovitev tankovske enote v Cerkvenjaku« – v avli Vlada Tušaka – *Združenje veteranov vojne za Slovenijo Lenart*

PETEK, 23. 6. 2023

17:00 Srečanje ljudskih pevcev – v Domu kulture – *DU Cerkvenjak*

19:00 Turnir v malem nogometu - med zaselki – na igrišču pri OŠ Cerkvenjak – *KMN Cerkvenjak*

20:00 Čebelarsko druženje ob Kresni noči – pri čebelarskem domu v Čagoni – *ČD Ivan Jurančič Cerkvenjak*

SOBOTA, 24. 6. 2023

10:00 Tradicionalni teniški turnir dvojic – na ŠRC Cerkvenjak – *TK Cerkvenjak*

17:00 Prijateljska tekma NK Cerkvenjak – NK Nafta – na ŠRC Cerkvenjak – *NK Cerkvenjak*

18:30 Položitev venca pri obeležju vojne za Slovenijo – *Združenje veteranov vojne za Slovenijo Lenart*

19:00 Srečanje pod Lipo samostojnosti – pred gasilskim domom – *KD Cerkvenjak v sodelovanju z ostalimi društvi in organizacijami*

NEDELJA, 25. 6. 2023

10:00 Rekreativno kolesarjenje po mejah občine Cerkvenjak – *ŠD Cerkvenjak (prijave od 9:00 pred Občino Cerkvenjak)*

NEDELJA, 2. 7. 2023

13:00 Popoldansko druženje članov in občanov pri čebelarskem domu – *ČD Ivan Jurančič Cerkvenjak*

13:00 Košnja trave in grabljanje – na Cenkovi, pri Krambergerjevih – *TD Cerkvenjak*